

МЕДИИ И НАКАЗАТЕЛНА ПОЛИТИКА: АНАЛИЗ НА СЪДЪРЖАНИЕТО НА МЕДИЙНИ ПУБЛИКАЦИИ ВЪВ ВРЪЗКА С НЕРЕДНОСТИ И ЗЛОУПОТРЕБИ СЪС СРЕДСТВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Това изследване е осъществено по проект „Анализ на съдържанието на медийни публикации за злоупотреби със средства на ЕС в България“, изпълняван от Правната програма на Фондация „Институт Отворено общество – София“ и финансиран от Министерството на външните работи на Кралство Нидерландия.

Изследването е проведено между септември 2019 и април 2020 г. от екип в състав:

- **д-р Иванка Иванова,**
ръководител на проекта, автор
- **Валентина Казанска,**
експерт, събиране на данни

- **Георги Ангелов,**
експерт, събиране на данни

Редактор на текста е **адв. Даниела Доковска.**

Цялата отговорност за съдържанието на доклада е на автора и при никакви обстоятелства не може да се приеме, че този текст отразява официалното становище на Министерството на външните работи на Кралство Нидерландия или на Фондация „Институт Отворено общество – София“.

ISBN 978-954-2933-60-1

СЪДЪРЖАНИЕ

Резюме	2	Проблеми на медиите при отразяване на нередности и злоупотреби със средства на ЕС	17
Описание на изследването	2	Медийно отразяване на престъпления във връзка със средства на ЕС	20
Контекст на изследването	4	Проблеми на наказателната политика срещу злоупотреби със средства на ЕС	23
Нередности, дела от особен обществен интерес и злоупотреби със средства на ЕС от гледна точка на институциите	5	Заключение	26
Медийни публикации във връзка с нередности и злоупотреби със средства на ЕС	11	Приложение. Медийни публикации във връзка с нередности и злоупотреби със средства на ЕС в периода 2017 – 2019 г.	28

РЕЗЮМЕ

Този доклад предлага анализ на съдържанието на медийни публикации във връзка с нередности и злоупотреби със средства на ЕС в България в периода 2017 – 2019 г., както и резултатите от проведена анкета по темата с експерти – журналисти и юристи. Резултатите от изследването показват, че медиите установяват и публикуват информация за малък дял от нередностите и злоупотребите със средства на ЕС, което се дължи, от една страна, на влошеното състояние на печатните медии и на медийната свобода в страната, а от друга – на решенията на правоохранителните органи дали и кога да разпространят информация по текущи разследвания.

Прокуратурата класифицира злоупотребите със средства на ЕС като „дела от особен обществен интерес“ и в повечето случаи на медийни разкрития разпорежда предварителни проверки или образува досъдебни производства. В рамките на наблюдаваните три години обаче новините за приключили съдебни дела за злоупотреби със средства на ЕС

са много малко. Установени бяха само пет новини за осъдени лица, като и петте са по дела, които не представляват медийен интерес: по всеки от тези случаи има само по една публикация. В същото време проверки и досъдебни производства, започнали въз основа на публикувани в медиите сигнали за злоупотреби, остават без категорична институционална реакция – не може да се разбере дали са приключили и какво е установено.

Изследването показва, че няма тъждественост между нормативно определената категория „дела от особен обществен интерес“, кръга от нередности и злоупотреби със средства на ЕС, които привличат медийно внимание, и досъдебните производства, по които прокуратурата активно публикува информация. Понятието „дела от особен обществен интерес“ не позволява регистриране на промените в ефективността на прокуратурата срещу злоупотреби със средства на ЕС и по тази причина или следва да бъде изоставено, или да бъде преосмислено.

ОПИСАНИЕ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Изследването е осъществено по проект „Анализ на съдържанието на медийни публикации за злоупотреби със средства на Европейския съюз в България“, финансиран от Министерството на външните работи на Кралство Нидерландия и изпълняван от Правната програма на Фондация „Институт Отворено общество – София“ в периода септември 2019 – април 2020 г.

Изследването цели да установи дали изобщо и доколко медиите влияят като фактор за разкриване и успешно наказателно преследване на злоупотребите със средства на Европейския съюз (ЕС) в България. За да отговори на този въпрос, изследването показва какви са практическите измерения на използваното от прокуратурата понятие „дела от особен обществен интерес“ (ДООИ) – кои случаи привличат най-много медийно внимание и защо, кои са най-често съобщаваните нередности и престъпления, в колко от случаите правоохранителните органи предприемат действия по установяване на твърдяното от медиите нарушение или престъпление и каква е тяхната реакция във връзка с медийния интерес към темата.

Методът на изследване се състои в анализ на съдържанието на новинарски текстове в три медии за тригодишен период. При подбора на наблюдаваните медии бяха приложени следните критерии: да имат новинарски профил, да съобщават ежедневно новини от страната, да не са свързани с един и същи собственик, да имат онлайн архив със свободен достъп за три години назад, който да позволява и удобно търсене. Бяха избрани два вестника и един информационен сайт: в. „24 часа“, в. „Сега“ и сайтът „Медиапул“. След това беше направен изчерпателен и хронологичен преглед на секциите „България“ на в. „24 часа“, „Медиапул“ и в. „Сега“ – бяха прегледани всички новини в тези секции за всеки ден поотделно за 2017, 2018 и 2019 г. и бяха установени текстовете, които са във връзка с нередности или злоупотреба със средства на ЕС. Като „нередности“ бяха определени всички случаи на нарушения на законодателството при управлението на публичните средства, които засягат пряко или косвено европейски фондове, а като „злоупотреби“ – случаите на престъпления във връзка с тях.

След това събраните публикации бяха класирани по отделни случаи. Списък с установените случаи, подредени по номера, и с относимите към тях публикации се намира в Приложението към доклада. За обособяването на случаите бяха използвани два водещи критерия: публикациите да се отнасят до един и същи предмет (една и съща твърдяна нередност или злоупотреба) и до едни и същи лица. Така скандалът с „къщите за гости“ от пролетта и лятото на 2019 г. беше разделен на седем отделни случая: съдебно дело относно методиката за определяне на санкциите за нарушители (случай № 32), обвинение срещу Александър Манолов (случай № 33), обща проверка на къщите за гости от Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ) (случай № 34), предварителна проверка на къщи за гости на близки на Елена Йончева (случай № 35), отстраняване на Иванка Мизова от ръководството на ДФЗ (случай №36), публикации за къщи за гости на близки на Мустафа Карадайъ (случай № 37) и уволнението на Янаки Червеняков от ДФЗ (случай № 38). На същия принцип публикациите във връзка с ремонта на ул. „Граф Игнатиев“ в София и последвалото досъдебно производство срещу заместник-кмета Е. Крушев бяха третираны като един случай само (случай № 59).

След като бяха обособени отделните случаи, онлайн архивите на трите медии бяха прегледани отново чрез търсене по ключови думи във връзка с всеки от случаите. Това се наложи, защото беше установено, че понякога информация за нередности и злоупотреби със средства на ЕС се съдържа и в други секции на медиите, които не бяха включени в първоначалния преглед (например в секция „Проекти“ на сайта на в. „24 часа“ или в секция „Бизнес“ на сайта „Медиапул“). По този начин бяха допълнени публикациите относно всеки от обособените случаи.

Съдържанието на отделните публикации беше прегледано и информацията за всеки случай беше систематизирана в обобщена таблица, чрез която стана възможно проследяването на серия от променливи. В колоните на таблицата бяха посочени отделните случаи, а по редове бяха зададени серия от количествени променливи, разделени в две групи: относно съдържанието на публикацията – брой публикации по всеки случай, твърдяна нередност/злоупотреба, засегната оперативна програма или фонд на ЕС, кой подава сигнала, какъв е засегнатият материален интерес. За случаите, в които имаше твърдение за извършено престъпление, бяха проследявани допълнително следните променливи: данни за образуване предварителна проверка, за досъдебно производство, вне-

сено в съда обвинение, вид престъпление, срещу колко лица и в каква връзка помежду им, вид на взетите мерки за неотклонение, компетентни органи по производството, изход от делото.

Установяването на относимите публикации, както и тяхното обособяване в отделни случаи не бяха безпроблемни. От една страна, в част от публикациите невинаги се съдържа ясно формулирано твърдение за извършена конкретна нередност/злоупотреба. Например от публикацията със заглавие „Бозуков пробвал да промени класирането на проекти. От екипа му: „Не е вярно“ (в. „24 часа“, 7.02.2017 г.) не може да се разбере точно дали вестникът твърди нередност, или престъпление (случай № 44). Отделно от това, когато има множество публикации във връзка с един и същи случай, например като този с ремонта на ул. „Граф Игнатиев“ в София (случай № 59), те обикновено започват като „скандал“ – най-ранните публикации отразяват общественото възмущение заради некачествено и грозно изпълнени ремонтни дейности по централна улица в София, без да е ясно дали тези дейности са резултат от неизпълнение на договор, от нарушение при обществената поръчка за избор на фирмата изпълнител, или от престъпление (подкуп, търговия с влияние или друго съставомерно деяние). В крайна сметка специално в този случай правоохранителните органи установиха данни за едно извършено престъпление, за което беше внесен обвинителен акт в съда. Поради това в изследването този случай беше класифициран като едно извършено престъпление, т.е. според гледната точка на правоохранителните институции.

Вторият проблем с класирането на публикациите към отделни случаи е, че бяха установени няколко публикации (в единия случай три, а в другия две), по които отделни елементи от изнесената информация съвпадаха, но в самите публикации не беше уточнено, че между тях има връзка. Съвпадаха отделни елементи от информацията, изнесена в публикациите „Съдят двама, измамили фонд „Земеделие“, че отглеждат домати, за да получат евросредства“ (13.11.2018 г., в. „24 часа“), „Фермери на съд за злоупотреби с 450 хил. лв. европомощи“ (30.07.2019 г., в. „24 часа“) и „Двама обвинени за измами с европари за развитие на селските райони“ (21.08.2019 г., в. „24 часа“¹). Тези три публика-

¹ Повечето дати на цитираните публикации тук са дадени според датата на публикуването на новината в уебсайта на вестника, но някои носят датата от хартиеното издание, т.е. при справка може да има един ден разлика. Има и известно разминаване между заглавията на материалите в уебсайта на в. „24 часа“ и в печатното издание на вестника.

ции възпроизвеждат почти дословно прессъобщения на Окръжна прокуратура – Благоевград, в които също не е отбелязано между трите прессъобщения да има връзка. Твърде вероятно е обаче да става въпрос за един и същи случай, при който обвинението е изменяно и внасяно три пъти в съда и за всяко отделно внасяне в съда има отделно прессъобщение. Решението да бъдат обединени трите публикации в един случай под № 12 е на екипа, а не на медията. Подобно съвпадение в отделни елементи на изнесената информация (и също без коментар от страна на вестника) има и в двата текста, регистрирани като случай № 16: „Съдят двама за неправомерно получени средства от проект за младежка заетост“ (15.03.2019 г., в. „24 часа“) и „До 8 г. затвор за управител, получил евросредства с неверни данни“ (29.03.2019 г., в. „24 часа“).

Самото понятие „евросредства“ също породи определени проблеми при опит за класифициране на случаите най-вече заради гъвкавостта на схемите за финансиране по различните фондове и програми. Често конкретните бенефициенти трябва да авансират средствата от своя бюджет и едва след края на проекта и под условие те биват възстановени за сметка на европейска програма. Това означава, че към момента на публикуване на информацията за нередност или злоупотреба може и да не е ясно дали става въпрос за средства от националния бюджет, или за средства на ЕС. Възприетият в наказателния закон принцип е, че ако се очаква в бъдещ момент средствата по определен проект да бъдат възстановени за сметка на бюджета на ЕС, той се разглежда като проект с европейско финансиране. Такъв подход беше използван и тук.

Анализът на количествените резултати позволи формулирането на определени изводи по изследователските въпроси. За потвърждаване и обясняване на резултатите от количествената част на изследването беше планирано да бъдат проведени две фокус групи с експерти (журналисти и юристи поотделно). Фокус групите бяха планирани за средата на месец март 2020 г., но не бяха проведени заради обявеното междувременно от правителството извънредно положение във връзка с пандемията от Covid 19. Вместо това беше подготвена анкета и експертите бяха поканени да попълнят въпросник в писмен вид. Поканени бяха 12 експерти. Попълнени въпросници бяха предоставени от шестима журналисти и петима юристи, а един от поканените журналисти отказа да участва.

Специално по отношение на тази част от доклада, която засяга случаите на престъпления, трябва да се има предвид, че изследването не е представително,

нито има претенцията да описва изчерпателно проблемите на наказателната политика по отношение на злоупотребите със средства на ЕС. По принцип дейността на правоохранителните органи по разследване на престъпления е тайна, за да се гарантира ефективността на разследването. Информацията, която медиите публикуват по текущи разследвания, невинно отразява пълно и обективно фактите по всеки отделен случай. По тези причини анализът на съдържанието на медийни публикации за злоупотреби със средства на ЕС не е най-надеждният възможен метод за проучване на наказателната политика. Той обаче е единственият възможен, когато целта е да се провери дали и как правоохранителните органи реагират на изнесена в публичното пространство информация за нередности и злоупотреби и да се тества валидността на формулираните от самата прокуратура идеи за това кои случаи представляват „особен обществен интерес“ и кои – не.

КОНТЕКСТ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Трите години, обхванати от изследването (2017, 2018 и 2019 г.), съвпадат с период на известна политическа нестабилност и с дейността на три български правителства. В края на януари 2017 г. след протести и обществено напрежение подаде оставка второто правителство на партия ГЕРБ начело с Бойко Борисов. От 27.01.2017 до 4.05.2017 г. страната беше управлявана от служебно правителство начело с проф. Огнян Герджиков. На 26.03.2017 г. бяха проведени предсрочни парламентарни избори, в резултат на които в 44-ото Народно събрание влязоха пет политически сили: ГЕРБ (с 34% от гласовете на избирателите), БСП (28%), ДПС (9%), коалиция „Обединени патриоти“ (9%) и политическа партия „Воля“ (4%).

На 4.05.2017 г. встъпи в длъжност третото правителство на партия ГЕРБ с министър-председател Бойко Борисов. Правителството беше съставено след коалиция с „Обединени патриоти“, която, от своя страна, също е коалиция от три малки националистически формации. При гласуване на състава на правителството в Народното събрание то беше подкрепено и от партия „Воля“, макар че тя формално не е част от управляващата коалиция.

През 2019 г. бяха проведени редовни избори за Европейски парламент, редовни местни избори и беше назначен нов главен прокурор. Изборите за Европейски парламент се състояха на 26.05.2019 г. Резултатите

от тях не показаха значителни промени в съотношението на политическите сили в страната: от общо 17 мандата за България в Европейския парламент шест бяха спечелени от партия ГЕРБ, пет – от коалиция „БСП за България“, три – от ДПС, два – от ВМРО/Българско национално обединение, и един от обединение „Демократична България“ („Да, България“ и ДСБ).

На 27.10.2019 г. беше проведен първият тур на редовните местни избори. Партия ГЕРБ запази позицията си на водеща политическа сила в страната, като спечели най-голям брой кметове в областните градове и най-голям брой общински съветници, но подкрепата за нея вече не беше така категорична, както след местните избори през 2015 г. В София кандидатът на ГЕРБ Йорданка Фандъкова спечели трудно четвърти мандат с резултат близо 50% от гласовете на втори тур срещу независимия кандидат Мая Манолова с 45% и 5% гласували, че не подкрепят никого. За първи път на местни избори в столицата един кандидат (Борис Бонев) успя да спечели 4-ото място на първия тур без подкрепата на политическа партия, а издигнат от инициативен комитет на сдружението „Спаси София“.

В началото на декември 2019 г. Сотир Цацаров беше избран от Народното събрание за председател на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (КПКОНПИ) и подаде оставка като главен прокурор. На негово място Висшият съдебен съвет (ВСС) избра Иван Гешев, дотогава заместник на Цацаров. Изборът на Гешев за главен прокурор предизвика обществено напрежение и протести заради съмнения, че той не притежава изискуемите по закон високи професионални и нравствени качества за заемане на позицията. Президентът Румен Радев първоначално отказа да го назначи и върна избора за повторно гласуване във ВСС. Въпреки протестите ВСС потвърди избора на Иван Гешев и на 18.12.2019 г. той положи клетва

и встъпи в длъжност като главен прокурор.

За печатните медии в България наблюдаваният тригодишен период се характеризира с трайна и задълбочаваща се криза. По данни на Националния статистически институт (НСИ) през 2018 г. е отбелязана дванадесета поредна година на намаление в ти-

ражите на вестниците – главията намаляват от 448 през 2007 г. до 239 през 2018 г., а общият годишен тираж за същия период е спаднал с около 40%².

Според Световния индекс на свободата на пресата на „Репортери без граници“ през 2017 г. България е била на 109-о място (от 179 оценявани държави), а през 2019 г. – на 111-о място, т.е. индексът отбелязва ниско ниво на свободата на пресата и известно влошаване през периода на наблюдение. По този показател България се представя най-зле в сравнение с всички останали държави – членки на ЕС, както и спрямо повечето от непосредствените ни съседи. Тенденцията за влошаване на медийната свобода не е уникална за България. Докладът на „Репортери без граници“ за 2017 г. сочи, че никога в световен план свободата на медиите не е била толкова застрашена. Специално по отношение на България е отбелязано, че медийната среда е „доминирана от корупция и сливане между медии, политици и олигарси“, а правителството продължава да отпуска непрозрачно европейски средства на определени медии, чрез което насърчава редакторите или да отразяват правителството в благоприятна светлина, или по определени теми да не пишат изобщо³.

„Престижът на професията страда от това, че някои от лицата на разследващата журналистика (основно от национални телевизии) действат като „пощенски кутии“ и на практика техните разследвания са им предоставени готови.“

Респондент 11
журналист,
15 години стаж

„...заради промяната в собствеността и затварянето на някои медии много критични журналисти бяха принудени да спрат да се занимават с тази професия.“

Респондент 1
журналист,
16 години стаж

НЕРЕДНОСТИ, ДЕЛА ОТ ОСОБЕН ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС И ЗЛОУПОТРЕБИ СЪС СРЕДСТВА НА ЕС ОТ ГЛЕДНА ТОЧКА НА ИНСТИТУЦИИТЕ

В България борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на ЕС, се координира от министъра на вътрешните работи (чл. 33, т. 8 ЗМВР), подпомаган от нарочна административна структура

² НСИ, Издадени вестници по статистически зони, райони и области (2007, 2018 г.), www.nsi.bg

³ 2017 World Press Freedom Index, Reporters without Borders, <http://rsf.org>

Фиг. 1. Установени нередности по Структурните фондове и по Кохезионния фонд

Източник: МВР.

в МВР – Дирекция „Защита на финансовите интереси на ЕС“ (АФКОС). Дирекцията получава сигнали за нередности от компетентните органи в страната, проверява, анализира и обобщава информация за тези нередности, при определени условия ги препраща до Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) и оказва съдействие на разследвания на ОЛАФ в страната⁴. Според определението в чл. 1, § 2 от Регламент 2988/95 „нередност“ е „всяко нарушение на разпоредба на правото на Общността, в резултат на действие или бездействие на икономически оператор, което е имало или би имало за резултат нарушаването на общия бюджет на Общностите или на бюджетите, управлявани от тях, или посредством намаляването или загубата на приходи, произтичащи от собствени ресурси, които се събират направо от името на Общностите или посредством извършването на неоправдан разход“.

Нередностите, регистрирани от АФКОС, варират според различните европейски фондове и програми. В периода 2007 – 2018 г. основните типове нередности по Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС у нас са нарушения при проведени процедури за въз-

лагане на обществени поръчки (71% от докладваните нередности), извършване на недопустими, незаконосъобразни, неоправдани разходи (15% от докладваните нередности), неизпълнение на договорни задължения (7,7%) и около 9% други⁵ (фиг. 1). След 2015 г. установените нередности по Структурните фондове и Кохезионния фонд рязко намаляват. През 2015 г. са установени общо 802 нередности, а през 2018 г. – само 7 за цялата година.

Динамиката при нередностите по Европейския фонд за гарантиране на земеделието и по Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони е по-различна. Там от 2012 до 2016 г. установените нередности нарастват, за да стигнат до 1382 през 2016 г., но през 2017 г. бележат рязък спад до 284, а през 2018 г. се покачват отново до съизмеримо с 2016 г. ниво от 1582⁶.

Най-много новоустановени нередности в периода 2014 – 2020 г. има по Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) – 109. За същия период по Оперативна програма (ОП) „Транспорт и транспортна инфраструктура“ има само четири новоустанове-

⁴ Член 856 от Правилника за устройството и дейността на Министерството на вътрешните работи, обн., ДВ, бр. 60/22.07.2014 г., последна промяна ДВ, бр. 97/23.11.2018 г.

⁵ Министерство на вътрешните работи, Доклад за дейността на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на ЕС през 2018 г., с. 37.

⁶ Пак там, с. 36.

Таблица 1. Обобщена информация за новоустановени нередности по програми

Програма	Брой нередности	Финансово изражение (евро)
ОП „Региони в растеж“	14	1 577 611
ОП „Иновации и конкурентоспособност“	10	799 382
ОП „Транспорт и транспортна инфраструктура“	4	3 529 827
ОП „Околна среда“	3	2 406 363
ОП „Добро управление“	1	124 202
Програма за трансгранично сътрудничество България – Сърбия	5	51 409
Програма за развитие на селските райони	109	1 401 940

Източник: МВР.

ни нередности. Тяхното финансово изражение обаче е около 3,5 млн. евро, докато финансовото изражение на 109-те новоустановени нередности по ПРСР е 1,4 млн. евро⁷ (табл. 1).

Една част от регистрираните нередности при усвояването на еврофондове се дължат на извършени престъпления. Информация за тях АФКОС получава от прокуратурата. Най-често престъпленията са по четири състава от Наказателния кодекс: чл. 248а, ал. 2 (представяне на неверни сведения или затаяване на сведения с цел получаване на средства от фондовете на ЕС); чл. 254б (използване не по предназначение на получени финансови средства от фондовете на ЕС); квалифицирани състави на длъжностно присвояване (чл. 202, ал. 2, т. 3) и на документна измама (чл. 212, ал. 3).

В годишните доклади на прокуратурата информацията за наказателните производства за злоупотреби със средства на ЕС представлява част от една по-широка група „наказателни производства, образувани за някои категории тежки престъпления и такива от особен обществен интерес“ – ДООИ. Категорията ДООИ е обособена в докладите на прокуратурата през 2008 г. с цел улесняване на отчитането пред Европейската комисия по Механизма за сътрудничество и проверка (МСП)⁸. Противно на заглавието на категорията, тя не се основава на анализ кои дела наистина представляват интерес за гражданите, определено въз основа на научно изследване или в резултат на демокра-

тичен политически процес. Списъкът с досъдебни производства, които са от „особен обществен интерес“, е нормативно определен с решение на ВСС по протокол № 39/2008 и заповед на главния прокурор № 3202/2008. Включените в списъка досъдебни производства са обособени по четири различни критерия: дела, наблюдавани от Европейската комисия (по определен списък, който не е публично достъпен); досъдебни производства по някои видове престъпления, „свързани с усвояване и управление на средствата от Европейски фондове, наблюдавани от ОЛАФ“ – по тези две категории всички дела са автоматично възприемани и от прокуратурата като ДООИ; някои производства, „придобили изключително значим обществен интерес“, свързани с организирана престъпност и корупция (за пране на пари, трафик на хора и наркотици, поръчкови убийства, подкупи), и престъпления, извършени от определени категории лица (висши държавни служители и магистрати)⁹. Самото определение е донякъде тавтологично, защото казва, че ДООИ са производства, „придобили изключително значим обществен интерес“, но преценката кои са те е в крайна сметка на прокуратурата. Към 2008 г. ДООИ са взети изцяло на специален отчет от по-горестоящите прокуратури.

Дефиницията на ДООИ през годините, изглежда, търпи развитие, защото в годишния доклад на прокуратурата за 2017 г. вече не всички ДООИ са на специален отчет, а като ДООИ са определени просто „тези, свързани с организирана престъпност, незаконен трафик на хора и наркотици, изпиране на пари, корупция,

⁷ Пак там, с. 35. Тук е възпроизведена изцяло таблица 4 от доклада на АФКОС за 2018 г.

⁸ Commission Decision of 13 December 2006 establishing a mechanism for cooperation and verification of progress in Bulgaria to address specific benchmarks in the areas of judicial reform and the fight against corruption and organised crime (2006/929/EC), O.J.L 354/58 of 14.12.2006.

⁹ Прокуратура на Република България, Доклад за прилагането на закона и дейността на прокуратурата и разследващите органи през 2008 г., с. 87.

данъчни престъпления, подправяне на парични знаци и платежни инструменти и злоупотреби със средства на ЕС¹⁰, без да се споменава като допълнителен критерий при подбора на делата дължостното качество на обвиняемия.

Връзката между делата, които представляват интерес за медиите, и тези, които прокуратурата определя като ДООИ, е амбивалентна още от началото на обособяване на категорията „ДООИ“ в докладите на прокуратурата. През 2009 г. докладът, от една страна, изрично отбелязва какъв е броят на досъдебните производства, по които прокуратурата се е самосезирала въз основа на информации в средствата за масово осведомяване, но от друга страна, отчита, че „е постигната висока степен на независимост и спазване на закона от прокурорите, като не се поддават на обществено, медийно или друго влияние при упражняване на законовите си правомощия“¹¹. Докладите от 2011, 2012 и 2013 г. изрично отчитат като проблем това, че прокурорите не проявяват активност и не се самосезират при случаи на медийни публикации, които съдържат данни за престъпление, но и не пропускат да подчертаят, че прокурорите трябва да останат независими (спрямо обществото и спрямо медиите) при вземане на решение дали да образуват, или не досъдебно производство и че следва да се съобразяват единствено със закона.

През 2015 г. са приети Правила за медийна комуникация в системата на Прокуратурата на Република България (Заповед № РД-02-09 от 24.03.2015 г.) и се утвърждава професионалната фигура на „говорител“ на прокуратурата, при което институцията вече развива собствена медийна политика. В контекста на медийната си политика прокуратурата гледа на „обществения интерес“ като нещо, създадено от медиите, и като нещо, което и самата прокуратура може да създава. Особено показателен в това отношение е един пасаж от доклада на прокуратурата за 2017 г., в който се казва: „Наблюдава се положителна тенденция при съобщаването на новините по време на брифингите. Докато през 2016 г. прокуратурата даваше брифинги съвместно с полицията по теми, по които общественият интерес вече беше създаден, било поради предварително изтекла информация за тежко криминал-

но престъпление, било поради видеоклип, получил публичност от медиите, то през 2017 г. прокуратурата бе проактивната страна в информираността на средствата за масова комуникация. (...) Тенденцията е позитивна и поради факта, че свършената работа по такива казуси от правоохранителните органи се поставя във фокуса на общественото внимание“¹². Уточнява се също, че медийната политика на прокуратурата преследва определени цели. Една от тях е медиите да бъдат третирани като равни помежду си; друга заявена цел е „отстояването и повишаването на доверието и престижа на специализираната прокуратура и Прокуратурата на Република България като цяло чрез възможно най-пълното информиране на обществото за резултатите от работата им“¹³.

Според годишните отчети след 2015 г. прокуратурата публикува годишно около 1200 прессъобщения и дава между 80 и 100 брифинга. Така в контекста на медийната политика на прокуратурата освен нормативно определената категория „ДООИ“ се очертава и един подвид на тази категория: делата, по които прокуратурата предоставя информация на медиите по тяхно искане или по собствена инициатива.

Броят на делата, които прокуратурата отчита в рамките на по-широката, нормативно определена категория „ДООИ“, непрекъснато нараства: през 2013 г. наблюдаваните от прокуратурата ДООИ са 15 872, а през 2018 г. те са вече 24 676. ДООИ нарастват както като общ брой на висящите производства, така и като брой на производствата, които са решени от прокуратурата в рамките на годината. Обаче броят на внесените в съда прокурорски актове за ДООИ между 2013 и 2018 г. не нараства и за тези шест години варира в много тесни граници: между 4600 и 4959 (фиг. 2).

По-голямата част от производствата по ДООИ изобщо не стигат до съд. През 2018 г. внесените в съда прокурорски актове по ДООИ представляват едва 1/5 от общия брой наблюдавани досъдебни производства по такъв вид дела. През същата година решените от прокурор досъдебни производства представляват около 3/5 от наблюдаваните, а по-голямата част от решените са прекратени или спрени (табл. 2). Делът на прекратените или спрени досъдебни производства е също толкова значим и при досъдебните производства по всички останали престъпления. Доколкото има изобщо различия между ДООИ и досъдебните

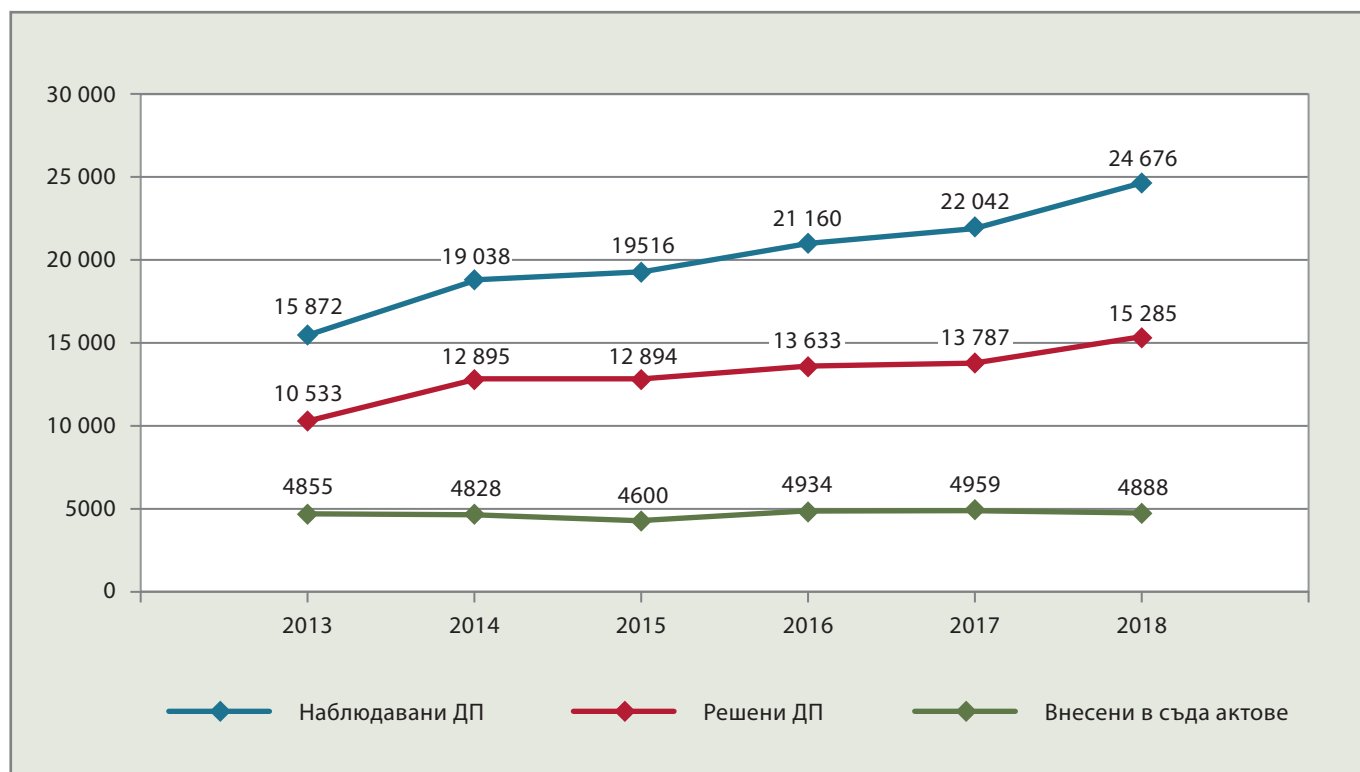
¹⁰ Прокуратура на Република България, Доклад за прилагането на закона и дейността на прокуратурата и разследващите органи през 2017 г., с. 60 (в бележка под линия).

¹¹ Общият брой на относимите публикации в средствата за масово осведомяване е 1345, а прокурорите са образували досъдебни производства в 207 от тях, вж. Прокуратура на Република България, Доклад за прилагането на закона и дейността на прокуратурата и разследващите органи през 2009 г., с. 5.

¹² Прокуратура на Република България, Доклад за прилагането на закона и дейността на прокуратурата и разследващите органи през 2017 г., с. 108.

¹³ Пак там.

Фиг. 2. Брой наблюдавани от прокуратурата ДООИ спрямо решените и внесените в съда прокурорски актове

Източник: годишни доклади на прокуратурата.

производства по всички останали престъпления, те са във връзка с две неща: при ДООИ делът на върнатите от съда дела спрямо внесените е малко по-висок от средното за всички видове производства, както и делът на оправданите лица. При ДООИ оправданите лица през 2015 г. са около 4,7% от лицата по внесените в съда прокурорски актове, докато средно за всички внесени в съда прокурорски актове този дял е 2,8%. Специално в Софийската градска прокуратура (СГП) и Софийската районна прокуратура (СРП), които наблюдават над една четвърт от всички ДООИ, делът на оправдани лица по ДООИ е най-висок – през 2017 г. почти 35% са оправдани, т.е. едно от всеки три такива дела в СГП и СРП е загубено от прокуратурата¹⁴.

ДООИ са сравнително ясно обособени в териториално отношение – те засягат основно София, Пловдив и три от пограничните области (Бургас, Варна и Благоевград). През 2018 г. 30% от всички наблюдавани от прокуратурата производства по ДООИ са били в СГП и СРП, по 7% са наблюдавани от всяка от окръжните прокуратури в Пловдив, Варна и Бургас, 5% от ДООИ са наблюдавани от Окръжна прокуратура – Благоевград,

4% – от Специализираната прокуратура (СПП). Останалите 20 окръжни прокуратури в страната наблюдават по 3% или по-малко от ДООИ, като с най-нисък дял на ДООИ са окръжните прокуратури в Кърджали, Разград, Видин, Силистра, Търговище и Смолян.

Таблица 2. Брой ДООИ през 2018 г.*

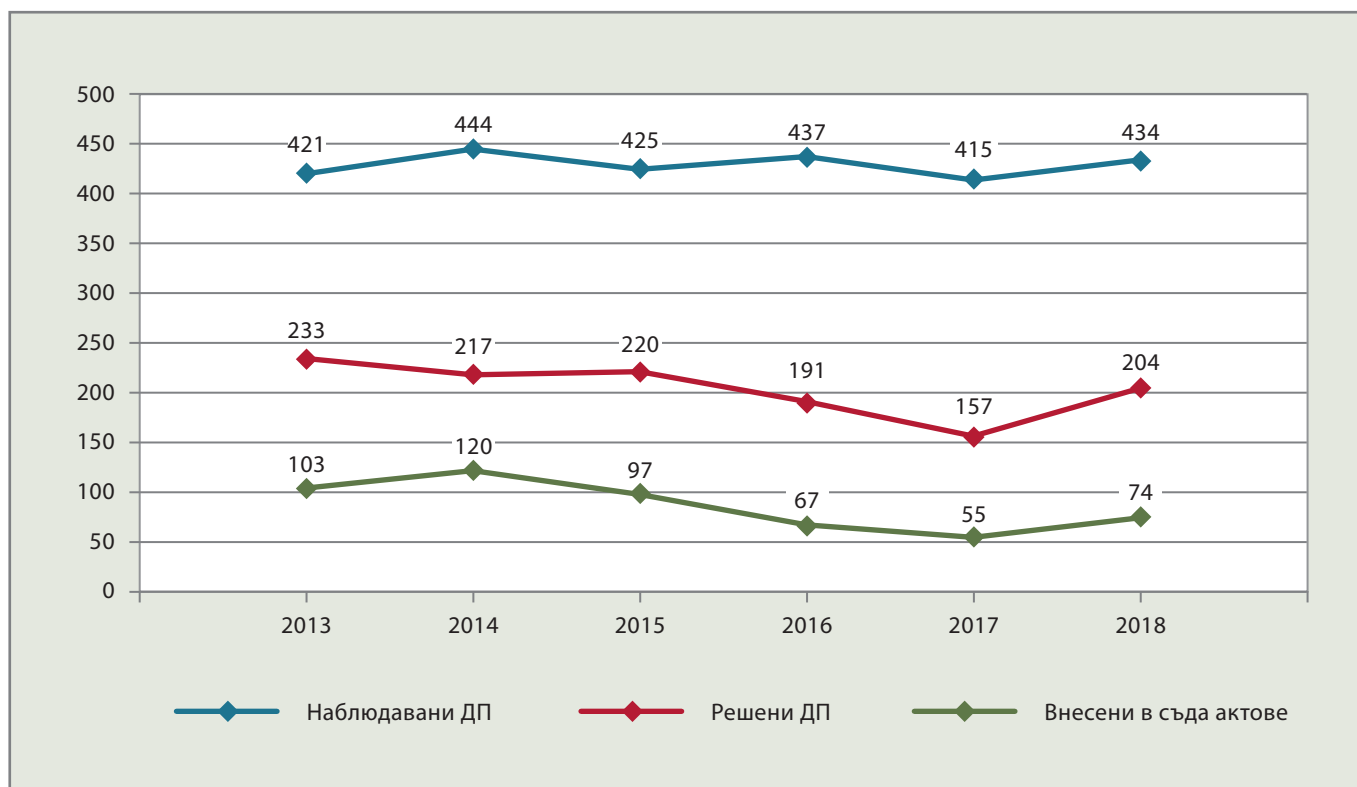
	ДООИ през 2018 г.	Брой
1	Наблюдавани досъдебни производства	24 676
2	Решени досъдебни производства	15 285
3	Внесени в съда прокурорски актове	4 888
4	Привлечени към наказателна отговорност лица според внесените в съда прокурорски актове	5 581
5	Осъдени лица	4 724
6	Оправдани лица	142

Източник: ПРБ.

* Доклад за прилагането на закона и дейността на прокуратурата и разследващите органи през 2018 г., с. 56.

¹⁴ Прокуратура на Република България, Доклад за прилагането на закона и дейността на прокуратурата и разследващите органи през 2017 г., с. 62.

Фиг. 3. Досъдебни производства за злоупотреби със средства на ЕС

Източник: годишни доклади на прокуратурата.

Злоупотребите със средства на ЕС са част от ДООИ, при това не много съществена, и делът им като част от ДООИ в последните шест години намалява. През 2013 г. злоупотребите със средства на ЕС са представлявали 2,7% от ДООИ, докато през 2018 г. този дял пада до 1,8%¹⁵.

Производства за злоупотреби със средства на ЕС са основно по чл. 248а, ал. 2 от НК (за предоставяне на неверни сведения или затаяване на сведения с цел получаване на средства от фондовете на ЕС) – през 2015 г. от общо наблюдавани 425 производства за злоупотреби със средства на ЕС 353 са за престъпления по чл. 248а, ал. 2 от НК. За същата година наблюдаваните производства по другите три квалифицирани състава за злоупотреби със средства на ЕС (чл. 254б, чл. 202, ал. 2, т. 3 и чл. 212, ал. 3 от НК) са около и под 20 броя по всеки за цялата страна.

Броят на наблюдаваните от прокуратурата досъдебни производства за злоупотреби със средства на ЕС в периода 2013 – 2017 г. е сравнително стабилен, но делът на решените от прокурор досъдебни производ-

ства и внесените в съда прокурорски актове значително намалява. През 2017 г. по досъдебни производства за злоупотреби със средства на ЕС в съда са внесени едва 55 прокурорски акта. През 2018 г. според доклада на прокуратурата се отбелязва известно нарастване в броя на решените производства и внесените в съда прокурорски актове (фиг. 3).

Подобно на другите ДООИ (например пране на пари, трафик на хора и наркотици), и по досъдебните производства за злоупотреби със средства на ЕС в съда са внесени малък брой прокурорски актове и обикновено процентът на делата, които са върнати от съда на прокуратурата за допълнително разследване, е по-висок от средното за страната. През 2017 г. от внесените в съда общо 55 прокурорски акта за злоупотреби със средства на ЕС седем са върнати от съда, т.е. върнатите са около 13%, а средно за всички дела процентът на върнатите дела е само около 4%¹⁶.

Прокуратурата обяснява малкия брой на досъдебните производства за злоупотреби със средства

¹⁵ Информацията за дела на ДООИ спрямо общия брой наблюдавани досъдебни производства е по изчисления на автора въз основа на данни от годишните доклади на прокуратурата.

¹⁶ Прокуратура на Република България, Доклад за прилагането на закона и дейността на прокуратурата и разследващите органи през 2017 г., с. 50.

на ЕС през последните години по следния начин: „...не постъпват сигнали от държавните органи, на пример ДФ „Земеделие“ и местните структури. Вероятно тези институции считат, че следва да са настъпили реални щети, да има изплатени субсидии на бенефициентите, за да подават сигнал към прокуратурата. Всъщност чл. 248а, ал. 2 от НК е престъпление на формално извършване и е достатъчно декларирането пред разплащателната агенция ДФ „Земеделие“ на неверни сведения, за да е налице състав на престъпление“¹⁷.

Въпреки малкия брой на внесените в съда прокурорски актове за злоупотреби със средства на ЕС в първите години след въвеждането на квалифицирани състави в НК вече е констатирана противоречива практика. През 2011 г. в изследване на фондация „РискМонитор“ Ралица Илкова разглежда този проблем в два аспекта. От една страна, според нея при сходни случаи различни звена в съдебната система подхождат различно: „...създаде се крайно противоречива съдебна практика, нееднакво тълкуване и прилагане на закона от отделните звена в съдебната система, както и от едни и същи звена в различни съдебни райони“. От друга страна, Ралица Илкова сочи, че „липсва еднакво третиране на нарушителите при идентични фактически състави на нарушения. Това оставя впечатлението, че спрямо всеки конкретен извършител се подхожда индивидуално, съобразно фактори, външни за наказателната политика на държавата, а не принципно и стриктно законосъобразно“. Според Ралица Илкова противоречивата практика се дължи на възприетия от законодателя подход да криминализира злоупотребите със средства на ЕС, като добавя квалифицирани състави към вече съществуващи престъпления, с което се дава твърде голяма свобода на преценка на прокуратурата: „...широкият набор от санкционни механизми създава противоречива съдебна практика (...) липсва изначална яснота под коя от много съществуващи разпоредби следва да се отнесе всеки отделен вид нарушение“¹⁸.

¹⁷ Прокуратура на Република България, Доклад за прилагането на закона и дейността на прокуратурата и разследващите органи през 2018 г., с. 70.

¹⁸ Илкова, Р. (2011). Защита на еврофондовете в България, с. 7 – 8. Публикацията е достъпна в интернет на сайта на фондацията „РискМонитор“ (www.riskmonitor.bg).

МЕДИЙНИ ПУБЛИКАЦИИ ВЪВ ВРЪЗКА С НЕРЕДНОСТИ И ЗЛОУПОТРЕБИ СЪС СРЕДСТВА НА ЕС

За периода 2017 – 2019 г. в трите наблюдавани медии (в. „24 часа“, в. „Сега“ и сайта „Медиапул“) бяха установени общо 548 публикации, които имат връзка с нередности и злоупотреби със средства на ЕС. Под „публикации“ тук се имат предвид текстове в съответните секции с новини от страната, а за в. „24 часа“ това включва секцията „Крими“. Не са включени интервюта и аналитични материали, нито текстове, засягащи по-общо въпросите на усвояване на средства по отделни програми, рисковете от забавяне на тяхното изпълнение, причините за неусвояване на средствата и др. под.

Установените общо 548 публикации във връзка с нередности и злоупотреби със средства на ЕС могат да бъдат групирани в 63 отделни случая, т.е. средноаритметично по всеки от случаите има 8 – 9 публикации.

Най-много публикации във връзка с нередности и злоупотреби със средства на ЕС има на сайта „Медиапул“ – общо 202 публикации за 36 различни случая. Във в. „Сега“ бяха установени 178 публикации за 45 различни случая, а във в. „24 часа“ – 168 публикации за 45 случая (фиг. 4).

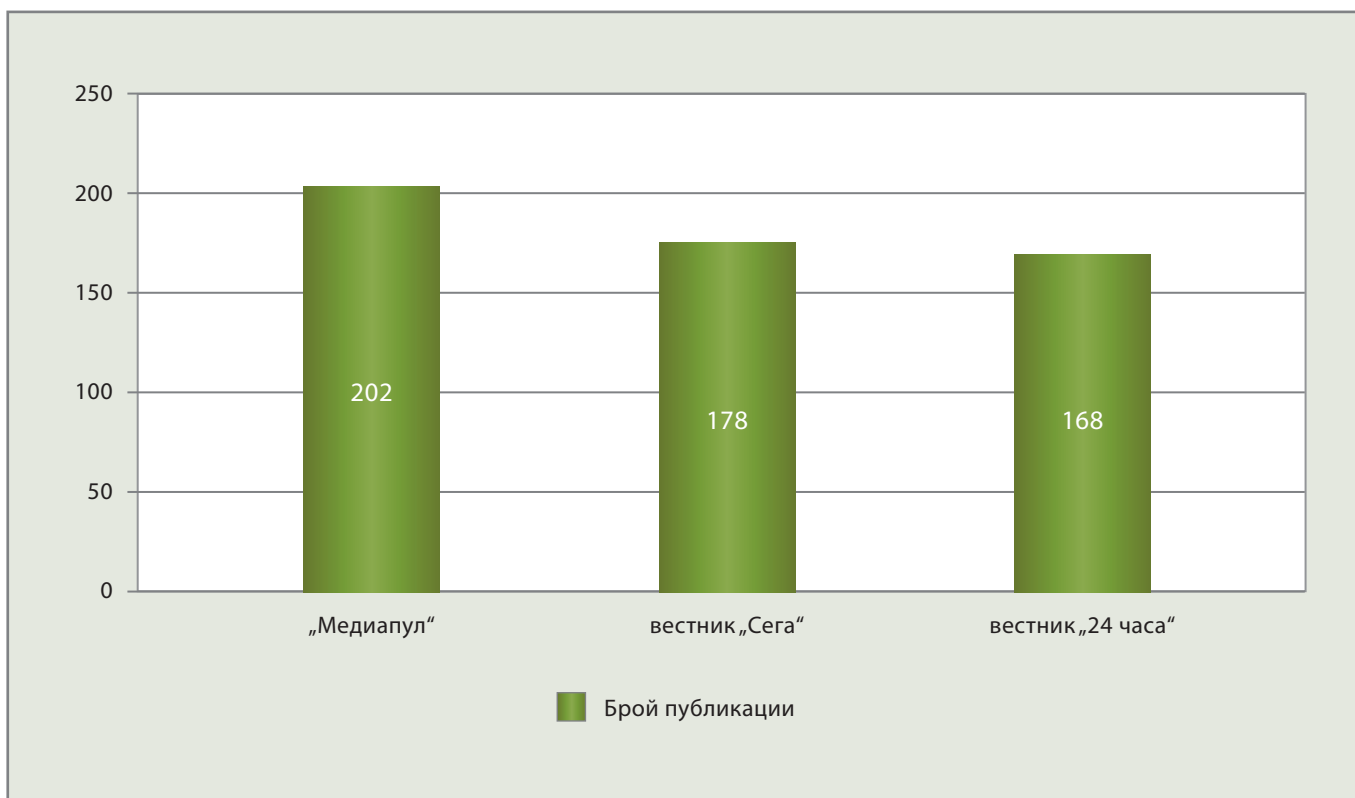
Текстовете във връзка с нередности и злоупотреби със средства на ЕС са неравномерно разпределени през трите наблюдавани години: най-много такива публикации има през 2019 г. (295), през 2018 г. те са 132, а през 2017 г. – 121 (фиг. 5).

Разпределени по месеци за трите наблюдавани години, публикациите за злоупотреби със средства на ЕС са най-много през май 2019 г. – 46 публикации, април 2019 г. – 45, и юни 2019 г. – 43. В още четири месеца има по над 25 публикации на месец: февруари 2017 г. – 27 публикации, март 2019 г. – 31, юли 2019 г. – 29, и ноември 2019 г. – 26. Най-малък брой публикации във връзка с нередности и злоупотреби със средства на ЕС има през юли 2018 г. – една,

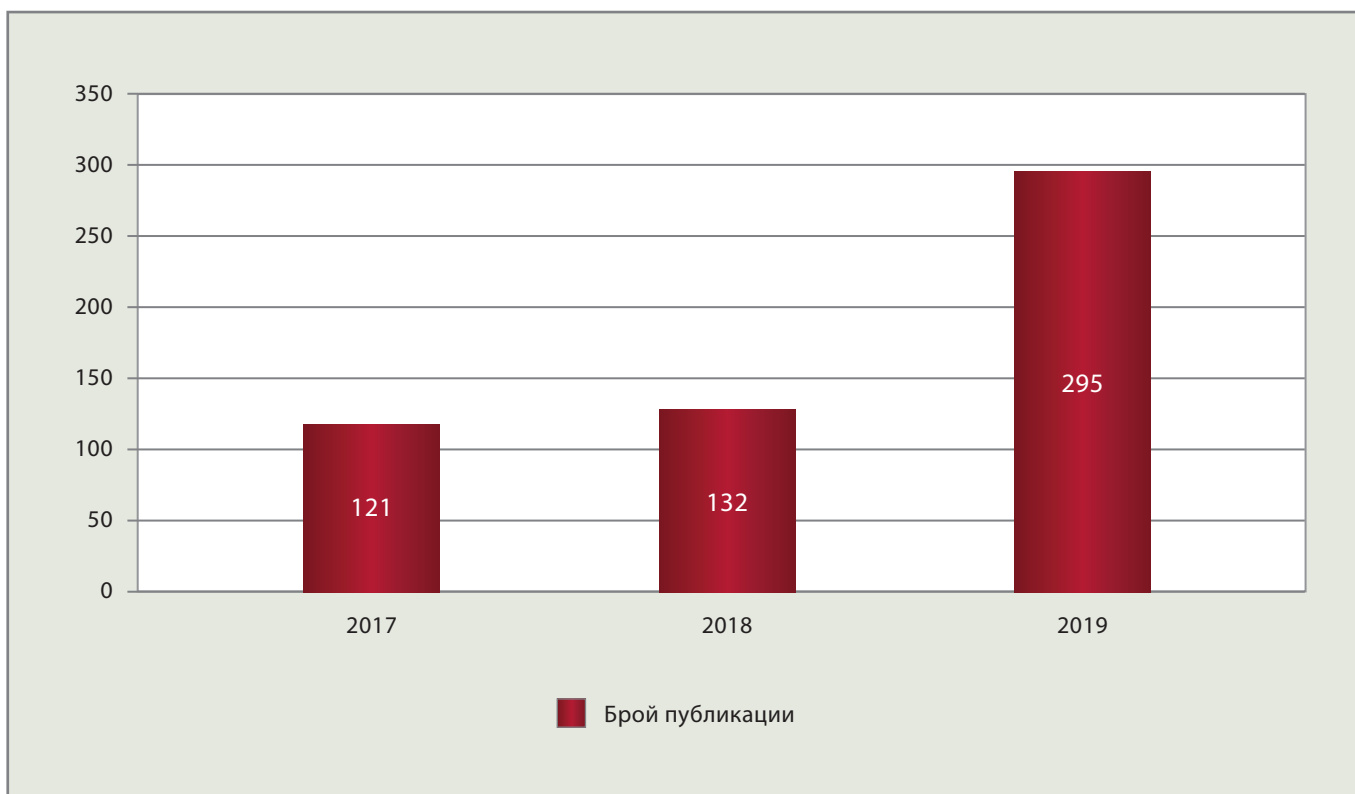
„Българските медии реално функционират на минимум. Те нямат капацитет да правят задълбочени проучвания, нито да следят голям набор от теми.“

Респондент 8
журналист,
16 години стаж

Фиг. 4. Общ брой публикации във връзка с нередности и злоупотреби със средства на ЕС в трите наблюдавани медии за 2017 – 2019 г. включително

Фиг. 5. Общ брой публикации във връзка с нередности и злоупотреби със средства на ЕС в трите наблюдавани медии по години

август 2017 г. – една, юни 2018 г. – две, и ноември 2017 г. – две (фиг. 6).

В периода около редовните избори за Европейски парламент (26.05.2019 г.) има видим пик в публикациите във връзка с нередности и злоупотреби със средства на ЕС. Сравнително висок брой публикации има и през февруари 2017 г. (в периода около оставката на второто правителство на ГЕРБ и управлението на служебното правителство начело с проф. Огнян Герджиков), и през ноември 2019 г. (в периода около редовните местни избори). Вижда се, че медиите не поддържат определено стабилно ниво на интерес към темата – тя се следи с определени резки пикове и спадове. Дали има връзка между политическия цикъл и интензивността на публикациите във връзка с нередности и злоупотреби със средства на ЕС, не може да се каже в резултат на това изследване, защото наблюдаваният период е твърде кратък. Необходимо е тази хипотеза да бъде проверена чрез друго емпирично изследване, обхващащо по-дълъг период от време.

Установените 548 текста във връзка с нередности и злоупотреби със средства на ЕС се разпределят в общо 63 отделни случая, като по всеки от тях има минимум 1 и максимум 82 публикации. Преобладаващи-

ят брой от случаите – 51, са отразени с малко на брой публикации – 51 от 63-те случая са отразени с под средното (9 публикации). Почти една четвърт от случаите са отразени само в една публикация (17 случая от общо 63); за 11 случая има само по две публикации, а за 6 случая има по три публикации.

В под една трета от случаите (по 26 от общо установените 63 случая) публикации по случая има и в трите наблюдавани медии. По други 26 случая има публикации само в една от трите наблюдавани медии, а в 11 от случаите има две публикации в две от наблюдаваните медии.

Случаите, които са отразени и в трите наблюдавани години с общ брой публикации над средното (9), са 12 (вж. табл. 3). Това са и случаите, които могат да бъдат определени като „случаи от висок обществен интерес“ според количеството на отделеното медийно внимание. С най-голям брой публикации – 82, е случай № 59 – ремонт на Зона 2 (ул. „Граф Игнатиев“), следван от случай № 42 – разследването срещу Миню Стайков (с 64 публикации), случай № 58 – ремонт на Ларгото в София (с 50 публикации), и случай № 46 – Министерство на образованието и науката / ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ (с 49 публикации). За на-

Фиг. 6. Общ брой публикации във връзка с нередности и злоупотреби със средства на ЕС в трите наблюдавани медии по месеци

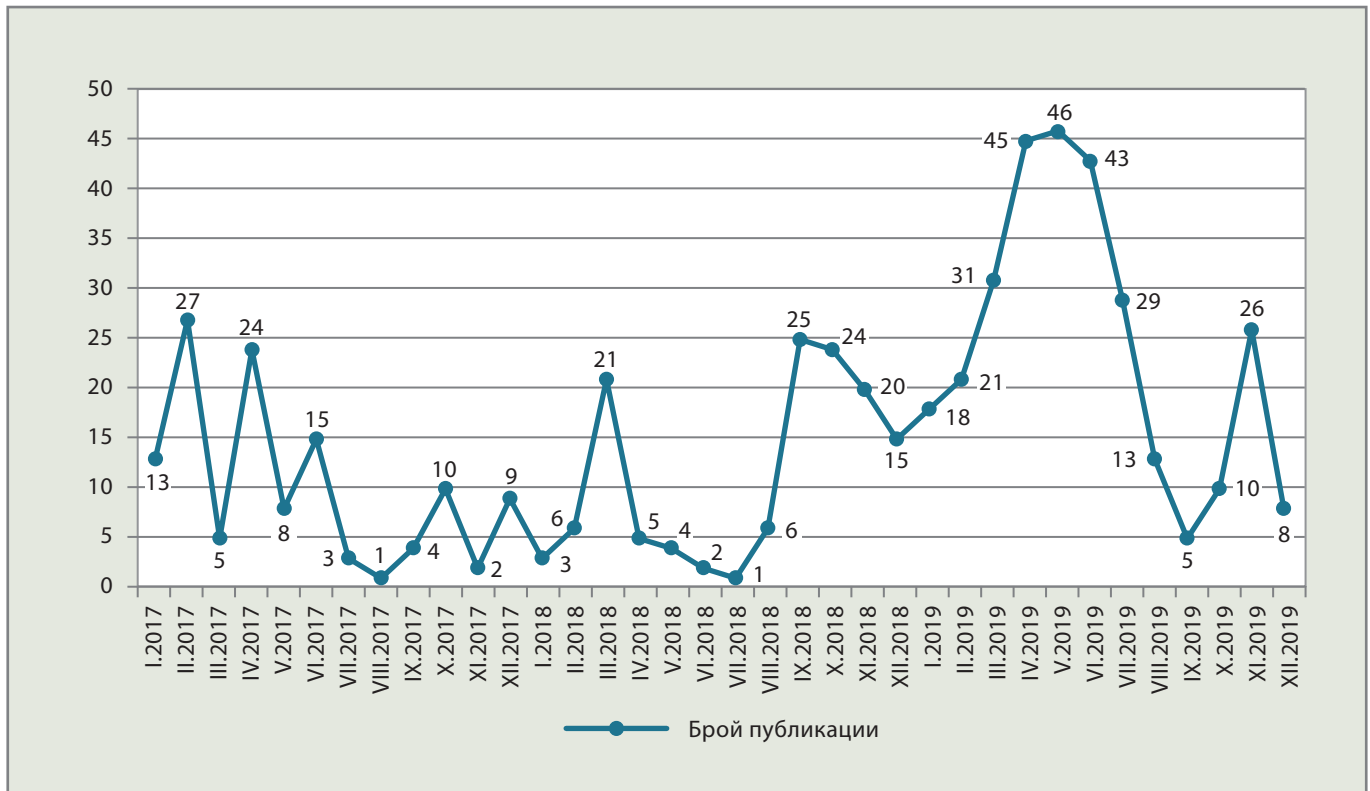

Таблица 3. Съобщени в медиите случаи на нередности и злоупотреби със средства на ЕС, 2017 – 2019 г.

№	Случай	Брой
59	Ремонт на Зона 2 (ул. „Граф Игнатиев“) в София	82
42	Разследване срещу Миню Стайков	64
58	Ремонт на Ларгото в София („Ало, Банов“)	50
46	Министерство на образованието и науката / ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“	49
34	„Къщи за гости“ / обща проверка на ДФЗ	30
33	„Къщи за гости“ / разследване срещу Ал. Манолев	28
9	Разследване срещу съдружници в „Джи Пи Груп“ АД	19
58	Пловдив – Европейска столица на културата	18
6	АПИ / Лот 1 на автомагистрала „Марица“	13
2	АПИ / Лот 3.1 на автомагистрала „Струма“	13
51	Разследване срещу Петър Пищалов	12
40	Доставка на джипове за Главна дирекция „Гранична полиция“ МВР	9

блюдавания период значителен е и случаят, свързан с разкритията за финансирани по ПРСР „къщи за гости“, които са на лица, близки до властта, и се използват за лични вместо за туристически нужди. Като брой публикации по целия скандал той влиза в челната тройка, но под това общо заглавие се крият няколко различни случая на нередности и злоупотреби, приписвани на няколко различни лица. По тази причина те бяха обособени в отделни случаи.

„Малка част (от злоупотребите с евросредства стават публично известни у нас – б.а.), ако се проследи връзката между тесния кръг от търговски дружества, които усвояват значителната част от средствата от евфондовете и управляващите (т.нар. от Доган „обръчи от фирми“).“

Респондент 9
юрист,
22 години стаж

За класифициране на твърдените в публикациите нередности и злоупотреби със средства на ЕС бяха използвани, доколкото е възможно, понятията на институционалната отчетност. В най-значителен брой от случаите (33) публикациите съдържат данни за извършено престъпление. На второ място по честота на срещане са твърденията за нарушаване на реда за провеждане на обществени поръчки (данни за такива има в 17 от установените общо

63 случая); в 9 случая публикациите посочват наличие на конфликт на интереси; в 7 случая – неизпълнение на договор; в 4 случая – извършване на неоправдани разходи (вж. табл. 4).

В медиите се съдържат сигнали за неправомерно изразходване на европейски средства, които излизат извън възприетите от институциите определения за „нередност“ и „престъпление“ – те не биха могли да бъдат класифицирани в тези категории без провеждането на допълнително разследване и част от тях представляват нарушение на националното законодателство без пряка връзка с управлението на средства от ЕС. Тези случаи тук са обобщени под общата категория „други“ (14 случая), в която са включени: 5 случая на лошо планиране на проекти, 5 случая на нарушаване на реда за назначаване/уволняване на служители в управляващи органи, 2 случая на „лобистко“/некачествено законодателство и 2 случая на нарушения на нормите за достъп до обществена информация.

Случаите на лобистко или некачествено законодателство представляват сами по себе си сериозна заплаха за ефективното и законосъобразно управление на публичните средства. По случай № 22 през 2018 г. Министерският съвет изменя наредбата, която регламентира критериите за избор на фирмите доставчици по програма „Училищен плод“. Промяната е критикувана остро от различни заинтересовани страни и на

следващата година спорните промени са премахнати, но междуременно са определени три фирми доставчици, които търсят правата си по съдебен ред (в. „Сега“, 27.09.2019 г.). По случай № 32 през май 2019 г., в разгара на скандала с „къщите за гости“, Върховният административен съд постановява, че използваната от ДФЗ методика за определяне на размера на санкциите за нарушителите е нищожна, респ. наложените санкции може да бъдат успешно оспорени по съдебен ред. Методиката е издадена през 2011 г. от изпълнителния директор на ДФЗ, който няма правомощие да издава нормативни актове („Медиапул“, 10.05.2019 г.)

Втората група случаи, класифицирани под „други“, засяга планирането на по-мощни инициативи, при които са осъществени серия от отделни проекти без твърдени нередности или злоупотреби, но извършената дейност не води до постигането на общия очакван резултат: такива са по-специално случаите с въвеждането на електронно правителство (случай № 25), с въвеждането на електронно правосъдие (случай № 47), с въвеждането на автоматизирана билетна система за обществения транспорт във Варна (случай № 7). Подобни проблеми, свързани с разумното планиране на разходите при европейски проекти, са описани и в случай № 41 (Синдикалната федерация на служителите в МВР иска проверка на безопасността на закупени по европейски проект пожарни автомобили) и в случай № 62 (правителството е обещало съфинансиране за изграждането на нов корпус на Университета за национално и световно стопанство, без да са отделени средства за целта в бюджета на ресорното министерство).

В категорията „други“ са класифицирани и публикации, които съобщават за нарушаване на реда за назначаване/освобождаване на служители от управляващи органи на европейски програми или на техните задължения за деклариране на определени обстоятелства (имущество или конфликт на интереси). Такива са случай № 28 (сигнал от ОЛАФ за нарушаване на процедурите за назначаване и атестиране на служители в Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“), случай № 26 (публикации за отстраняването на служители от Центъра за развитие на човешките ресурси при Министерството на образованието и науката), случай № 36 (отстраняване на заместник-директор на ДФЗ по искане на министър-председателя), както и проверката за конфликт на интереси на министъра на земеделието (случай № 53) и новините за разминаване в текстовете на подадената от него имуществена декларация и публикуваната на сайта на КПКОНПИ версия (случай № 54).

Има и два случая на публикации, в които се твърди и липса на прозрачност в управлението на публични средства: случай № 52 засяга липсата на публичност при изразходването на средства от Община Пловдив във връзка с откриването на годината, в която градът е европейска столица на културата; по случай № 57 сдружение „За Земята“ съди Столичната община по Закона за достъп до обществена информация поради отказ за предоставяне на информация за голям общински проект с европейско финансиране.

Нарушенията при подбора и управлението на човешките ресурси, както и нарушенията на Закона за достъп до обществена информация сами по себе си не представляват „нередност“, но те привличат медиен интерес във връзка със сигнали за нередности или злоупотреби със средства на ЕС и са показателни за общото ниво на законност в дейността на ключови за управлението на европейските средства администрации. Индикатори, свързани с честотата на оставките и незаконните уволнения в дадена администрация, както и с честотата на отмяна по съдебен ред на постановени от нея откази за предоставяне на обществена информация, може да са полезни при оценка на риска от нередности.

Невинаги медийните публикации във връзка с нередности и злоупотреби със средства на ЕС съдържат посочване на конкретна засегната програма или фонд. Когато това е така, твърдените нередности и злоупотреби най-често засягат изпълнението на ПРСР (в 19 от общо установените 63 случая), а всички останали програми са посочени като засегнати в далеч по-малък брой случаи (табл. 5). По-голямата част от 19-те случая, които засягат ПРСР, са с малко на брой публи-

Таблица 4. Честота на срещане на твърдения за нередности и злоупотреби (по вид)

Вид твърдяна нередност/злоупотреба*	Брой
Престъпление	33
Нарушение на реда за обществени поръчки	17
Други	14
Конфликт на интереси	9
Неизпълнение на договор	7
Неоправдан разход	4

* По някои от случаите се съдържа твърдение за повече от една нередност/престъпление.

Таблица 5. Честота на срещане на твърдения за нередности и злоупотреби (по засегнат фонд/програма)

Засегнат фонд/програма	Брой случаи
Програма за развитие на селските райони (ПРСР)	19
Неизвестно	10
ОП „Региони в растеж“	4
ОП „Регионално развитие“	3
Извънредна помощ от ЕС за справяне с мигрантската криза (2016 г.)	3
ОП „Околна среда“	3
ОП „Транспорт и транспортна инфраструктура“	2
„Еразъм+“	2
ОП „Добро управление“	2
ОП „Развитие на човешките ресурси“	2
ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“, Трансгранично сътрудничество с Румъния, „Училищен плод“, ОП „Конкурентоспособност“, ОП „Храни и основно материално подпомагане“, САПАРД, ИСПА, Схема за единно плащане на площ, Европейски фонд за гарантиране на земеделието	По един случай за всяка от тези програми

кации (между една и три по всеки случай) и са отразени само в една от наблюдаваните медии (в „24 часа“).

Подобно на засегнатата конкретна програма, размерът на засегнатия финансов интерес също невинаги фигурира в публикациите във връзка с нередности и злоупотреби със средства на ЕС. Единични са публикациите за случаи, които засягат много малък финансов интерес – по случай № 16 и по случай № 21 засегнатият финансов интерес е около 1200 евро, по случай № 13 – 3400 евро, по случай № 14 – 4000 евро. Най-високият засегнат финансов интерес е по случай № 2 (АПИ – Лот 3.1 на АМ „Струма“) – за около 100 млн. евро.

Три от четирите случая на нередности и злоупотреби със средства на ЕС, на които са посветени най-висок брой публикации (№ 59 – ремонт на ул. „Граф Игнатиев“ в София, № 58 – ремонт на Ларгото в София, и № 42 – разследването срещу Миню Стайков), засягат много по-малък финансов ресурс в сравнение с инфраструктурни проекти, каквито са случаите № 2 (АПИ – Лот 3.1 на АТ „Струма“) и № 6 (АПИ – Лот 1 на АМ „Марица“), но публикациите за тях са доста по-малко на брой. Броят на публикациите по тези големи инфраструктурни проекти е почти същият като броя на публикациите по случай № 51 – разследване срещу Петър Пищалов, което засяга случай на изгубено в планината стадо коне, за което са получавани европейски субсидии, а в крайна сметка повдигнатото обвинение е за жесто-

ко отношение към животни. Резултатите от изследването категорично показват, че няма пропорционална зависимост между размера на засегнатия финансов ресурс и броя на публикациите по всеки от случаите, даже напротив – голям брой публикации има по случаи, които предизвикват възмущение и негодувание на други основания.

От 33-те случая, при които може да се приеме, че има данни за извършено престъпление, в 18 случая правоохранителните органи са се задействали въз основа на сигнал или публикация в медиите и така случаят става публично известен преди образуването на наказателно производство. Останалите случаи са съобщени от медиите вече в напреднал стадий на наказателното производство и от публикациите не става ясно въз основа на каква информация са се задействали правоохранителните органи.

Невинаги може да се установи кой подава първоначалната информация за случая, но когато това е възможно, се вижда, че самата прокуратура е източник на първоначалното съобщение поне в 8 от случаите (съобщава за проведена акция, арест, повдигнато обвинение или осъден човек). Сайтът за разследваща журналистика „Биволъ“ е източник на разкрития в 6 случая (в един от тях заедно със сайта „Благоевград нюз“), различни юридически лица с нестопанска цел – в 6 случая, в „Сега“ – в 5 случая, Нова ТВ – в 4

случая (два от които по сигнал на местен журналист от гр. Червен бряг), ОЛАФ – в 3 случая, депутати от опозицията – в 2 случая. В единични случаи първоначалната информация е подадена от граждани в социалните мрежи, от общински съветник, от в. „Капитал“, Агенция ПИК, в. „Стандарт“.

Тези данни показват, от една страна, че при оповестяването на злоупотреби със средства на ЕС електронните медии (уебсайтове и телевизии) имат по-голяма тежест от класическите печатни медии. От друга страна, юридическите лица с нестопанска цел участват активно в разкриването на нередности и злоупотреби. Броят на случаите на нередности и злоупотреби, оповестени от юридически лица с нестопанска цел, е по-висок от броя на тези, оповестени от парламентарната опозиция например, която разполага за целта с инструмента на парламентарния контрол. Данните показват още, че самата прокуратура се явява в две роли: тя не е само институция, от която се очаква да реагира и да провери фактите при случаи с медиен интерес, но и активен участник при конструирането на тези случаи.

ПРОБЛЕМИ НА МЕДИИТЕ ПРИ ОТРАЗЯВАНЕ НА НЕРЕДНОСТИ И ЗЛОУПОТРЕБИ СЪС СРЕДСТВА НА ЕС

Тук е представено обобщение на отговорите, дадени от 11 експерти (6 журналисти и 5 юристи) на социологическа анкета, която беше разработена с цел подпомагане на анализа на резултатите от количественото изследване.

ПРОБЛЕМ 1

Медиите разкриват малка част от нередностите и злоупотребите със средства на ЕС

На първо място, количественото изследване не може да даде отговор на въпроса как установените 63 случая на нередности и злоупотреби със средства на ЕС се отнасят към разпространението на това явление в обществения живот. Много или малко са тези 63 случая, които са станали публично достояние за

три години? Според почти единодушното мнение на респондентите съвсем малка част от нередностите и злоупотребите със средства на ЕС биват разкривани и съобщавани от медиите. Само един от юристите отговаря, че не може да прецени.

В отговорите на анкетата се развиват два типа обяснения за малкия брой публикувани разкрития за нередности и злоупотреби със средства на ЕС. От една страна, през последните години медийната среда в страната се влошава, което се изразява във финансови затруднения за медиите, концентрация на собственост, вътрешна цензура и автоцензура. Кризата е обща за медийната среда, но засяга в частност разследващата журналистика, както и криминалните репортери. Медиите нямат ресурси, заплащането и условията на труд за журналистите са лоши.

Кризата засяга както частните медии, чиито приходи зависят от реклама, така и публичните медии, при които гарантираното финансиране от държавния бюджет би трябвало да неутрализира ефекта от промените в пазарната среда. При анализа на медийните публикации за нередности и злоупотреби със средства на ЕС не беше установен случай, при който първоначалното разкритие да е резултат от журналистическо разследване на публичните медии (Българското национално радио или Българската национална телевизия). Според повечето от респондентите обществените медии са зависими от правителството, защото се финансират чрез субсидия от държавния бюджет, а правителството няма интерес от огласяване на нередности и злоупотреби със средства на ЕС. Развиват се обаче и алтернативни обяснения: може да става въпрос за „криворазбрана обективност“, по думите на един от журналистите, при която обществените медии разбират своята обществена роля като въздържане от подозрения към ефективността на „държавните механизми за контрол“. Друг от анкетираните журналисти сочи, че по естеството си темата за нередностите и злоупотребите със средства на ЕС е подходяща за печат, но не и за радио и телевизия, които са „бързи“ медии.

Описаната от респондентите криза в медиите не се изчерпва единствено с кризата на техния бизнес модел. Тя е свързана и с упадък в етичните стандарти на журналистическата професия. Респондентите съобщават, че в отделни случаи медии и журналисти биват използвани „като пощенски кутии“: те оповестяват случаи, които са им предоставени наготово, в подходящ политически момент. Такъв тип поведение сериозно уронва престижа на професията и общественото доверие в почтеността на медиите. Същия ефект имат

и честите нападки и обвинения в пристрастност, които едни медии отправят към други.

Преобладаващата част от респондентите са съгласни, че правителството доскоро е отпускало средствата за реклама на еврофондовете произволно и непрозрачно и по този начин е повлияло негативно на медийната среда в страната. Това влияние обаче не е абсолютно и не се интерпретира еднозначно от респондентите. Двама от тях смятат, че преди 10 – 12 години „наливането“ на евросредства в определени от правителството медии е било решаващ фактор за изкривяване на медийната среда в страната и е разделило медиите на „проправителствени“ (които получават средства за реклама на европрограмите и не критикуват правителството) и такива, които са критични към правителството, съответно не получават средства за реклама на европейските фондове.

Други от респондентите обаче са по-малко категорични по въпроса за влиянието на отпусканите от правителството средства за реклама на европейските фондове върху свободата на медиите. В анкетата са посочени два случая на изключение – БНР и Дарик Радио, като медии, които са получили средства за реклама по европейски програми, но това не е повлияло на тяхната безпристрастност. Един от юристите отговаря, че не може да прецени какво е влиянието на отпусканите средства, а друг категорично смята, че те не оказват влияние върху медийната свобода.

ПРОБЛЕМ 2

Случаите, които привличат висок медийен интерес, не са непременно случаите с най-голям засегнат финансов ресурс

Основен въпрос в анкетата е какво прави един случай „от особен интерес“ за медиите, защо определени случаи на нередности и злоупотреби със средства на ЕС получават повече медийно внимание от други. По този въпрос сред респондентите не се оформя консенсус, отговорите са доста разнообразни. Изброяват се следните предпоставки, които определят засиления интерес на медиите към отделни случаи:

- Когато още при оповестяване на злоупотребата със средства на ЕС отговорността може да бъде отнесена към конкретна личност и още повече, ако става въпрос за публична личност;
- Когато случаят е пред очите на всички и не може да бъде потулен;

- Когато случаят е разгласен официално от прокуратурата и тя подава интензивно информация;
- Когато темата е „лесно смилаема“, т.е. не изисква много експертни обяснения, лесна е за обработка от журналистите и не съдържа риск от завеждане на дела срещу тях, защото се твърдят лесно проверими факти;
- Когато темата влезе в политическия дебат, защото опозиционните партии проявят интерес – например в периода преди местните избори.

„...общественият интерес наистина се фокусира върху лесно забележими и смилаеми проблеми. (...) темите (като ремонта на „Графа“ и на Ларгото) са по-лесни за обработка, а рискът от грешки и завеждане на съдебни дела е по-малък. Хората с капацитет да проучат големите инфраструктурни проекти са малко и работят в много малко независими медии.“

Респондент 8
журналист,
16 години стаж

Количественото изследване показва, че случаите с най-голям брой публикации не са за най-скъпите проекти – даже обратно, при случаи на нередности и злоупотреби по големи инфраструктурни проекти има сравнително малко публикации. Повечето от респондентите са съгласни, че констатациите от количественото изследване съответстват и на техните наблюдения. На въпроса защо са малко публикациите за нередности и злоупотреби по големи инфраструктурни проекти, респондентите изброяват с обратен знак цитираните по-горе фактори за привличане на медийния интерес към „видими“ и „лесни“ теми:

- Има концентрация на медийна собственост;
- Има страх такива теми да бъдат засягани и автоцензура сред журналистите;
- Медиите нямат достатъчно ресурси за провеждане на по-сложни и дълги разследвания;
- Въпросите са сложни, изискват техническа и икономическа експертиза и малко журналисти имат капацитет да извършват разследвания;
- При нередности в големи инфраструктурни проекти обикновено не е замесена една конкретна личност или ако е, това са лица с политическо влияние и се знае, че те могат да попречат на евентуално журналистическо разследване;
- Медиите имат стремеж към сензационни теми;

- Злоупотреби по големи инфраструктурни проекти може да бъдат изобличени само чрез лица „отвътре“, а такива лица нямат интерес да подават информация, защото всички компетентни експерти по темата работят или за възложителя, или за изпълнителя.

Резултатите от анкетата показват, че решенията на медиите по едни случаи да има повече публикации, а по други – по-малко, зависят в много голяма степен от ресурсите и капацитета на самата медия, както и от склонността на правоохранителните органи да подават информация. Оттук следва, че конструкцията „дела от особен обществен интерес“ невинаги отразява обективно съществуващи разлики в значението на случаите, а отразява по-скоро състоянието и независимостта на медиите и варира според нагласата на правоохранителните органи да си сътрудничат с тях.

ПРОБЛЕМ 3

Изнесената в медиите информация за нередности и злоупотреби със средства на ЕС е фрагментарна, по повечето случаи не може да се конструира цялостна картина на твърдяна нередност и институционален отговор за нейното коригиране

Количественото изследване установява фрагментарност на съобщенията във връзка с нередности и злоупотреби със средства на ЕС: след голям медиен шум при разкриване на злоупотребата или при полицейска акция за задържане на заподозрян, в хода на наказателното производство интензивността на публикациите замира.

Мнозинството от респондентите са съгласни, че тези теми отпадат бързо от медийното внимание. Това засяга не само случаите на нередности и злоупотреби със средства на ЕС, но и други ненасилствени престъпления – данъчни престъпления, контрабанда, корупция. Част от обяснението се съдържа в кризата в медийния сектор: липсват ресурси за дълги и скъпи разследвания; медиите бързо пренасочват интереса си към друга тема; репортерите губят много време за присъствие в съдебни заседания, а от тях невинаги произтича новина; журналистите не познават добре особеностите на съдебната процедура. В същото време друга част от анкетирания журналисти поддържат, че основният решаващ фактор е волята на прокуратурата: информацията по вече образувани производ-

ства зависи изцяло от нея и когато реши да не дава информация, нищо не може да се направи.

От данните на количественото изследване беше установено, че посочената фрагментарност в медийното отразяване на нередности и злоупотреби със средства на ЕС има и друго измерение: в голям брой от публикациите за образувано производство или за внесено в съда обвинение липсват определени гледни точки към фактите – най-често тези на обвинените лица или на независими експерти. Мнозинството от респондентите са съгласни с това наблюдение. По-голямата част от тях смятат, че кризата в медиите е и криза на журналистическата професия – стандартите на работа невинаги се спазват и има тенденция за едностранчиво представяне на информацията. Тук отново се повтаря посоченото по-горе разделение между медиите на такива, които изразяват гледната точка на обвинението, и такива, които прокуратурата смята за враждебни към своята дейност. Двама от анкетирания обаче сочат, че липсата на гледната точка на обвиняемите във вече започнало наказателно производство може да се дължи и на особености на тяхната защитна стратегия – самите обвиняеми не желаят да говорят пред медиите.

По отношение на липсата на независима експертна гледна точка в публикациите във връзка с нередности и злоупотреби със средства на ЕС предлаганите от респондентите обяснения силно варират. Присъства темата с капацитета и ресурсите на самите медии – един от журналистите посочва, че медиите притискат журналистите да работят бързо, и споделя, че повечето журналистически публикации се пишат в рамките на един ден. Част от респондентите са на мнение, че по принцип липсва независима експертиза по определени теми (особено свързани с финансирането и техническото изпълнение на големи строителни проекти). Един от журналистите отдава липсата на независими експертни мнения на криворазбрана професионална етика, при която експертите смятат, че независимостта им се компрометира, ако коментират публично определени случаи.

„Колкото по-голям е инфраструктурният проект, толкова по-трудно е разследването поради влиянието на лицата, които са усвоили средствата, а също и поради повишената сложност на въпросите, чието проследяване се налага, за да се установи нарушение на процедурата или корупционно мотивиране.“

Респондент 9
юрист,
22 години стаж

МЕДИЙНО ОТРАЗЯВАНЕ НА ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА СЪС СРЕДСТВА НА ЕС

От количественото изследване стана ясно, че от общо установените в трите наблюдавани медии 63 случая на нередности и злоупотреби със средства на ЕС в 33 случая реакцията на правоохранителните органи показва, че има данни за извършено престъпление. Приемаме, че има данни за извършено престъпление, ако публикацията отразява новината за проведена полицейска акция, предварителна проверка, досъдебно производство, внесени в съда прокурорски актове или осъдени лица. Специално по отношение на тези случаи от текстовете беше извлечена и обобщена информация, чрез която да се установи за какви престъпления най-често се водят досъдебните производства, какъв е делът на внесените в съда прокурорски актове и колко са осъдените по тях лица, какъв е видът на взетите мерки за неотклонение.

Събраните данни се отнасят само до 33 случая през последните три години, а е известно, че за злоупотреби със средства на ЕС прокуратурата наблюдава годишно над 400 производства. Както беше уточнено в началото на този доклад, това изследване няма претенции за представителност, нито за изчерпателно представяне на проблемите на разследването на такива престъпления. Целта му е само да документира определени тенденции в дейността на правоохрани-

телните органи и да се тества валидността на използваната от тях дефиниция за „дела от висок обществен интерес“.

В установените 33 случая, по които има данни за престъпление, се съобщава за повдигнати обвинения срещу общо 70 лица. В една трета от случаите (12) е повдигнато обвинение срещу повече от едно лице (обикновено са обвинени две или три лица). Случаите с повече от трима обвиняеми в едно досъдебно производство представляват по-скоро изключения и са само два: по случай № 42 (разследване срещу Миню Стойков) обвиняеми по делото са общо 14 души, а по случай № 55 (дело срещу Марио Николов и др. за участие в организирана престъпна група – ОПГ) обвиняеми са 8 души.

В 15 от 33-те случая на оповестени злоупотреби със средства на ЕС се съобщава, че прокуратурата е разпоредила извършването на предварителна проверка, а за образувано досъдебно производство се съобщава в 29 случая. В 18 от тези случаи правоохранителните органи са действали по сигнал, който е извлечен от медийна публикация или е подаден специално.

В публикациите може да се определи сравнително точно за какво престъпление става въпрос само ако вече има образувано досъдебно производство. В някои публикации престъпленията са описани с общи термини като „източване на сума от европрограма“, „злоупотреба с евросредства“. От общо 70-те обвинени лица 20 души са обвинени за деклариране на неверни сведения с цел получаване на средства от ЕС

Таблица 6. Брой лица, привлечени към наказателна отговорност за злоупотреби със средства на ЕС (по вид престъпление)

Престъпление	Брой лица
Деклариране на неверни сведения с цел получаване на средства от ЕС (чл. 248а, ал. 2 от НК)	20
Организирана престъпна група (ОПГ)	19
Безстопанственост	9
Документна измама	8
Длъжностно престъпление	7
Пране на пари	3
Документни престъпления	3
Сключване на неизгоден договор	2
Неупражняване на контрол, измама, присвояване, укриване на документ, използване не по предназначение на средства от еврофондовете, престъпление по служба	по един обвинен за всяко от тях

Таблица 7. Компетентна прокуратура по досъдебни производства за злоупотреби със средства на ЕС

Компетентна прокуратура	Брой
Окръжна прокуратура	11
Специализирана прокуратура	6
Специализирано звено „Антикорупция“ при Софийската градска прокуратура	3
Районна прокуратура	2
Софийска градска прокуратура	1
Софийска районна прокуратура	1

(по чл. 248а, ал. 2 от НК). Общият брой на хората, които са обвинени за други престъпления във връзка със злоупотреби със средства на ЕС обаче (длъжностни престъпления, безстопанственост, документни престъпления и др.), надхвърля броя на тези, които са привлечени специално за престъплението по чл. 248а, ал. 2 от НК (табл. 6).

В 12 от случаите наказателните производства се водят срещу повече от един извършител. В три от случаите е повдигнато обвинение за членство и ръководене на ОПГ. В три други случая е повдигнато обвинение в съучастие. Един от последните случаи (№ 33) засяга бившия заместник-министър на икономиката Александър Манолев, за когото се твърди, че е използвал подставено лице, за да се сдобие с „къща за гости“; Манолев е обвинен като подбудител и помагач, а делото е внесено по компетентност в Окръжния съд – Благоевград. В случай № 42 – разследване срещу Миню Стайков, за него също се твърди, че е използвал подставени лица, за да получи средства от европейските фондове. М. Стайков обаче е обвинен като ръководител на организирана престъпна група, а делото е внесено по компетентност в Специализирания наказателен съд. Поне в три от случаите с повече от един обвиняем става въпрос за хора от едно и също семейство – в два от случаите (№ 50 и 55) те са съпрузи, а в един от случаите (№ 16) са майка и син. В два от тези случаи обвинението е за съучастие (№ 16 и 50), но в случай № 55 (обвинение срещу Марио Николов и др., включително съпругата му) обвинението е за ОПГ, което отново отнася делото към Специализирания наказателен съд.

По досъдебните производства във връзка със злоупотреби със средства на ЕС най-често се установява, че компетентни са окръжните прокуратури – на това

ниво са наблюдавани почти половината от случаите (15, ако се включат и тези на СГП); 6 производства се наблюдават от Специализираната прокуратура и 3 – от районни прокуратури. При внесените в съда дела като компетентен се съобщава окръжен съд (в 11 случая), Специализираният наказателен съд (в 3 случая), районен съд (в два случая) и Софийският градски съд (в един случай) (табл. 7). Само в 9 от случаите се съобщава кои са компетентните органи по разследването и в 5 от тях това е Главна дирекция „Национална полиция“, в два от случаите разследването се води от Държавната агенция за национална сигурност, в по един случай – от Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ и от отдел „Следствен“ при Специализираната прокуратура. Това показва, че повечето случаи на злоупотреби със средства на ЕС, които биват третирани като престъпления – дори тези, които привличат медиен интерес, са дребни и изолирани и се разглеждат от класическите органи на съдебната система. Органите на специализираното правосъдие са по-слабо натоварени с такива дела.

Мерките за неотклонение, взети по отношение на обвиняемите в образуватите досъдебни производства, рядко се съобщават изрично в публикациите, но когато има съобщени такива, те обикновено са мерки без задържане под стража: на 9 лица е взета мярка за неотклонение „подписка“, на 7 лица – парична гаранция. Единственият случай на медийна публикация за злоупотреба със средства на ЕС, в която се съобщава за взета мярка за неотклонение „задържане под стража“, е на Миню Стайков (случай № 42). Той е задържан на 5.09.2018 г. заедно с още 9 души при операция на Специализираната прокуратура и скоро след задържането са му повдигнати две обвинения – за пране на пари и за укриване на данъци в размер на над 1 млн. лв.

„...от репортерите се изисква, отивайки на събитие, да се върнат с новина, но не всяко съдебно заседание предполага изваждането на такава. Ето защо отговорните редактори изискват от репортерите да влагат ресурс в отразяването на злободневни теми, вместо да проследяват детайлно делата.“

Респондент 4
журналист,
14 години стаж

Третото обвинение срещу него е повдигнато в края на април 2019 г., малко преди изтичането на максималния законов срок, до който той може да бъде държан в ареста. Обвинението е, че е използвал синове и дъщери на свои служители, за да кандидатства за финансиране от близо 20 млн. лв. по мярка „Млад фермер“ и по мярка за подкрепа на лозаро-винарски бизнес. Според публикация в „Медиапул“ има вероятност третото обвинение да е повдигнато единствено с цел Стайков да бъде задържан в ареста¹⁹. До момента (април 2020 г.) Специализираният наказателен съд неколккратно отказва да го освободи, макар да има информация за влошаване на здравословното му състояние²⁰.

За трите наблюдавани години (2017 – 2019) трите наблюдавани медии съобщават за произнасяне на съда по обвинения за злоупотреби със средства на ЕС само в 7 случая: в 5 от тях обвиняемите са признати за виновни, а в два други случая – за невинни. Освен тях има и един случай, който е внесен в съда с предложение за отпадане на наказателната отговорност и налагане на административно наказание по чл. 78а от НК.

И петте случая на осъдени лица са съобщени само с по една публикация в една медия (четири случая във в. „24 часа“ и един в „Медиапул“), т.е. в публикацията се съобщава за самия факт на осъждането, като поне в два от случаите не става ясно дали присъдата е влязла в сила. За трите наблюдавани години не са установени други публикации във връзка с тези случаи.

И петте случая на осъдени засягат сравнително невисок материален интерес. По случай № 13 Б.Б., земеделец от района на Ловеч, е осъден за деклариране на неверни обстоятелства с цел получаване на субсидия. Неправомерно получената субсидия е 6700 лв. Земеделецът е осъден на две години лишаване от свобода условно. По случай № 15 Районният съд – Варна е осъ-

дил жена на 5 години лишаване от свобода за измама с причинена щета 200 000 лв., като престъплението е извършено повторно. По случай № 20 жена е осъдена от Окръжния съд – Велико Търново за представяне на неверни сведения с цел получаване на субсидия за къща за гости. Щетата е за 143 000 лв. В този случай жената е осъдена по споразумение, т.е. сумата е възстановена. По случай № 29 подсъдимият е осъден на една година лишаване от свобода условно и на 2000 лв. глоба за опит да получи незаконно субсидия – декларирал е неверни данни, но не е получил субсидия.

От петте случая на осъдени само един осъден се е намирал на властова позиция – по случай № 30 кметът на Карлово Емил Кабаиванов е признат за виновен на първа инстанция за присвояване на 27 000 лв. средства на ЕС. През декември 2019 г. присъдата му е отменена и делото е върнато за ново разглеждане на първоинстанционния съд²¹.

Наложените наказания в пет от случаите са лишаване от свобода. Един от подсъдимите е осъден да изтърпи наказание лишаване от свобода ефективно (при повторно извършаване на измама); в останалите четири случая наложеното наказание е лишаване от свобода условно. В един от случаите лишаването от свобода е придружено и от глоба.

По двата случая на приключили съдебни дела, по които са постановени оправдателни присъди, има сравнително малко на брой публикации през наблюдавания период, но преди 2017 г. и двата случая са следени с голямо внимание от медиите. По случай № 55 през юни 2017 г. бизнесменът Марио Николов и още 7 души са оправдани по обвинение за ОПГ за документна измама, чрез която са получили неправомерно над 7 млн. евро от програма САПАРД. Обвинението твърди, че са представили стари вместо нови машини за преработка на месо. Делото е продължило 9 години. През 2016 г. Марио Николов е оправдан и по обвинение за пране на пари във връзка със същата дейност. Междувременно през 2008 г. в Германия са осъдени неговите контрагенти по сделката за внос на машини. Сайтът „Медиапул“ цитира експерти, според които „основната грешка на българската прокуратура, която минира процеса, е разделянето на делото на две – едно за източване на парите и друго за изпирането на парите. Така се губи връзката между първоначалното престъпление и последвалия опит за „изчистване“ на капитала“²².

¹⁹ Димитров, С. Прокурорът по делото „Карнобат“ е правил сделки с „Винпром Пещера“, Цацаров не видя проблем. – Медиапул, 3.05.2019.

²⁰ Миню Стайков ще навърши една година в ареста. – Медиапул, 22.08.2019.

²¹ Отмениха присъдата на карловския кмет Емил Кабаиванов. – Марица, 18.12.2019.

²² Марио Николов е оправдан и по второто дело за аферата „САПАРД“. – Медиапул, 9.06.2017.

По случай № 56 през февруари 2017 г. става известно, че бившият кмет на Сливен Йордан Лечков е осъдил прокуратурата да му заплати обезщетение от над 57 000 лв. за претърпени от него неимуществени вреди във връзка с водени срещу него дела, по които той е признат от съда за невинен. През 2014 г. Върховният касационен съд потвърждава оправдателната присъда на Лечков по дело за сключена неизгодна сделка при избора на фирма, която да извърши ремонт и реконструкция на водопреносната мрежа в един от кварталите на гр. Сливен. Финансирането за ремонта е било осигурено по предприєдинителната програма ИСПА. В началото на 2015 г. Лечков дава интервю, в което твърди, че целта на делата срещу него е била да се попречи на политическата му кариера: „В Сливен аз съм пречка, защото всичко е една борба за публичните финанси“. Той твърди, че след неговото отстраняване обществените поръчки в града вече не се вземат от местни фирми, а от фирми, свързани с депутата от ДПС Делян Пеевски. Лечков казва: „Не е нужно да купуваме циганските махали, а можем да си купим прокурори. Сваляме кметовете, превземаме банки, няма задкулисие, завесите са паднали и е ясно всичко“²³.

ПРОБЛЕМИ НА НАКАЗАТЕЛНАТА ПОЛИТИКА СРЕЩУ ЗЛОУПОТРЕБИ СЪС СРЕДСТВА НА ЕС

Количественото изследване очерта спорни моменти около някои въпроси на наказателната политика, за които след това бяха зададени въпроси на експертите, участващи в анкетата:

- Дали и кога правоохранителните органи предприемат разследвания по медийни сигнали за нередности и злоупотреби със средства на ЕС?
- Какъв е ефектът от въвеждането на квалифицирани състави на определени престъпления и от обособяването на ДООИ по отношение на общата ефективност на наказателното преследване?
- Има ли противоречива практика на прокуратурата по отношение на търсенето на наказателна отговорност, когато в престъплението е замесено повече от едно лице и по отношение на искането за вземане на мерки за неотклонение във връзка с производства за злоупотреби със средства на ЕС?

²³ Лечков посочи Пеевски като причина за съдебните си проблеми. – Медиапул, 28.01.2015.

ПРОБЛЕМ 1

Правоохранителните органи предприемат разследвания по медийни сигнали за нередности и злоупотреби със средства на ЕС, но често реакцията е конюнктурна и се изчерпва с факта на разпоредена проверка или образувано досъдебно производство

Участниците в социологическата анкета бяха показани да отговарят на въпроса до каква степен медиите са в състояние да влияят на активността на правоохранителните органи да разследват злоупотреби със средства на ЕС. Повечето от респондентите смятат, че като цяло правоохранителните органи реагират на изнесени в медиите твърдения за нередности и злоупотреби със средства на ЕС. Най-често цитират два примера, при които медийни разкрития са последвани от разследвания и обвинения: по случай № 33 – разследването за „къща за гости“ срещу бившия министър на икономиката Ал. Манолов, и по случай № 59 – разследването срещу бившия заместник-кмет на София Е. Крушев във връзка с ремонта на ул. „Граф Игнатиев“.

Според повечето от анкетираниите обаче решението на правоохранителните органи да започнат разследване и старанието, с което се ангажират, далеч не са безусловни. На първо място респондентите сочат установеното деление на медиите на такива, които са „с прокуратурата“, и такива, които са „против нея“. Когато сигналът е подаден от медии, които прокуратурата класира в първата група, тогава реакцията е мигновена. Двама от респондентите дори посочват случаи, по които информацията е изнесена в медии от тази група само за да послужи като повод на прокуратурата да се активизира срещу конкретно лице. По сигнали на медии от другата група обаче или липсват разследвания, или те се бавят с години, или реакцията се изчерпва само с образуване на производството и след това прокуратурата престава да дава информация по него. Впрочем в този случай е трудно да се прецени

„Последователна политика на прокуратурата е да дели медиите на добри и лоши, да negliжира задълбочени разследвания, които касаят властимащи, публикувани в лошите медии, и да се самосезира скорострелно по сигнали на добрите медии.“

Респондент 4
журналист,
14 години стаж

дали прокуратурата наистина счита конкретни медии за ненадежден източник на информация и затова не бърза да разпорежда проверки и досъдебни производства по техен сигнал, или обратно, компрометираща надеждността на определени медии, за да оправдае бездействието си по публикувани в тях разкрития за нередности или злоупотреби.

На второ място, значение има интензивността на медийното отразяване по случая на нередност или злоупотреба със средства на ЕС: резултати от журналистическо разследване, публикувани в уебсайт или вестник, невинаги са достатъчен повод за активизиране на правоохранителните органи. Съществена роля има решението на някоя от националните телевизии да оповести и да проследи развитието на случая. Ако в отразяването на случая се включат повече медии и особено ако се включи и национална телевизия, правоохранителните органи предприемат стъпки за разследване.

Информирането на ОЛАФ за журналистическите разкрития е също фактор за активизиране на правоохранителните органи по медийни сигнали за злоупотреби със средства на ЕС. Един от анкетирания се надява, че новата Европейска прокуратура също ще оказва натиск върху националните правоохранителни органи за провеждането на обективни разследвания.

ПРОБЛЕМ 2

Не е сигурно, че въвеждането на квалифицирани състави в НК води до повишаване на ефективността на държавното обвинение срещу злоупотреби със средства на ЕС

В социологическата анкета беше поставен въпросът дали въвеждането на квалифицирани състави на отделни престъпления води на практика до подобряване на ефективността на правоохранителните органи в противодействие на злоупотребите със средства на ЕС. В отговор на този въпрос не се очерта консенсус сред анкетирания. Половината от тях не смятат, че въвеждането на квалифицирани състави за засилена наказателна отговорност в случаите на злоупотреби със средства на ЕС е подобрило ефективността на правоохранителните органи; другите казват или че не могат да преценят, или смятат (двама респонденти), че въведените нови състави имат положителен, но ограничен ефект. Един от юристите специално посочва,

че чрез въведените квалифицирани състави се търси отговорност само за престъпленията, извършени от преки бенефициенти. Когато обаче трябва да се реализира наказателната отговорност на държавни служители, които са участвали в злоупотреби със средства на ЕС, тогава най-често прокуратурата използва не квалифицираните, а общите състави на длъжностни престъпления например.

ПРОБЛЕМ 3

Обособяването на категорията ДООИ в отчетността на прокуратурата не води до подобряване на общата ефективност на наказателното преследване

По-голямата част от респондентите не виждат, поне до момента, обособяването на отделна категория ДООИ да води до повишаване на ефективността на държавното обвинение срещу злоупотреби със средства на ЕС. Един от респондентите дори посочва, че този критерий е използван за оказване на неправомерен натиск върху съда.

Сред респондентите има ясно изразен консенсус, че критерият за определяне на това кои дела са от висок обществен интерес е компрометиран: „...висок обществен интерес у нас имат тези дела, за които такъв интерес е създаден от медиите. Той може да е създаден по инициатива на самата медия, например чрез независимо журналистическо разследване, а може да е създаден и от самите правоохранителни органи, които целенасочено „захранват“ медиите с информация за тези дела“ (Респондент 3 – юрист, 20 години стаж).

Двама от респондентите смятат, че има смисъл от обособяването на отделна категория ДООИ, но по отношение на много малко на брой дела и при ясно определени критерии, различни от сегашните: „Понятието (ДООИ – б.а.) подлежи на дефиниране, но не с критериите, които сега се използват. Би трябвало интересът да се измерва с причинените на обществото щети и с начина на извършване на деянието (чрез корупция, злоупотреба със служебно положение и пр.), а не с медийния шум, който се вдига около него (...) този интерес би могъл (целенасочено или пък непреднамерено, например ако случаят засяга известни личности) да се създаде от медиите и да отклони вниманието от други, по-значими случаи“ (Респондент 2 – юрист, 19 години стаж).

ПРОБЛЕМ 4

Практиката на прокуратурата по отношение на търсенето на наказателна отговорност, когато в злоупотреба със средства на ЕС са замесени повече от едно лица, не е константна

В проведеното количествено изследване на медийно отразените случаи на злоупотреби със средства на ЕС беше установено, че има медийни публикации за 12 досъдебни производства, които се водят срещу повече от едно лице, като в три от тези случаи обвинените са съучастници, а в други три обвинените са за участие в ОПГ или за ръководене на ОПГ, което автоматично води до насочване на делото към Специализирания наказателен съд. Поне от медийните публикации не става ясно какви разлики в отделните случаи мотивират различната правна квалификация на деянията по повдигнатите обвинения. В социологическата анкета беше зададен въпрос дали прокуратурата има константна практика при определяне на правната квалификация на съвместна престъпна дейност (като съучастие или като ОПГ) и дали използва квалификацията за ОПГ единствено за да насочи делото към предпочитания от нея съд.

Всички респонденти еднозначно и категорично изразяват становището, че практиката относно правната квалификация на съвместната престъпна дейност е противоречива и прокуратурата използва обвинението за ОПГ, респ. за съучастие, за да насочи делото към определен съд, който смята за по-благосклонен по случая. Респондент казва: „...това е една от най-проблематичните страни на създадените специални наказателни съдилища – тяхната подсъдност се превръща от законоустановена в такава по избор на прокуратурата. Вижда се по абсурдността на някои публично оповестени обвинения, в които членовете на семейството се използват за попълване на групата, а също и по влезлите в сила присъди, в които съдът оправдава за ОПГ, а осъжда за съучастие“ (Респондент 9 – юрист, 22 години стаж).

Друг респондент категорично подкрепя горната теза: „Разбира се, че (прокуратурата – б.а.) използва (обвинението за ОПГ, за да насочи делото към Специализирания наказателен съд – б.а.) и доказателства за това са невероятните организирани престъпни групи, например от „банкери, одитори, счетоводители“ при извършване на банкова дейност (делото „КТБ“) или ОПГ от адвокати (...). Очевидно е, че квалификация-

та е нужна за насочване на делото към спецструктурите и в двете им проявления – и прокуратура, и съд. А защо са предпочитани (...) има достатъчно отговори от практиката – заради склонността им да не „робуват“ силно на правото“ (Респондент 5 – журналист, 25 години стаж).

Един от респондентите уточнява, че разнообразят в практиката не е мотивиран от това, че прокуратурата очаква от Специализирания наказателен съд по-различна присъда, отколкото би постигнала в обикновените съдилища, а значение има целената мярка за неотклонение: „Основната причина са мерките за неотклонение.

Прави впечатление, че Специализираният наказателен съд е склонен да задържа по-често и по-дълго обвиняемите в ареста. Така се налага наказание преди самата присъда и има силен „възпитателен“ ефект върху някои бизнеси“ (Респондент 8 – журналист, 16 години стаж).

„Отдавна мярката за неотклонение не се налага, за да изпълни целите, посочени в НПК, а е по-скоро средство, което прокуратурата използва, за да провежда политиката си. При близо 100% успеваемост на исканията пред СНС и АСНС задържането под стража (поне за осем месеца, а след внасянето на делото в съда – незнайно колко много) се е превърнало в едно от най-силните оръжия на прокуратурата.“

Респондент 11
журналист,
15 години стаж

ПРОБЛЕМ 5

Противоречива практика на прокуратурата по отношение на мерките за неотклонение в случаите на злоупотреби със средства на ЕС

На въпрос в анкетата дали практиката на прокуратурата по исканията на мерки за неотклонение е константна, почти всички респонденти изразяват становище, че практиката е противоречива, има „двоен стандарт“ и се действа „според човека“. Повечето юристи смятат, че този проблем не засяга само злоупотребите със средства на ЕС, а има обща тенденция да се искат и да се вземат твърде сурови мерки за неотклонение. При два от отговорите се съдържа и предположение, че уклонът към по-строги мерки за неотклонение е във връзка с медийното отразяване на случаи:

„Забелязва (се), че при еднакви предпоставки (например чисто съдебно минало и трайна уседналост в страната) се определят радикално различни по степен на принудата мерки.“

Респондент 9

юрисст,
22 години стаж

„Начинът, по който се отразяват задържанятия, обичайно е в нарушение на презумпцията за невинност и с укор към съда, ако постанови мярка, различна от задържане под стража“ (Респондент 6 – юрист, 21 години стаж).

Само един от респондентите (Респондент 2 – юрист, 19 години стаж) изразява мнение, че практиката на прокуратурата при искане на мерки за неотклонение е константна и задържане под стража се търси винаги когато досъдебното производство е за престъпления, които са „причинили особено големи щети и извършени от ОПГ“. Този отговор обаче не е в дисонанс с останалите, а той по-скоро илюстрира проблема. Ако респондентът по този начин обобщава практиката на прокуратурата, това ще рече, че тази практика противоречи на установените законови изисквания за задържане под стража.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Количественото изследване показва, че когато в медийни публикации са изнесени случаи на нередности или злоупотреби със средства на ЕС и особено когато по даден случай има трайно и интензивно медийно внимание, правоохранителните органи започват разследване на изнесените в медиите факти. За трите наблюдавани години обаче не са установени случаи, при които по изнесени в медиите данни за нередности или злоупотреби в крайна сметка има осъдени лица. Публикуваната информация за осъдени лица е по производства, които не са започнали въз основа на медийна публикация, а единствената новина по случая е самият факт на осъдителната присъда.

В редица от случаите на досъдебни производства, образувани по медийни разкрития за злоупотреби със средства на ЕС, няма последваща информация какво са установили разследващите. Изнесената в трите наблюдавани медии информация за нередности и злоупотреби със средства на ЕС е фрагментарна и трудно може да се сглоби цялостна история, при която публиката ясно да види за какви престъпления каква отговорност следва. Това, от една страна, пречи да

се установи в кои случаи медиите наистина разкриват злоупотреби и в кои просто биват използвани като инструмент за очерняне на публични фигури. От друга страна, фрагментарният характер на информацията по образувани досъдебни производства поставя под въпрос ефекта на общата превенция, която се очаква наказателното производство да упражнява спрямо гражданите.

Съществен елемент от наказателната политика след 2008 г. е обособяването на отделна категория „ДООИ“ в отчетността на прокуратурата, в която формално се включват всички случаи на злоупотреби със средства на ЕС. Тази категория дела е обособена във връзка с наблюдението, което Европейската комисия упражнява над страната по въпросите на съдебната реформа чрез Механизма за сътрудничество и оценка. Към 2018 г. според годишния отчет на прокуратурата в тази категория формално влизат над 24 000 производства. Резултатите от количественото изследване тук показват, че само малка част от тези производства наистина привличат вниманието на наблюдаваните медии, а прокуратурата играе решаваща роля при определянето на това каква и колко информация ще стигне до медиите, т.е. кое дело става наистина ДООИ и кое – не. Това поставя под въпрос, от една страна, практическата полза от обособяването на отделна категория ДООИ в отчетността на органите на съдебна власт и в публичните изяви на магистрати и от друга страна, принципа, въз основа на който се преценява кое дело е от обществен интерес и кое – не.

Изследването показва определено разминаване между декларираните цели на медийната политика на прокуратурата и медийния образ на наказателната политика специално по отношение на злоупотребите със средства на ЕС.

Не става ясно защо след 2009 г. прокуратурата е оставила практиката да следи броя на публикациите в медиите за извършени престъпления и да докладва в колко от тези случаи се самосезира. Специално по отношение на публикациите в медиите за злоупотреби със средства на ЕС възстановяването на тази практика би било полезно.

Преобладаващата част от анкетиранияте юристи и журналисти споделят впечатлението, че при решението си дали да се самосезира по медийна публикация и дали след това да подава информация по развитието на производството или не, прокуратурата дели медиите на групи според това каква е политиката на самата медия по отношение на прокуратурата. Това показва, че декларираната цел на медийната полити-

ка на прокуратурата да третира всички медии еднакво не се осъществява на практика.

Както и самата прокуратура отбелязва в годишните си доклади след 2015 г., често медиите възпроизвеждат прессъобщенията на прокуратурата дословно. В тази връзка би било препоръчително:

- Прокуратурата да публикува с приоритет прессъобщения за резултатите от проверки или досъдебни производства, образувани въз основа на информацията от медиите;
- Когато прессъобщението е за внасяне на обвинителен акт в съда, ако то се прави за втори или трети път във връзка с един и същ случай, това да бъде изрично отбелязано, както и да се посочи какви промени са направени по обвинителния акт междувременно;
- Когато се съобщава за постановена присъда, да се уточнява дали тя е влязла в сила.

Разкриването и успешното наказателно преследване на злоупотреби със средства на ЕС зависи от наличието на определени предпоставки: свободни медии, ефективна парламентарна опозиция, компетентни и независими магистрати, граждански организации, които отстояват каузите на прозрачно и отчетно управление на публичните ресурси, и всички те трябва да действат в среда на разумна критика, при взаимно

уважение и доверие. Тази среда обикновено се нарича „гражданско общество“. Наблюдението над публикациите на три български медии за период от три години установява, че медиите са фактор в разкриването и оповестяването на злоупотреби със средства на ЕС и по част от техните разкрития има институционална реакция. Обаче оповестените медийно случаи не са много, а институционалната реакция често е обусловена от конюнктурни фактори. Това показва, че в България основните елементи от описаната инфраструктура за успешно разкриване и наказателно преследване на тези деяния са налице, но повечето от тях действат в ограничен режим и във враждебна среда. За в бъдеще разкриването и оповестяването на тези случаи ще зависят от отговорите на няколко въпроса:

- Ще се очертае ли печеливш модел за финансиране на печатни или електронни медии, които да работят с текст и да могат да инвестират в компетентни и продължителни журналистически разследвания?
- Ключов фактор е подкрепата на някоя от трите национални телевизии за такива разследвания – ще останат ли тези телевизии независими?
- Ще се намери ли начин обществените медии да се активизират за разследване на законността и ефективността в изразходването на обществени средства?

ПРИЛОЖЕНИЕ

МЕДИЙНИ ПУБЛИКАЦИИ ВЪВ ВРЪЗКА С НЕРЕДНОСТИ И ЗЛОУПОТРЕБИ СЪС СРЕДСТВА НА ЕС В ПЕРИОДА 2017 – 2019 г.

1. АДО – Асоциация на дунавските общини „Дунав“

На 20.06.2017 г. „Медиапул“ съобщава, че фондация „Антикорупционен фонд“ е изпратила сигнал до ОЛАФ за нередности по десет обществени поръчки на Асоциация на дунавските общини (АДО) на обща стойност 3,8 млн. лв., финансирани по европрограма за трансгранично сътрудничество с Румъния. Според публикацията най-фрапиращият случай е с обществена поръчка за „райониране на популациите комари по река Дунав за над 1 млн. лв. с една страница неясно техническо задание и спечелена от участник с най-висока цена (...) в зависимост от тълкуването на техническата част (от заданието) се оказва, че заданието може да бъде изпълнено и срещу едва 10% от прогнозната стойност на поръчката“.

През февруари 2018 г. „Медиапул“ цитира съобщение на МРРБ, според което специално на проекта за комарите е извършена проверка и са регистрирани няколко нередности: незаконосъобразни методики за оценка, използване на критерии за подбор, които не са пропорционални на предмета на поръчката, както и липса на прозрачност по време на оценката при проведените обществени поръчки от АДО. Заради установените нередности е наложена финансова корекция от 112 хил. лв. АДО съобщава, че ще обжалва решението за корекциите.

 20.06.2017 г.

 „Медиапул“

Райониране на комари и още 9 обществени поръчки са предадени на ОЛАФ

 5.02.2018 г.

 „Медиапул“

Европарите за броене на комарите по Дунав са орязани

2. АПИ – автомагистрала „Струма“ (тунел „Железница“)

В началото на април 2017 г. медиите съобщават, че АПИ прекратява обществената поръчка за избор на изпълнител за проектиране и строителство на част от автомагистрала „Струма“ (вкл. тунел „Железница“ и подходите към него) с индикативна стойност от 250 млн. лв. Процедурата е започната 16 месеца по-рано. Междувременно са постъпили оферти от 17 кандидати, които са отворени на 16.08.2016 г. За седемте месеца между отварянето на офертите и прекратяването на поръчката не е избран победител.

На 7.04.2017 г. в. „24 часа“ съобщава, че причината за спиране на процедурата е, че е изчезнала папка с документацията на един от участниците в търга – консорциум „Струма Лот 3.1“. Софийската районна прокуратурата издирва липсващите документи. В дома на Стефан Гайтанджиев, външен експерт и един от участниците в тръжната комисия, са открити документи от процедурата, но не и липсващата папка. На Гайтанджиев е повдигнато обвинение за укриване на документ. Задържан е за кратко, после му е взета мярка за неотклонение „подписка“. Самият Гайтанджиев е бил назначен за член на тръжната комисия, след като Спас Караниколов, който е бил член на комисията преди това, става служебен министър на регионалното развитие. Разследването се води от СДВР.

На 7.04.2017 г. в. „Сега“ предупреждава, че ако автомагистрала „Струма“ не е готова изцяло до 2022 г., България ще трябва да върне на ЕС всички европейски средства, които до момента са дадени за построяването ѝ (близо 900 млн. евро).

В началото на октомври 2017 г. в. „24 часа“ съобщава, че и втората обявена процедура за избор на изпълнител на строителството е била прекратена на 28.09.2017 г. заради промяна в критериите за избор на изпълнители.

На 8.08.2018 г. „Медиапул“ съобщава, че има решение за избор на изпълнител и специално в частта за

тунела „Железница“ това е „Джи Пи Груп“ АД. Според сайта тази фирма „оглавява класацията за най-големите строителни компании по приходи на „Капитал 100“ за последните две години, само от еврофондовете е спечелила поръчки за около 500 млн. лв.“. В същата публикация „Медиапул“ припомня, че министър-председателят е прекратил по-рано „свръхскъпия“ търг за строителство на магистрала „Хемус“ заради „витаещи съмнения“, че „Джи Пи Груп“ е свързана с шефа на „Лукойл България“ Валентин Златев.

През октомври 2018 г. след публикация на „Биво-лъ“ за мащабна схема за манипулиране на обществени поръчки (вж. по-долу случай 9) „Джи Пи Груп“ АД съобщава, че няма да участва в обществени поръчки. Пред февруари 2019 г. обаче в. „Сега“ цитира решение на АПИ, според което „Джи Пи Груп“ АД е част от консорциума, който ще строи тунел „Железница“.

 7.04.2017 г. в. „Сега“

Криминален скандал спря търга на най-скъпия пътен проект

 7.04.2017 г. в. „24 часа“

Скандал с офертите за тунел „Железница“. Откраднатата папка проваля магистрала „Струма“

 7.04.2017 г. в. „24 часа“

Документите на друг кандидат – в дома на Стефан Гайтанджиев

 8.04.2017 г. в. „24 часа“

Лиляна Павлова: „Струма“ може да се забави с една година заради служебното правителство“

 8.04.2017 г. в. „24 часа“

Строителите искат оставката на Попниколов заради „Струма“

 11.04.2017 г. в. „Сега“

Регионалният министър видя саботаж в търга за „Струма“

 2.09.2017 г. в. „24 часа“

300 млн. лева за тунел „Железница“

 3.10.2017 г. в. „24 часа“

Прекратиха и втория търг за тунел „Железница“ на „Струма“

 6.10.2017 г. в. „24 часа“

Каракачанов за „Струма“: „Не може бяла лястовица и крастава жаба да спират икономиката“

 20.10.2017 г. в. „24 часа“

Пуснаха пак търга за тунел „Железница“

 8.08.2018 г. „Медиапул“

И победител за тунел „Железница“ е... „Джи Пи Груп“

 19.09.2018 г. в. „Сега“

Джи Пи Груп ще строи тунела „Железница“ въпреки жалбата по търга

 13.02.2019 г. в. „Сега“

Джи Пи Груп се „жертва“ да строи тунела „Железница“

3. Държавна агенция за бежанците – доставка на храна

В средата на януари 2017 г. медиите съобщават, че Златко Александров, бивш главен секретар на ДАБ, е обвинен за умишлена безстопанственост, от която са настъпили щети за 22 459 лв. Александров е разпоредил купуване на 5,3 тона малотраен телешки салам, който след изтичане на срока на годност е бил бракуван. За случая се е самосезирал главният прокурор след публикация на в. „Стандарт“ от февруари 2016 г., наречена „Шефът на бежанците изгърмя за скъпи храни“. Досъдебното производство по случая се води от специализираното звено „Антикорупция“, което е пряко подчинено на главния прокурор, макар че според сайта „Медиапул“ това не е корупционна схема.

През септември 2017 г. в. „Сега“ съобщава, че Държавната агенция за бежанците е обявила отново голяма обществена поръчка за доставка на храна. Предишните им поръчки са обжалвани, а към момента на поръчката според вестника центровете за бежанци

са вече празни. Средствата за доставката на храни по поръчката от септември са в значителната си част от извънредна помощ от 160 млн. евро, която ЕС отпуска на България през 2016 г. за справяне с миграционния натиск.

17.01.2017 г. **„Медиапул“**

Прокуратурата с нов удар срещу корупцията – бивш шеф в ДАБ е обвинен за поръчка на салам

18.01.2017 г. **в. „Сега“**

Поръчка за салам за бежанците прерасна в обвинение

18.01.2017 г. **в. „24 часа“**

Екшеф на агенцията за бежанци обвиняем за 5 тона телешки салам

30.01.2017 г. **в. „Сега“**

Агенцията за бежанците пак провали свой търг за храна

4.09.2017 г. **в. „Сега“**

Агенцията за бежанците купува храни за над 5 млн. лв.

4. Държавна агенция за бежанците – строеж на затворени бежански центрове

В началото на януари 2017 г. в. „Сега“ съобщава, че Държавната агенция за бежанците планира да превърне транзитния център за регистрация на бежанци в Пъстрогор в затворен център и да направи ограда от бодлива тел около центъра в Харманли. Финансирането и в двата случая идва от „европейските фондове за миграция“ (най-вероятно извънредната помощ от 160 млн. евро, която ЕС отпуска на България през 2016 г. за справяне с миграционния натиск – б.а.). Според вестника Държавната агенция за бежанците не е обявила обществена поръчка за планираните строителни дейности с аргумента, че след размирици от 24.11.2016 г. в Харманли има арестувани хора и трябва да бъдат настанени в затворен център за опасни мигранти. Агенцията е поканила за изпълнители конкрет-

ни фирми, които са известни от строежа на оградата по границата с Турция.

9.01.2017 г.

в. „Сега“

Строежът на затворените бежански лагери започна без конкурс

5. Държавно предприятие „Автомагистрали“ – оставка на Десислава Христова

Държавно предприятие „Автомагистрали“ отговаря за поддържането и ремонта на шосета, мостове и тунели. През декември 2018 г. предприятието получава задача от правителството да строи 134 км от автомагистрала „Хемус“, като за това получава 1,35 млрд. лв. Възлагането на строителството на държавното предприятие според в. „Сега“ означава, че за „Хемус“ няма да се организират обществени поръчки. Според вестника това действие навява съмнения, че „парите всъщност ще бъдат усвоени от „обичайните заподозрени“ – фирмите, които дежурно взимат магистралните обществени поръчки, а държавната фирма ще е параван и диспечер на средствата“.

В началото на февруари 2019 г. сайтът „Биволъ“ публикува част от запис на телефонен разговор, за който твърди, че е между Михаил Рашков, началник на дирекция „Поддържане на пътната инфраструктура“ в АПИ, и Десислава Христова, член на Съвета на директорите на държавното предприятие „Автомагистрали“. В разговора двамата обсъждат как трябва да бъде „дадено рамо“ на някой си Иван, който може да извърши определен спешен ремонт. Според в. „Сега“ записът е „показателен за порядките в администрацията и в пътния бранш, който е непрестанен източник на афери и скандали“.

Ден след публикуване на записа Десислава Христова подава оставка. Ресорният министър Петя Аврамова приема оставката без коментар. На 11.02.2019 г. Десислава Христова пише до прокуратурата с искане да бъде разследван сигналът на „Биволъ“. Изпраща и писмо до в. „Сега“, което е публикувано във вестника на 13.02.2019 г. като право на отговор. В него Христова казва, че не е напуснала от страх или от гузна съвест, а защото не иска името ѝ „да бъде опетнявано и свързвано с измислени скандали за несъществуващо задкулисие“. Сочи също, че няма връзка между полити-

ческите ѝ пристрастия (според в. „Сега“ тя е активист на политическа партия ДПС) и професионалната ѝ кариера. Около месец след това (на 10.03.2019 г.) сайтът „Биволъ“ публикува нов материал по темата, от който става ясно, че СГП е образувала проверка по случая и я е възложила на ГДНП. Полицията е поискала от „Биволъ“ да предостави записа, а от журналистите да се явяват пред властите и да дадат обяснения.

 7.02.2019 г.

 в. „Сега“

Нов ало-скандал уволни директорка на „Автомагистрали“

13.02.2019 г.

в. „Сега“

Бившата директорка на „Автомагистрали“ иска прокуратурата да провери записа „АПИгейт“

6. АПИ – Лот 1 на автомагистрала „Марица“

В края на април 2017 г. медиите съобщават, че по сигнал на ОЛАФ е започнала прокурорска проверка на строежа на Лот 1 от автомагистрала „Марица“, като прокурори и следователи от специализираното звено „Антикорупция“ и агенти на ДАНС са влезли в сградата на АПИ и са иззели документи. Според публикация на „Медиапул“ от 25.04.2017 г. италианската фирма, която е била изпълнител на строителството в този участък, е имала за подизпълнител българската компания „Пътища Пловдив“, „по това време собственост на бизнесмена Георги Гергов“. „Медиапул“ уточнява, че Гергов е попаднал „в светлината на прожекторите, след като стана известно, че е организиран частна среща между бизнесмена Сашо Дончев и главния прокурор Сотир Цацаров в офиса си в ЦУМ“. Във връзка с това Гергов е бил подложен на натиск от председателя на БСП Корнелия Нинова и е подал оставка като член на Изпълнителното бюро на партията. „Медиапул“ сочи, че магистралата е пусната в експлоатация две години по-рано и не е ясно защо проверката на прокуратурата започва чак през 2017 г.

Два месеца след скандала, през юни 2017 г. „Медиапул“ съобщава, че прокуратурата е повдигнала обвинение на бившия председател на Управителния съвет на АПИ Лазар Лазаров за безстопанственост – за това, че не е упражнил достатъчно контрол при строежа на

въпросната отсечка от автомагистрала „Марица“. Според прокуратурата дейностите, извършени от фирмата „Пътища Пловдив“, е трябвало да бъдат извършени още по време на строежа на магистралата от фирмата, която е основен изпълнител, и на практика АПИ е платила два пъти за едно и също нещо. Според прокуратурата настъпилите щети са 41 млн. лв.

От публикация в „Медиапул“ от юни 2019 г. става ясно, че след повдигане на обвинението на Лазаров прокуратурата два пъти е внасяла обвинението срещу него в съда, като съдът и двата пъти го е връщал заради различни нарушения. През юни 2019 г. прокуратурата е внесла обвинението в съда за трети път. Заедно с Лазаров като обвиняем е привлечен и друг бивш ръководител на АПИ – Дончо Атанасов, както и бившият член на Управителния съвет Илиана Захаријева. Самата АПИ и Министерството на транспорта не се считат за оцетени и нямат претенции. При внасянето на делото в съда сумата на настъпилите щети е оценена от прокуратурата на 30 млн. лв.

 25.04.2017 г.

 „Медиапул“

Прокурорска проверка на строежа на „Марица“ по сигнал на ОЛАФ

 26.04.2017 г.

 в. „24 часа“

Прокурори търсят дали са изтекли пари в шахти на магистрала „Марица“

 26.04.2017 г.

 в. „Сега“

Прокурори влязоха в АПИ по сигнал на ОЛАФ

 27.04.2017 г.

 в. „24 часа“

Шефката на звено „Антикорупция“ Румяна Арнаудова: „Конкурсът за Лот 1 на „Марица“ е нагласен“

 27.04.2017 г.

 в. „Сега“

Бившият шеф на АПИ е във фокуса на разследването за „Марица“

 27.04.2017 г.

 „Медиапул“

Кашата с Гергов, Лазаров и магистрала „Марица“

28.04.2017 г. в. „24 часа“

Лазар Лазаров: „Ако „Марица“ ще пропада, трябва да е станало“

28.04.2017 г. в. „Сега“

„Марица“ ще пропада още според експерт по контрола на строежа

28.04.2017 г. „Медиапул“

Борисов контрира с „Бог“ атаката на БСП за „Марица“ (с отклонение към Гергов)

29.04.2017 г. в. „24 часа“

Отбивката на „Марица“ била път на любовта, но към Господ

2.05.2017 г. „Медиапул“

Надзорникът на магистрала „Марица“ отрече да има некачествено строителство

21.06.2017 г. „Медиапул“

Вторият човек на Борисов за магистралите е обвинен за над 41 млн. лв.

19.06.2019 г. „Медиапул“

Трети опит за съд на трима бивши пътни шефове заради магистрала „Марица“

7. Община Варна – Автоматизирана билетна система за обществения транспорт

През август 2019 г. в. „Сега“ публикува информация за изпълнението на проект „Интегриран градски транспорт на Варна“, финансиран по ОП „Регионално развитие“ и от общинския бюджет за общо 150 млн. лв. Срокът за изпълнение на проекта е изтекъл през лятото на 2016 г., след като преди това е удължаван два пъти. Автоматизираната билетна система за обществения транспорт във Варна е част от проекта и струва около 8,3 млн. лв. Проектът е „съпътстван от непрекъснати скандали“¹. През есента на 2015 г. са доставени и мон-

¹ Спасов, Спас. Евала на програма Регионално развитие! – Капитал, 8.07.2016.

тирани автомати за електронна продажба на билети, като срокът за пускането им в действие се отлага постоянно и към средата на 2019 г. те все още не работят. Няма данни за проверка или разследване по случая.

29.08.2019 г. в. „Сега“

Билетната система във Варна ще глътне още 2,5 млн. лв.

8. ГДБОП купува луксозни автомобили

През юли 2019 г. в. „Сега“ пише, че ГДБОП ще плати 146 000 лв. за два луксозни автомобила Ауди Q3. Разходите са по проект „Доставка на оборудване за ефективни ОИД² с партньорски служби по противодействие на ОПГ“ в рамките на Фонд „Вътрешна сигурност“ 2014 – 2020 г. Според в. „Сега“ „не е ясно кого точно ще обслужват луксозните придобивки“.

29.07.2019 г. в. „Сега“

ГДБОП си купи луксозни коли с европейски пари

9. Разследване срещу съдружници в „Джи Пи Груп“ АД

На 10.09.2018 г. сайтът за разследваща журналистика „Биволъ“ публикува материал „ДжиПиГейт: гранд корупция с еврофондове и обществени поръчки чрез консултантски фирми“, в който въз основа на документи на консултантски фирми, свързани с „Джи Пи Груп“ АД, се твърди, че са раздавани подкупи и са манипулирани процедури по Закона за обществените поръчки.

Три дни по-късно медиите съобщават, че журналистът от „Биволъ“ Димитър Стоянов и Атила Биро, румънски разследващ журналист, са били задържани от полицията до с. Егълница, Радомирско. Според публикация във в. „Сега“ от 17.09.2018 г. журналистите са били задържани, „докато са работили по разследване за унищожаване на документи за обществени поръчки. (...) По тяхна информация от офиса на строителната фирма „Джи Пи Груп“ на столичния бул. „Черни връх“ от сряда е започнало изнасяне на техника

² ОИД е съкращение на „оперативно-издирвателна дейност“, а ОПГ – на „организирана престъпна група“.

и уличаващи документи. (...) Сътрудници на разследващия сайт проследили лекотоварните автомобили, пълни с документи, които се отправили в района на Радомир, където край село Егълница започнали изгарянето им“. Директорът на ГДБОП Ивайло Спирдонов потвърждава пред медиите, че ГДБОП са били на мястото на случая по сигнал на самите журналисти и наистина са намерени нарязани и обгорени документи, както и кола, натоварена с още документи, подготвени за изгаряне.

На 8.10.2018 г. „Медиапул“ цитира изявление пред медиите на главния прокурор Сотир Цацаров, според което е била възложена проверка на ДАНС и са били открити достатъчно данни за образуване на досъдебно производство във връзка с дейността на компанията „Джи Пи Груп“ АД. Освен сайта „Биволъ“ сигнал до прокуратурата е подал междуременно и заместник министър-председателят Томислав Дончев. Цацаров съобщава, че по силата на Закона за мерките срещу изпиране на пари прокуратурата е наложила заповед над банкови преводи за 14 млн. евро.

На 12.10.2018 г. „Медиапул“ пише, че министър-председателят Бойко Борисов е дал разпореждане на председателя на АПИ „да извади“ фирмата „Джи Пи Груп“ АД от всички търгове с евросредства. Самата фирма също съобщава, че няма да участва в търгове за обществени поръчки.

В средата на ноември 2018 г. медиите съобщават, че Специализираната прокуратура е повдигнала обвинения на двама от тримата съдружници в „Джи Пи Груп“ АД за извършени данъчни и финансови престъпления в особено големи размери. Срещу един от тях е повдигнато и обвинение за пране на пари. Делото е образувано, след като един от съдружниците се опитал да преведе 14 млн. евро по банкова сметка в чужбина. Според „Медиапул“ самото съобщение на спецпрокуратурата е неясно и не са посочени имената на обвиняемите, въпреки че имената на съдружниците са известни. Не става ясно и защо преводът на пари в чужбина сам по себе си се приема за данъчно престъпление и пране на пари. Според изявление от самата засегната фирма въпросните средства са с доказан произход. На двамата обвиняеми е взета мярка за неотклонение „парична гаранция“ в размер на 30 000 и 15 000 лв. Имената им са съобщени около седмица по-късно – Владимир Лозанов и Георги Василев, след обширно интервю на главния прокурор в гледано телевизионно предаване. По този повод Красен Николов коментира в „Медиапул“, че „държавното обвинение няма принципна политика за информира-

не на обществото по ключови дела, а всичко зависи от прищявката на главния прокурор“.

В края на ноември 2018 г. в. „24 часа“ информира, че разследването на сайта „Биволъ“ за участието на „Джи Пи Груп“ АД в злоупотреби със средства на ЕС е финансирано по европейски проект. От същата публикация става ясно, че междуременно съдът е обявил задържането на двамата журналисти от полицията за незаконно.

През цялата 2019 година в трите наблюдавани медии не се открива информация за развитието на наказателното производство.

В края на август 2019 г. „Медиапул“ цитира развитието на парламентарен дебат по темата за качеството в строежа на пътища, по време на който БСП обвинява правителството, че не предоставя документацията за ремонт и изграждане на 46 пътни участъка. От АПИ отговарят, че чакат цял месец представител на БСП да се запознае с документите, но никой не идва.

 14.09.2018 г.

 в. „24 часа“

Румънски и български журналисти са били задържани от полицията край Радомир

 15.09.2018 г.

 в. „24 часа“

Таен пост закопчал журналистите, полиците не знаели, че ще идват

 17.09.2018 г.

 в. „Сегга“

Арест на журналисти ни вкара в международен скандал

 17.09.2018 г.

 в. „24 часа“

Прокуратурата възложи на ДАНС проверка за корупция с еврофондове

 17.09.2018 г.

 в. „24 часа“

Шефът на ГДБОП: „Колегите хванаха кола с документи, пригответени за унищожаване“

 8.10.2018 г.

 „Медиапул“

Образувано дело и заповед на 14 млн. евро заради „Джи Пи Гейт“

 12.10.2018 г. „Медиапул“

Борисов нареди „Джи Пи Груп“ да бъде извадена от проекти с европейско и държавно финансиране

 12.10.2018 г. в. „24 часа“

Борисов извади „Джи Пи Груп“ от пътните евроконкурси

 15.10.2018 г. „Медиапул“

Вигенин: „ОЛАФ трябва да провери „Джи Пи Груп“, но не бива да се раздават присъди в медиите“

 16.10.2018 г. в. „24 часа“

Цацаров: „ДАНС разследва за пране на пари физическо лице, свързано с „Джи Пи Груп“

 16.10.2018 г. в. „24 часа“

„Джи Пи Груп“: „Сатанизират ни, ще си търсим правата в съда“

 17.10.2018 г. в. „24 часа“

Иван Гешев: „Акционер в „Джи Пи Груп“ е опитал да нареди 14 млн. евро в своя сметка“

 11.11.2018 г. „Медиапул“

Строителите ще убеждават ОЛАФ, че спазват законите

 14.11.2018 г. в. „24 часа“

Обвиниха двама по казуса „Джи Пи Груп“ за данъчни измами. Компанията: „Всичките ни пари са законни и с ясен произход“

 14.11.2018 г. „Медиапул“

Двама шефове на „Джи Пи Груп“ са обвинени, прокуратурата не казва кои

 15.11.2018 г. в. „Сега“

Прокуратурата обвини съдружник и шеф в „Джи Пи Груп“

 23.11.2018 г. „Медиапул“

Прокуратурата разкри кои от собствениците на „Джи Пи“ са обвинени

 27.11.2018 г. в. „24 часа“

Журналистическото разследване за „Джи Пи Груп“ е финансирано с 38 000 евро по европейската програма EJ4EU

 27.08.2019 г. „Медиапул“

ГЕРБ и БСП в задочен спор кой краде повече от пътища

10. Трима души от Перник

През април 2018 г. медиите съобщават, че трима души от Перник са обвинени за източване на 192 000 лв. от ПРСР по мярката за създаване на стопанства на млади фермери. Обвинението е за членство в организирана престъпна група. Според обвинението начело на групата стои жена, която вече е осъждана неколккратно, включително и веднъж за злоупотреби с фондове от ЕС. Според цитираното в медиите прессъобщение на прокуратурата жената подготвила 7 проекта за финансиране на производство на биохумус от калифорнийски червеи, като всеки от проектите е бил на стойност 48 000 лв. Тя уредила регистрацията на няколко души като земеделски производители и след това организираща мнимо производство върху земя, собственост на нейната майка. Контролиращият орган направил първоначална проверка на лехите и

 17.04.2018 г. „Медиапул“

Спецпрокуратурата разследва измама с евросубсидии за 192 000 лв.

 17.04.2018 г. в. „24 часа“

Бизнесдама от Перник лидер на престъпна група за източване на еврофондове

 18.04.2018 г. в. „Сега“

Трима са обвинени за източване на европари

превел половината от дължимите суми на регистрираните производители, но след това те не продължили работа, а ръководителката на групата взела парите от наетите. Тримата обвинени са освободени срещу гаранции от 5000 до 50 000 лв.

11. Обвинения срещу трима висши служители в системата на земеделието

В края на март 2017 г. „Медиапул“ съобщава, че Антикрупционното звено на СГП е повдигнало обвинения на трима бивши висши служители в системата на земеделието – Мирослав Николов, Ивайло Първанов и Стайко Ганчев. Последните двама са бивши директори на държавното дружество „Напоителни системи“. Мирослав Николов е бил изпълнителен директор на ДФЗ за около година (2013 – 2014 г.), по време на коалиционното правителство на Пламен Орешарски. Той е отстранен от поста на 10.07.2014 г. „след скандали във фонда с разпределянето на парите за земеделски проекти“.

Ивайло Първанов е обвинен, че от декември 2014 до юни 2016 г. е сключил 79 договора за правни и счетоводни услуги и за реклама на обща стойност около 600 000 лв., но от тези договори според прокуратурата не е имало нужда, защото има съответни звена в дружеството, които извършват същите дейности. Според обвинението от тези договори са произлезли значителни вреди и случаят е особено тежък.

Сайтът „Медиапул“ уточнява, че Стайко Ганчев е обвинен за две престъпления – сключване на неизгодна сделка и безстопанственост. През 2012 г. той е сключил консултантски договор с търговско дружество, което срещу 20 000 лв. е трябвало да консултира държавното дружество „Напоителни системи“ „по отношение на необходимостта от лицензиране на държавно дружество като ВиК оператор по смисъла на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, в това число процедурата за издаване на лиценз пред ДКЕВР“. Според прокуратурата по Закона изобщо не е предвиден такъв режим. По друг договор с външна фирма пак от 2012 г. Ганчев е извършил плащане по фактури, без да провери дали наистина е извършена работата. И тримата обвиняеми са с мярка за неотклонение „подписка“.

През юни 2017 г. медиите съобщават, че делото срещу Николов е внесено в СГС. Той е обвинен в безстопанственост, защото е сключил договор за 20 000 лв.

с фирма за PR услуги, като в същото време към ДФЗ има дирекция „Връзки с обществеността, протокол и координация“, т.е. дублирана е дейността на дирекцията. Освен това при подписване на договора Николов не е спазил изискванията за съгласуване от финансов контролор, главен счетоводител, директор на Дирекция „Обществени поръчки“ и др. Събитията са от февруари – юли 2014 г. Нито прокуратурата, нито медиите съобщават името на замесената частна фирма.

 31.03.2017 г. „Медиапул“

Екшефове в земеделието обвинени за правни, счетоводни и пиар договори

 5.04.2017 г. в „24 часа“

Калина Илиева назначава обвинения бивш шеф на Фонд „Земеделие“

 2.06.2017 г. „Медиапул“

Пиарските договори на екшефа на ДФЗ Мирослав Николов отидоха в съда

 3.06.2017 г. в „24 часа“

Съд за бившия шеф на фонд „Земеделие“ Мирослав Николов

 3.06.2017 г. в „Сега“

Бивш шеф на фонд „Земеделие“ е обвинен за прехосване на пари

 5.06.2017 г. в „24 часа“

И през 2007 г., и през 2017 г. все съдят шефа на фонд „Земеделие“

12. А.И. и Г.А. (Окръжна прокуратура – Благоевград)

На 13.11.2018 г. в „24 часа“ съобщава, че Окръжна прокуратура – Благоевград е внесла за разглеждане в съда обвинителен акт срещу А.И. и Г.А. за извършено от тях престъпление в съучастие – А.И. като земеделски производител и бенефициент е получил неправомерно подпомагане по мярка 112 „Създаване на стопанства на млади фермери“ и по мярка 121 „Модернизирани на земеделските стопанства“ по ПРСР.

Средствата са получавани неправомерно в периода февруари 2009 – август 2011 г. и са на обща стойност от 24 446 лв. Производителят е декларирал, че отглежда градински домати на площ от 1,5 дка и че планира допълнително изграждане на оранжерия от 5 дка и помещение за съхранение на домати. В действителност не е отглеждал домати. Декларирал е неверни сведения и в плана за изграждане на оранжерията, с който кандидатствал да получи безвъзмездна помощ от около 434 000 лв. Г.А. му давал съвети, разяснения и набавял средства.

Вероятно обвинението е внесено в съда повторно през лятото на 2019 г., защото във в. „24 часа“ има втора публикация от юли 2019 г., в която съвпадат мястото, инициалите на обвиняемите, престъплението и сумата, за която са кандидатствали. През август 2019 г. има и трета публикация, по която инициалите на първия обвиняем са различни – „Г.И.“, а не „А.И.“, но информацията съвпада в частта за домати, инициалите на втория извършител и размера на отпуснатата сума. Сумата, за която са кандидатствали обаче, в третата публикация е около 1 млн. лв.

Текстовете на трите публикации във в. „24 часа“ почти дословно съвпадат с текстове на прессъобщения на Окръжна прокуратура – Благоевград от същите дати. От тях също не става ясно дали това е един и същи случай, по който обвинението е внасяно в съда три пъти, или са три различни случая, по които част от обстоятелствата съвпадат.

 13.11.2018 г. **в. „24 часа“**

Съдят двама, измамили фонд „Земеделие“, че отглеждат домати, за да получат евросредства

 30.07.2019 г. **в. „24 часа“**

Фермери на съд за злоупотреби с 450 хил. лв. европомощи

 21.08.2019 г. **в. „Сера“**

Двама обвинени за измами с европари за развитие на селските райони

13. Б.Б. (Окръжна прокуратура – Ловеч)

На 11.04.2019 г. в. „24 часа“ съобщава, че мъж на име Б.Б. е признат от съда в Ловеч за виновен за

престъпление по чл. 248а във връзка с чл. 26 от НК. Осъденият е представял в продължение на година неверни сведения пред Общинска служба „Земеделие“ и Областна дирекция „Земеделие“. Той е декларирал, че трайно ползва земеделски площи, които отговарят на условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние. В действителност земи не са били ползвани. Получил е финансиране през 2013 и 2014 г. по две мерки от Европейския фонд за гарантиране на земеделието, като за 2013 г. е получил около 4000 лв., а за 2014 г. – около 2700 лв. Осъден е условно на 2 години лишаване от свобода с изпитателен срок от 3 години.

 11.04.2019 г.

 в. „24 часа“

Осъдиха земеделски производител, взел с измама средства от европейските фондове

14. И.В. (Окръжна прокуратура – Велико Търново)

През август 2019 г. в. „24 часа“ съобщава, че Окръжна прокуратура – Велико Търново е внесла в съда обвинителен акт срещу И.В. Той е обвинен, че в периода 2008 – 2011 г. е използвал не по предназначение получени средства в размер на 7982 лв., които представлявали безвъзмездна финансова помощ по мярка 112 „Създаване на стопанства от млади фермери“ от ПРСР 2007 – 2013. Престъплението е по чл. 254б, ал. 1 от НК. Обвиняемият бил одобрен да получи общо подпомагане от около 49 000 лв. На 23.12.2008 г. получил първия транш от около 24 500 лв. При извършени проверки от служители на ДФЗ се оказало, че част от средствата са изразходвани не по предназначение: обвиняемият направил десет покупки чрез ПОС терминал в казина, теглил пари от банкомат и закупил валута. Насажденията, които са планирани по проекта, са направени, но част от тях не са върху нов терен, а върху изоставена земеделска земя, върху която е имало вече засадена овощна градина.

 19.08.2019 г.

 в. „24 часа“

Изправят на съд млад фермер за злоупотреба с европари

15. Милена Ц.

(Районна прокуратура – Варна)

На 4.04.2019 г. в. „24 часа“ съобщава, че жена на име Милена Ц. е осъдена от Районния съд – Варна на 5 години лишаване от свобода за измама в големи размери, извършена при продължавано престъпление и повторно. Осъдената обещала на двама фермери, че ще изготви документи за кандидатстване за безвъзмездна помощ по ПРСР 2007 – 2013 и ще им съдейства за управление на проектите срещу 1% от размера на субсидията. Поддържайки заблуждение у двамата свидетели, им причинила имотна вреда за близо 200 000 лв. Присъдата подлежи на обжалване.

📅 4.04.2019 г.

📄 в. „24 часа“

5 години затвор за консултантка, мамила фермери с европомощи, прибрала 200 хил. лв. във Варна

16. Двама от Добрич

На 15.03.2019 г. в. „24 часа“ съобщава, че Окръжна прокуратура – Добрич е внесла обвинителен акт срещу управител на фирма (на 31 години) и неговата майка, която била счетоводителка на фирмата, за представени неверни данни с цел получаване на еврофинансиране. Майката е привлечена като съизвършител.

На 29.03.2019 г. в. „24 часа“ публикува отново подобно съобщение и повечето от фактите в двете публикации съвпадат. Възможно е да става въпрос за един и същи случай, който е внасян два пъти в съда. По втората публикация обвиняемият е Радослав Р., управител на фирма, който представил неверни сведения пред местното бюро по труда и така получил средства по проект „Нова възможност за младежка заетост“, финансиран от ОП „Развитие на човешките ресурси“ (престъпление по чл. 248а, ал. 5 във връзка с ал. 2 и 3 от НК). Той ще отговаря за продължавано престъпление. Фактите са от март – юни 2016 г., когато една сервитьорка в неговото заведение спряла да ходи на работа, но продължила да получава субсидираното възнаграждение по програмата. Месечната ѝ заплата е 450 лв., като се полага и заплащане на друг служител, който да я обучава, т.е. по проекта били преведени общо 2418 лв. Обвиняемият рискува наказание лишаване от свобода от 2 до 8 години.

📅 15.03.2019 г.

📄 в. „24 часа“

Съдят двама за неправомерно получени средства от проект за младежка заетост

📅 29.03.2019 г.

📄 в. „24 часа“

До 8 г. затвор за управител, получил евросредства с неверни данни

17. Разследване във връзка с фирмите „Агропромоушън“ и „Тескра“

В средата на март 2018 г. в. „24 часа“ публикува два текста във връзка с разследване, започнало през 2016 г. в Брюксел срещу чужда гражданка – собственик на фирма „Агропромоушън“, и трима други чужденци, като един от тях има и български паспорт. Обвинени са от белгийската прокуратура за корупционни практики в европейските институции и за пране на пари. Според обвинението един от тях специално е създал мрежа от фирми, през чиито банкови сметки са минавали парите. Документи за разследването са пристигнали у нас в началото на 2017 г. в Софийската градска прокуратура, която от своя страна ги е изпратила на Специализираната прокуратура.

Според в. „24 часа“ у нас се води разследване срещу двама български граждани (брат и сестра) за „злоупотреби с пари от еврофондовете“ във връзка с дейността на фирмите „Агропромоушън“ и „Тескра“. Двете фирми са „прилагащи организации по разследваните проекти“ и организират събития по рекламата на се-

📅 13.03.2018 г.

📄 в. „24 часа“

Българи в евроафера за милиони от реклама на биохрани

📅 14.03.2018 г.

📄 в. „24 часа“

Аферата за евrorеклама на биохрани в Брюксел остави български земеделци без честно спечелените от тях милиони

дем промоционални програми, управлявани от ДФЗ. Европейската комисия е препоръчала на ДФЗ да спре плащанията по промоционалните програми. ДФЗ ги е завел в регистъра за нередностите.

18. Полицейска акция срещу Фабрицио Фрески

На 23.08.2019 г. в. „24 часа“ съобщава, че Фабрицио Фрески е разследван за злоупотреба с евросредства. Обвинен е за престъпление против паричната и кредитната система. Представил е фалшиви документи, за да получи субсидии от ДФЗ.

По информация на вестника на 22.08.2019 г. е проведена полицейска операция от служители на ГДБОП и Специализираната прокуратура, при която офисът на Фрески в с. Шишманци е бил претърсен. Самият Фрески е отведен в полицията заедно с още петима негови служители. По-късно той е освободен под парична гаранция от 100 000 лв., като информацията за размера на гаранцията е „неофициална“.

На 24.08.2019 г. в. „24 часа“ публикува отново информация по случая, като уточнява, че Фабрицио Фрески обработва общо 30 000 дка земеделска земя и живее в България от 15 години. Според публикацията местните хора „в Шишманци са шокирани от задържането на Дон Домат (Фрески – б.а.). Повечето от жителите смятат, че е бил набеден. Твърдят, че е коректен работодател на стотици. Трудел се по полята заедно с надничарите. Жънел, пръскал и прибрал реколтата“.

 23.08.2019 г. **в. „24 часа“**

ГДБОП арестува италиански фермер за измами с еврофондове

 24.08.2019 г. **в. „24 часа“**

Най-големият производител на домати у нас разследван за злоупотреба с евросубсидии

19. С.А. (Окръжна прокуратура – Перник)

На 25.10.2019 г. в. „24 часа“ съобщава, че Окръжна прокуратура – Перник е внесла обвинителен акт в местния окръжен съд срещу С.А. – земеделски производител, който представил неверни сведения на общинската служба „Земеделие“, за да получи европейско финансиране. Обвиняемият обработвал земи в района на гр. Батановци, сред които и нива от 0,29 ха, за която имал договор за наем със собственика. Собственикът на нивата починал преди време. Един от наследниците направил справка в общинската служба „Земеделие“ и установил, че за 2017 и 2018 г. са представени два идентични договора, но като страна по договора е вписан починалият. За двете години С.А. е получил от Схемата за единно плащане на площ по около 21 000 лв. на година. От публикацията не става ясно дали това е плащането само във връзка с въпросната нива, или за всички земи, които С.А. обработва.

 25.10.2019 г.

 в. „24 часа“

Земеделски производител лъже със сведения, за да има европейско финансиране

20. Стела А. (Окръжна прокуратура – Велико Търново)

В средата на март 2018 г. в. „24 часа“ съобщава, че след споразумение с прокуратурата Окръжният съд – Велико Търново е осъдил Стела А., управител на фирма, за престъпление срещу паричната и кредитната система. Фактите са от 2013 г., когато осъдената е предоставила пред Регионалната разплащателна агенция при ДФЗ във Велико Търново неверни сведения в заявка за окончателно плащане по мярка 312 „Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия“ от ПРСР. Представени са неверни сведения във връзка със строеж на две къщи за гости в гр. Плачковци; получената сума е около 143 000 лв. Не става ясно дали неправомерно е получена цялата сума, или само част от нея.

 13.03.2018 г.

 в. „24 часа“

Условна присъда за бизнес дама, злоупотребила с евросредства във Велико Търново

21. Х.В. от Две могили (Окръжна прокуратура – Русе)

На 20.08.2019 г. в. „24 часа“ съобщава, че Окръжна прокуратура – Русе е внесла в съда обвинителен акт срещу земеделския производител Х.В. от гр. Две могили, Русенско, за престъпление по чл. 248а от НК. Фактите са от 2016 – 2017 г. Обвиняемата декларира-ла пред Общинската служба по земеделие, че отглежда десет млечни крави, а всъщност отглеждала само една. Другите девет крави била наела, за да не загуби ползването от нея пасбище. След промени в Закона за собствеността и ползването на земеделски земи размерът на ползването пасбище трябва да отговаря на броя на отглежданите в стопанството животни. Обвиняемата решила да ползва наетите крави и за получаване на субсидия по „Схемата за обвързано подпомагане на млечни крави“. Според публикацията „... в тази връзка ѝ били предоставени паричните средства, с произход от фондовете, предоставени от Европейския съюз на българската държава, в размер на 2719,93 лв., от които 271,99 лв. ѝ се полагали за нейната крава, а останалите 2447,94 лв. не ѝ се следвали, тъй като били за деветте крави, отглеждани от друг животновъд“. От публикацията става ясно, че общата сума неправомерно получени средства е около 2400 лв.

 20.08.2019 г. **в. „24 часа“**

Земеделски производител е обвинен, че е представил неверни данни, за да получи субсидии

22. Спорна наредба по програмите „Училищно мляко“ и „Училищен плод“

Според публикации в медиите програмите „Училищен плод“ и „Училищно мляко“ действат от 2009 – 2010 г., съфинансирани са от националния бюджет и от ЕС и се управляват от ДФЗ. Целта на програмите е да осигурят здравословна храна на учениците в страната.

През август 2019 г. в. „Сега“ и „Медиапул“ съобщават за писмо на Българската асоциация на организациите на производители на плодове и зеленчуци, които подзират „лобистки“ интереси зад скорошна промяна в наредбата, която регулира условията за фирмите доставчици: за доставчиците по „Училищен плод“, за разлика от „Училищно мляко“, не е предвидено изискване

да доставят собствена продукция и има опасност един доставчик да получи почти половината от държавната поръчка през новата учебна година. Фирмата е регистрирана като земеделски производител малко преди да спечели доставката. Регистрирана е като производител със 168,5 дка овощна градина, а обещава да достави плодове в 1118 учебни заведения с 217 000 деца.

Директори на училища, които са определяли по стария режим коя фирма да доставя мляко и коя – плодове, както и сдружения на търговци също възразяват срещу „лобистките“ промени и Министерският съвет връща наредбата във варианта от 2016 г. Междувременно обаче три големи фирми са избрани за доставчици, докато е действала промяната в наредбата (2018/2019 г.). Според тях договорите им са за три

 7.08.2018 г. **„Медиапул“**

Фермери предупреждават за риск от злоупотреби по схемата за плодове в училище

 8.08.2018 г. **в. „Сега“**

Агросдружение алармира за нов зреещ скандал със схемата „Училищен плод“

 20.09.2018 г. **в. „Сега“**

Училищата пак се изложиха с безплатните закуски

 4.10.2018 г. **в. „Сега“**

Училищата започнаха да се отказват от „Училищен плод“

 3.06.2019 г. **„Медиапул“**

Заради съмнения за нарушения се бавят плащания за 700 000 лв. за плодове в училищата

 24.09.2019 г. **в. „24 часа“**

Децата в стотици училища остават без плод и мляко заради хаос в наредба

 27.09.2019 г. **в. „Сега“**

ВАС сложи край на спора кой да доставя мляко и плод в училищата

години и важат до 2021 г. По тази причина ДФЗ отказва да посочи доставчиците за 2019 г. През септември 2019 г. в. „Сега“ съобщава, че Върховният административен съд се е произнесъл с окончателно решение по случая и че издадените актове за одобрение важат само за 2018/2019 г.

23. Дончо Д. (Окръжна прокуратура – Шумен)

На 20.11.2019 г. в. „24 часа“ пише, че Окръжна прокуратура – Шумен е внесла в местния окръжен съд обвинителен акт срещу земеделеца Дончо Д. за представяне на неверни сведения с цел получаване на средства от еврофондовете. Фактите са от средата на 2016 г., когато Дончо Д. „спестил сведения в нарушение на задължението да ги предостави“. Получил левовата равностойност на 10 000 евро, от които 16 000 лв. – от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, и 3000 лв. – от националния бюджет. Той притежава и обработва земеделска земя, но в документите за кандидатстване за безвъзмездна помощ не е отбелязал, че отглежда и шест животни. С тях обаче икономическият размер на стопанството му надхвърля 7999 евро, което е горната граница на стопанствата, които могат да получават подпомагане. ДФЗ разбрал за неверните обстоятелства и подал сигнал до Окръжната прокуратура. Неправомерно получените средства са вече частично възстановени от обвиняемия. За случая вестникът узнал от пресцентъра на Апелативна прокуратура – Варна.

 20.11.2019 г.

 в. „24 часа“

Земеделец, представил неверни данни, за да получи средства от ЕС, отива на съд

24. Ремонт на храм в с. Царски извор

На 17.12.2017 г. в. „24 часа“ съобщава, че прокуратурата проверява ремонт на храм в с. Царски извор, Стражишко, който е бил финансиран по ПРСР през 2012 г. Ремонтът е започнал, но не е завършен, и храмът стои затворен. Проектът е отчетен, усвоени са средствата от консорциум от две строителни фирми, но строителните дейности не са реално извършени. Проектът е подлежал на наблюдение от страна на ДФЗ до 5 години след изпълнението, но този срок вече е

изтекъл. Сигналът е от телевизионно предаване (Нова ТВ). Прокуратурата е започнала проверка, като е назначила експертиза, за да се установи дали са извършени отчетените по документи дейности. Към момента на публикацията все още не е образувано досъдебно производство.

 17.12.2017 г.

 в. „24 часа“

Прокуратурата проверява ремонт на храм за 200 000 евро

25. Въвеждане на електронно управление

В началото на декември 2017 г. „Медиапул“ публикува информация от изследване на Българската стопанска камара, според което за последните 15 години държавата е изхарчила 2 млрд. лв. за внедряване на електронно управление, но то все още не работи оптимално и само малка част от гражданите могат да се ползват от услугите му. За сравнение Естония е похарчила само 50 млн. евро и вече е лидер в тази област за ЕС.

На 21.01.2018 г. в. „Сега“ пише, че „в изразходването на обществени средства за въвеждането на електронно управление цари пълен хаос и години наред това се случва без план и координация между министерствата. В резултат нито правителството, нито депутатите могат (или искат) да отговорят колко пари са похарчени...“. Публикацията е във връзка с дебат в Народното събрание по темата, от който става ясно, че за въвеждане на електронно управление са похарчени около 101 млн. лв. по ОП „Административен капацитет“. Вестник „Сега“ цитира изказване на депутата от БСП Кристиан Вигенин: „Електронното управление се превърна в удобна платформа за източване на средства, за захранване на фирми с проекти и проектчета, често с красивото име „пилотни“.

БСП предлага създаването на парламентарна комисия, която да направи преглед на разходите за въвеждането на електронно управление.

 30.08.2017 г.

 в. „24 часа“

Електронно правителство само за 33-годишните е имитация, не реформа

 8.09.2017 г. **в. „Сега“**

Харчовете за е-управление вече ще бъдат под контрол в бюджета

 4.12.2017 г. **„Медиапул“**

Около 2 млрд. лв. са изхарчени за липсващото е-управление за 15 години

 5.12.2017 г. **в. „Сега“**

България прахоса 2 млрд. лв. за частично електронно управление

 13.12.2017 г. **в. „Сега“**

С 2,5 млн. лв. ще броят компютрите в администрацията

 21.01.2018 г. **в. „Сега“**

Е-управлението у нас е хем скъпо, хем неработещо

 15.02.2018 г. **в. „Сега“**

Електронното управление зацikli напълно

 5.11.2018 г. **в. „24 часа“**

Агенцията за българите в чужбина и още 22 ведомства бойкотираха е-управлението

26. Конфликт на интереси при управление на програма „Еразъм+“

През есента на 2018 г. в. „Сега“ съобщава, че директорът на Центъра за развитие на човешките ресурси (ЦРЧР) при Министерството на образованието и науката подава оставка след репортаж на ТВ Канал 3, в който се твърдят нередности в управлението на програмата „Еразъм+“. В същата публикация вестникът цитира и министъра на образованието Вълчев, според който през годините в Центъра са правени няколко проверки, като резултатите на някои от тях са изпратени в прокуратурата.

Точно година по-късно в. „Сега“ отново публикува материал по темата, като сочи, че служител на центъра е бил освободен заради изнесена от него информация за конфликт на интереси при оценяване на проектите по програма „Еразъм+“, а друг служител е бил подложен на тормоз и също е напуснал. Ръководителят на ЦРЧР Петьо Кънев отрича да има нещо нередно и обяснява кадровите рокади с реструктуриране.

 31.10.2018 г. **в. „Сега“**

Шефът на агенцията по „Еразъм+“ подаде оставка заради съмнения за злоупотреби

 25.09.2019 г. **в. „Сега“**

Как затихва един скандал за конфликт на интереси

 30.09.2019 г. **в. „Сега“**

Още един бивш служител по програма „Еразъм+“ се оплака от натиск

 4.10.2019 г. **в. „Сега“**

Размяната на обвинения между служители по „Еразъм+“ продължава

27. Отменена обществена поръчка на ЦРЧР по програма „Еразъм+“

На 9.12.2019 г. в. „Сега“ съобщава, че ЦРЧР ще отпусне почти 3 млн. лв. без ДДС по обществена поръчка за организиране на 200 публични събития по програма „Еразъм+“. Поръчката е спечелена от фирмата

 9.12.2019 г. **в. „Сега“**

Фирма на Валентин Златев ще вземе милиони за абсурдно скъпи събития

 24.12.2019 г. **в. „Сега“**

Отмениха златната поръчка, спечелена от фирма на Валентин Златев

 24.12.2019 г. **„Медиапул“**

Прекратена е апетитна поръчка за 3 млн. лв., свързана с Валентин Златев

ДЗЗД „Обединение логистика“, въпреки че в нейната оферта някои от предложените цени за отделни услуги и дейности са 140 пъти по-високи от най-ниската цена, предложена от конкурентна компания. Според в. „Сега“ методиката за оценка е направена така, че да спечели фирмата ДЗЗД „Обединение логистика“, която според вестника е свързана с бизнесмена Валентин Златев.

На 24.12.2019 г. в. „Сега“ и „Медиапул“ съобщават, че МОН е възложило проверка по случая и на 23.12.2019 г. ЦРЧР е отменил обществената поръчка.

28. Сигнал за нарушения при назначения на служители в Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“

През септември 2018 г. в. „Сега“ описва как институциите си прехвърлят една на друга отговорността за провеждане на разследване по сигнал на ОЛАФ. Сигналът е за нарушения при процедурите за назначаване и атестиране на служители в Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“ и е изпратен през 2016 г. до самата агенция. Твърди се обвързаност на служители с частни компании и с други заинтересовани лица. Замесени са общо 11 души, включително бивши и настоящи началници в Агенцията. ГДБОП не открива данни за организирана престъпна група и изпраща материалите на Националната полиция. Тя също прави проверка, но не е ясно какво установява и препраща сигнала до Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси (КПУКИ). Последната не е разгледала сигнала – приела го е за анонимен, защото нямало трите имена и подпис на лицето, подало сигнала. Когато КПУКИ се влива в КПКОНПИ обаче, последната образува преписка по сигнала. Установява, че за бившия шеф на Изпълнителната агенция е изтекла давност, но останалите трябва да бъдат проверени за конфликт на интереси. КПКОНПИ може да проверява само лицата на ръководни длъжности, а обикновените служители трябва да ги провери самата изпълнителна агенция, от която тръгва сигналът.

 17.09.2018 г. **в. „Сега“**
Сигнал на ОЛАФ се мотае из институциите вече трета година

29. Йордан Стоянов (Дамбовеца)

През февруари 2017 г. в. „24 часа“ съобщава, че Йордан Стоянов (Дамбовеца) е осъден условно „за опит незаконно да получи субсидия за земеделие“. Делото е гледано от Софийския градски съд. Внесено е през есента на 2015 г. Първоначално е разпределено на съдия Петър Сантиров, но той си прави самоотвод. Новият съдия връща делото за допълнително разследване. Прокуратурата протестира определението за връщане на делото и Софийският апелативен съд го отменя. В началото на февруари 2017 г. делото се връща в Софийския градски съд и приключва за две седмици. Присъдата е една година лишаване от свобода условно с тригодишен изпитателен срок и 2000 лв. глоба. Обвинението е, че Йордан Стоянов като управител на фирма е представил неверни сведения пред общинската земеделска служба, за да получи финансово подпомагане от Европейския фонд за гарантиране на земеделието и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Декларирал е, че обработва земеделски площи (високопланински пасища), което не е отговаряло на истината. Не е получил субсидията и за това е съден по по-лек състав. Присъдата не е окончателна.

В публикацията на в. „24 часа“ се уточнява, че през 2010 г. Йордан Стоянов е един от задържаните по делото „Октопод“, но не е осъден. Обвинен е за притежаване на незаконен зоопарк и е оправдан. Обвинен е и заедно с брат си за данъчни престъпления и пране на пари (заради източването на „Кремиковци“), но това производство е прекратено. През 2016 г. двамата братя и други засегнати от операция „Октопод“ са осъдили България в Европейския съд по правата на човека и им е присъдено обезщетение за общо 80 000 евро.

 17.02.2017 г. **в. „24 часа“**
Йордан Стоянов – Дамбовеца с условна присъда за опит да получи неправомерно субсидии

30. Обвинение срещу Емил Кабаиванов

В началото на януари 2019 г. „Медиапул“ пише, че Районният съд – Пловдив е осъдил на 3 години условно Емил Кабаиванов (кмет на Карлово) за присвояването на близо 27 000 лв. европейски средства. При-

съдата не е окончателна. Фактите засягат периода от април 2013 до април 2014 г. Община Карлово е наела трима експерти по ОП „Околна среда“ по проект за доизграждане на канализацията и пречиствателната станция в града. Тримата са били в близки отношения с кмета. Общината им е плащала, но според публикацията „(те) не са свършили нищо срещу заплащането“.

Делото е започнало точно преди местните избори през 2015 г. и първоначално Кабаиванов е обвинен в безстопанственост, а впоследствие обвинението е изменено в присвояване. През 2015 г. Кабаиванов е определил действията на прокуратурата като „провокация, която цели да шантажира кандидатурата му за трети кметски мандат“. Негов основен конкурент в надпреварата за кмет на Карлово е ген. Димитър Шивиков, също с повдигнати обвинения, но за други престъпления.

 10.01.2019 г. „Медиапул“
„Вечният“ кмет на Карлово бе осъден за присвояване на европари

31. Програма „Конкурентоспособност“ 2007 – 2013 г.

През юни 2017 г. в „Сега“ оповестява скорошно решение на Върховния административен съд, което засяга управлението на програма „Конкурентоспособност“ 2007 – 2013 г. През 2014 г. Министерството на икономиката отменя обявена процедура по програмата на стойност 97 млн. лв. заради съмнения за корупция сред оценяващите. Ели Милушева, ръководител на управляващия орган в Министерството, казва, че „е била разкрита плетеница от връзки между консултанти, фирми и оценители“. Подаден е сигнал в прокуратурата. Според в. „Сега“ случаят е приключил с доброволното напускане на самата Милушева заедно с няколко експерти от Министерството. Няма данни за развитието на сигнала, подаден в прокуратурата.

 20.06.2017 г. в. „Сега“
Фирми ще се жалват на ЕК заради 97 млн. лв.

По програмата обаче вече са одобрени 140 фирми, които очакват финансиране, но не го получават. Фирмите се оплакват пред съда и през 2016 г. ВАС отменя прекратяването на процедурата. От оцетените фирми съобщават, че е възможно да се обърнат към Европейската комисия.

32. „Къщи за гости“ – нищожна методика за определяне на санкции

В края на май 2019 г. „Медиапул“ цитира окончателно решение на петчленен състав на ВАС, според което методиката за определяне на санкциите при установе-

 10.05.2019 г. „Медиапул“
Данъкоплатците ще покрият сметката за далаверите с къщите за гости

 29.05.2019 г. „Медиапул“
Измамници вече могат да си върнат глобите по селската програма

 30.05.2019 г. „Медиапул“
Огромни глоби за нарушители с къщи за гости вече се анулират

 31.05.2019 г. в. „Сега“
Фонд „Земеделие“ не знае колко пари ще връща заради сгрешените санкции

 4.06.2019 г. в. „Сега“
Парламентът спешно променя закона заради къщите за гости

 5.06.2019 г. „Медиапул“
Закон с обратно действие ще спасява санкции за 11 млн. евро по селската програма

 5.07.2019 г. „Медиапул“
Земеделският фонд е спечелил 11 дела за санкции срещу субсидирани къщи за гости

ни от ДФЗ нарушения на договорите за „къщи за гости“ е нищожна. Тя е издадена от ИД на ДФЗ, който не е компетентен да издава нормативни административни актове, а освен това методиката не е публикувана в „Държавен вестник“, което е самостоятелно основание тя да не може да бъде считана за нормативен акт. Методиката е издадена през 2011 г. и междуременно въз основа на нея са наложени санкции по ПРСР, които според „Медиапул“ са в размер на поне 10 млн. лв. само във връзка с нарушенията при къщи за гости. Въз основа на решението на ВАС санкционираните фирми и лица могат да си поискат парите обратно.

От ДФЗ съобщават, че ще приведат методиката в съответствие с изискванията на законодателството и не очакват това да наложи връщането на наложени от тях глоби. Самата методика не е основание за налагане на санкцията, а само определя единен подход в определяне на нейния размер. Въпреки това в публикация на сайта „Медиапул“ от 30.05.2019 г. е цитиран случай, в който ДФЗ е наложил на фирма санкция в размер на 195 000 лв. заради построена с евросредства къща за гости, която не се използва по предназначение. Фирмата обжалва по съдебен ред, атакува законността на методиката и печели делото.

Около седмица след като ВАС обявява методиката за нищожна, „Медиапул“ пише, че Народното събрание гласува спешно промени в Закона за подпомагане на земеделските производители, които ще влязат в сила със задна дата и ще попречат на оспорването по съдебен ред на наложените вече санкции.

33. „Къщи за гости“ – Александър Манолев

През април 2019 г. медиите съобщават за резултатите от съвместно разследване на сайта „Биволъ“ и сайта „Благоевград нюз“, според което заместник-министърът на икономиката Александър Манолев ползва изключително една от къщите за гости, финансирана с европейски средства. Къщата е построена върху земя, която е негова собственост, а през 2015 г. ДФЗ е одобрил плащане от 380 000 лв. за къщата. През последните две години преди разкритията Александър Манолев е бил и член на Управителния съвет на ДФЗ.

На 19.04.2019 г. в „24 часа“ съобщава, че Манолев е подал оставка като заместник-министър на икономиката, а прокуратурата образува проверка и изпраща материали на КПКОНПИ за проверка на доходите и имуществото му. НАП започва данъчна ревизия на фирмите, участвали в строежа на къщата на Манолев.

На 25.04.2019 г. в „24 часа“ пише, че Окръжна прокуратура – Благоевград е привлякла Манолев като обвиняем заедно с Ана Димитрова (дъщеря на гувернантката на детето му) за „престъпление, засягащо финансовите интереси на ЕС, извършено от двамата в съучастие и при условията на продължавано престъпление“. Според обвинението Манолев е подбудител и помагач, а Димитрова – извършител, като в качеството си на търговец тя е представила пред ДФЗ неверни сведения, за да получи средства от еврофондовете (Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони – „Европа инвестира в селските райони“). Неправомерно получената сума според държавното обвинение е около 391 000 лв. Същия ден по отношение на Димитрова е взета мярка за неотклонение гаранция в размер на 2000 лв., а на Манолев – гаранция в размер на 100 000 лв.

На 30.04.2019 г. в „24 часа“ пише, че Манолев обжалва мярката за неотклонение. Съдът я потвърждава, но удължава срока за внасянето ѝ до 15 дни.

Сайтът „Медиапул“ цитира интервю на бившия земеделски министър Мехмед Дикме, според който „основният виновник за злоупотребите е контролиращият орган в лицето на ДФ „Земеделие“: „Фонд „Земеделие“ допусна безогледно да се строят къщи, за които, ако предварително бяха направени разчетите и анализите, щяха да разберат, че това са къщи за лично ползване, а не за обществено“. По повод на случая с Александър Манолев Дикме коментира, че става дума по-скоро за злоупотреба със служебно положение³.

В началото на октомври 2019 г. медиите съобщават, че КПКОНПИ е приключила проверката по случая и е установила конфликт на интереси при Александър Манолев: „оказал е влияние на други органи и лица в частен интерес на свързано с него лице във връзка с мониторинга по изпълнение на договора за отпускане на финансова помощ“.

На 28.11.2019 г. в „24 часа“ пише, че десет съдии от Окръжния съд – Благоевград са си направили отвод и не искат да гледат делото срещу Александър Манолев, защото имат „колегиални отношения със сестра му“, която е съдия в гр. Сандански. От състава на Окръжния съд остава само един съдия, който може да гледа делото, защото е назначен на поста преди седмица. Ако и тя откаже, делото трябва да бъде разпределено от ВКС на друг съд.

³ Скандалът с къщите за гости „уволни“ зам.-директорка на фонд „Земеделие“ – Медиапул, 30.04.2019.

📅 12.04.2019 г. 📄 „Медиапул“

Частна вила с минерален басейн по европроект? Зам.-министър Манолов отрича

📅 17.04.2019 г. 📄 в. „24 часа“

Прокуратурата проверява зам.-министъра на икономиката за злоупотреби с евросредства

📅 17.04.2019 г. 📄 „Медиапул“

Имотен скандал коства и поста на зам.-министър Манолов

📅 18.04.2019 г. 📄 „Медиапул“

Манолов дал земя и заем за „къщата за гости“

📅 18.04.2019 г. 📄 в. „Сега“

Трети зам.-министър хвърли оставка заради „моралния стандарт“ на ГЕРБ

📅 19.04.2019 г. 📄 в. „24 часа“

Прокуратурата в Благоевград започна досъдебно производство срещу Манолов

📅 19.04.2019 г. 📄 в. „Сега“

И антикорупционната комисия подхвана бившия зам. икономически министър

📅 19.04.2019 г. 📄 в. „Сега“

Порожанов не се плаши от проверки

📅 22.04.2019 г. 📄 в. „Сега“

Проверени са едва 17% от къщите за гости

📅 24.04.2019 г. 📄 в. „24 часа“

Цацаров нареди проверка на всички къщи за гости, финансирани с европейски пари

📅 24.04.2019 г. 📄 „Медиапул“

Акцията срещу Манолов тръгна с „моля, не разбивайте къщата“

📅 24.04.2019 г. 📄 в. „Сега“

Прокуратурата пушна проверка на всички къщи за гости с европари

📅 25.04.2019 г. 📄 в. „24 часа“

Александър Манолов вече е обвиняем, гаранцията му е 100 000 лева

📅 25.04.2019 г. 📄 в. „24 часа“

Арнаудова: „Къщата за гости, построена с европари, е ползвана само от Манолов“

📅 25.04.2019 г. 📄 в. „24 часа“

Манолов отказал да дава обяснения, криминалистична регистрация и декларация за имотно състояние

📅 25.04.2019 г. 📄 „Медиапул“

Дъщерята на гледачката на децата на Манолов е собственик на къщата за гости

📅 29.04.2019 г. 📄 „Медиапул“

ЕК чака България да реши „проблема“ с къщите за гости

📅 30.04.2019 г. 📄 в. „24 часа“

Александър Манолов обжалва паричната си гаранция от 100 000 лева

📅 30.04.2019 г. 📄 в. „24 часа“

Всяка трета къща за гости нередовна, ще връщат парите изцяло

📅 3.05.2019 г. 📄 „Медиапул“

Порожанов твърди, че не е пропуснал нито една къща за гости. Прокуратурата: „Министърът не проверява, а е проверяван“

📅 3.05.2019 г. 📄 в. „24 часа“

Прокуратурата: „Проверките ни не са съвместно с Министерството на земеделието“

 3.05.2019 г. **в. „24 часа“**

Порожанов: „Дали сме на прокуратурата над 500 сигнала, включително за къщи за гости“

 3.05.2019 г. **в. „24 часа“**

Порожанов: „Сами спряхме 25 млн. лв. за къщи за гости по новата програма заради съмнения, че ще има злоупотреби“

 3.05.2019 г. **в. „Сега“**

Прокуратурата се разграничи от Порожанов с нарочно съобщение

 9.10.2019 г. **в. „24 часа“**

Според прокуратурата: Как Манолев ползвал дъщерята на детегледачката си – по документи тя обгрижвала лозето му, а всъщност била на училище

 10.10.2019 г. **„Медиапул“**

„Антикорупция“ вади конфликт на интереси на разжалван зам.-министър

 10.10.2019 г. **в. „24 часа“**

КПКОНПИ: Александър Манолев бил в конфликт на интереси относно къщата за гости в Сандански

 28.10.2019 г. **в. „24 часа“**

Десет съдии си дадоха отвод по делото срещу бивш зам.-министър заради сестра му

34. „Къщи за гости“ – проверка на ДФЗ

През юни 2019 г., шест седмици след разкритията на сайта „Биволъ“ за къщата за гости на Ал. Манолев, медиите съобщават, че министърът на земеделието Десислава Танева е разпоредила проверки на всички къщи за гости, финансирани по ПРСР 2007 – 2013 г. Общо за периода са финансирани 746 проекта, а от тях в проверки влизат 288, защото за останалите е изтекъл петгодишният мониторингов период. Общата изплатена субсидия от Европейския фонд за развитие

на селските райони е 82 млн. лв. Срокът на проверките е до 30 юни 2019 г.

В средата на юли 2019 г. в. „24 часа“ цитира Десислава Танева, според която до момента са проверени около 300 къщи и е установено, че в 15 от тях не посрещат туристи, и от собствениците ще се иска да върнат цялата сума на ДФЗ, а в 74 къщи са открити по-леки нарушения и ще им бъдат наложени финансови корекции между 5 и 15% от полученото от Фонда финансиране. Вече били върнати доброволно 700 000 лв.

В края на септември 2019 г. в. „24 часа“ цитира отново министър Танева, която оповестява, че в резултат на проверките на къщите за гости ДФЗ е подал сигнал в прокуратурата за 17 собственици на къщи.

В средата на ноември 2019 г. стават известни окончателните резултати от проверките. Наложените санкции са за 38 млн. лв. според публикация във в. „Сега“, а според публикация на „Медиапул“ от същия ден санкционирани са 253 индивидуални проекта, по-голямата част от които трябва да върнат 100% от отпуснатото от ДФЗ финансиране на обща стойност около 46 млн. лв. Сред проектите, по които ДФЗ ще иска пълно възстановяване на отпуснатата сума, е и къщата за гости на Александър Манолев.

 7.06.2019 г. **в. „Сега“**

Започват нови проверки на къщите за гости

 7.06.2019 г. **„Медиапул“**

Министър Танева ще проверява с медии 14 къщи за гости, ще налагат глоби повторно

 9.06.2019 г. **„Медиапул“**

Първата проверена къща за гости се оказва изрядна

 10.06.2019 г. **в. „24 часа“**

Провериха и хотел заради аферата „къщи за гости“

 10.06.2019 г. **в. „Сега“**

От 4 проверени къщи за гости не излезе нито едно нарушение

 12.06.2019 г. „Медиапул“

Проверката на искащи субсидия къщи за гости продължава с изрядни проекти

 14.06.2019 г. в. „Сега“

Проверяват 288 къщи за гости, за които не е изтекъл мониторингът

 14.06.2019 г. в. „24 часа“

Ще бъдат проверени всички финансирани по програма къщи за гости

 14.06.2019 г. „Медиапул“

Проверяват се 288 вдигнати с европари къщи за гости

 15.06.2019 г. в. „24 часа“

Проверяват къщи за гости във Велинград и Батак

 15.06.2019 г. в. „Сега“

И в „къща за тъща“ не беше открито нарушение

 15.06.2019 г. „Медиапул“

В още „къщи за роднини“ не беше открито нарушение

 17.06.2019 г. в. „24 часа“

Десислава Танева: „Няма нарушения в 14-те проверени къщи за гости“

 18.06.2019 г. „Медиапул“

Най-после проверки и на роднинските къщи за гости

 20.06.2019 г. в. „24 часа“

Проверяват собственик на къща за гости край Варна, взел 391 000 лева финансиране

 24.06.2019 г. в. „24 часа“

Проверяват 15 къщи за гости в Кюстендилско

 27.06.2019 г. в. „24 часа“

Проверяват къща за гости в Сапарева баня

 11.07.2019 г. в. „24 часа“

Танева и фонд „Земеделие“ представят днес резултати от проверката на 288 къщи за гости

 11.07.2019 г. в. „24 часа“

15 къщи за гости не работят като такива, връщат на ЕС 4,5 млн. лв.

 12.07.2019 г. „Медиапул“

Държавата търси 4,5 млн. лв. от нарушителите на къщите за гости

 12.07.2019 г. в. „Сега“

Земеделското министерство „изгърмя“ 15 бушона от къщите за гости

 12.07.2019 г. в. „24 часа“

Танева след проверките на къщи за гости: „До момента са върнати около 700 000 лв.“

 22.07.2019 г. в. „Сега“

Фонд „Земеделие“: „Само 3-ма от 23-ма директори са на работа“

 27.09.2019 г. в. „24 часа“

Прокуратурата проверява 17 собственици на къщи за гости с европари

 15.11.2019 г. в. „24 часа“

Държавата глобява 158 къщи за гости с пълна санкция за общо над 43 млн. лв.

 15.11.2019 г. „Медиапул“

Над 46 млн. лв. ще трябва да връщат 253 къщи за гости

 15.11.2019 г. в. „Сега“

Фонд „Земеделие“ е наложил 38 млн. лв. глоби за къщите за гости

 18.11.2019 г. **в. „24 часа“**

Собственици на 5 къщи за гости във
Великотърновско ще връщат над 1,3 млн. лв.

 19.11.2019 г. **в. „24 часа“**

158 къщи за гости не са ползвани по
предназначение

 20.11.2019 г. **в. „24 часа“**

Данъчен измамник, кметски деца и Милко
Калайджиев ще връщат над 1 млн. лв. от къщи
за гости

35. „Къщи за гости“ на близки на Елена Йончева

В разгара на политическия скандал с „къщите за гости“ през април 2019 г. медиите цитират съобщение на прокуратурата за възложена предварителна проверка на проект за три къщи за гости, свързани с близки на Елена Йончева – депутат от БСП в 44-ото Народно събрание. Съобщението идва около месец преди евроизборите, като самата Йончева е водач на листата на БСП. През януари 2019 г. тя разпространява публично информация за вероятни злоупотреби при ремонта на Ларгото в София (вж. по-долу случай № 58).

Според медиите прокуратурата се е самосезирала въз основа на публикация на агенция „ПИК“, в която е открила данни за престъпление. Фактите са от 2011 г., когато дружеството „Парк Велика“ ООД е кандидатствало пред ДФЗ и е получило около 376 000 лв. за къщите, но към момента няма нито сайт, нито телефон за контакти и не може да се открие информация за наемане на къщите. Според „Медиапул“ става въпрос за „семеината фирма на бащата на детето на Йончева – арх. Пламен Тодоров“, докато според в. „24 часа“ бащата на въпросния архитект е един от съдружниците във фирмата.

Пак въз основа на публикацията в агенция „ПИК“ в. „24 часа“ отправя въпроси към ДФЗ, откъдето получава информация за размера на отпуснатото финансиране, кога е одобрено и установява, че фирмата – проектант на трите къщи, е собственост на арх. Пламен Тодоров и на брат му. Вестникът съобщава също, че към момента според хора от близкото село къщите се ползват главно от Йончева и въпросното семейство.

Условие за получаване на субсидията е къщите да се използват за туристически цели поне 5 години и междувременно този срок е изтекъл отдавна. Последният отчет пред ДФЗ в тази връзка е подаден през 2015 г. и ДФЗ не е установил нищо нередно.

Самата Йончева коментира, че случаят е „пълнен абсурд“ и че свекър ѝ е бил управител на комплекса от къщи още преди тя да го познава.

В публикацията на в. „24 часа“ се твърди, че „Манолев подаде оставка по същия казус“, макар казусите да са очевидно съвсем различни.

 23.04.2019 г. **„Медиапул“**

МВР ще проверява три къщи за гости на
семейството на Йончева

 23.04.2019 г. **в. „Сега“**

Цацаров проверява три къщи за гости на
семейството на Йончева

 23.04.2019 г. **в. „24 часа“**

Полиция влиза в трите модерни морски къщи
за гости на свекъра на Йончева. Тя: „Това е
медийна атака“

36. „Къщи за гости“ – уволнение на Иванка Мизова

На 30.04.2019 г. в. „Сега“ и „Медиапул“ съобщават, че министър-председателят Бойко Борисов е поискал от земеделския министър освобождаването на Иванка Мизова от поста заместник-директор на ДФЗ. В разгара на скандала с къщите за гости става известно, че номерът на нейния личен телефон е посочен като телефон за връзка в реклама на къща за гости в с. Юндола. Собственикът на къщата обаче твърди пред Нова ТВ, че Мизова няма нищо общо с къщата – само помогнала да се направи уебсайт за привличане на туристи. Мизова съобщава, че подава оставка, но Порожанов се бави с освобождаването ѝ, като казва, че чака резултатите от проверката на прокуратурата по случая. Тогава Борисов иска оставката на Порожанов заради забавянето на отстраняването на Мизова и я получава. Самата Мизова е освободена в средата на май 2019 г., веднага след встъпване в длъжност на новия министър на земеделието. Не е известно как е приключила проверката на прокуратурата.

 30.04.2019 г. **в. „Сега“**

Борисов уволни зам.-шефката на фонд „Земеделие“

 30.04.2019 г. **„Медиапул“**

Скандалът с къщите за гости „уволни“ зам.-директорката на фонд „Земеделие“

 1.05.2019 г. **„Медиапул“**

Подалата оставка Мизова помогнала да се направи сайт на къщата за гости в Юндола

 2.05.2019 г. **в. „24 часа“**

Собствениците на къщите за гости в Юндола познавали свекъра на Иванка Мизова

 16.05.2019 г. **в. „Сега“**

Зам.-шефката на ДФ „Земеделие“ най-после бе уволнена

 16.05.2019 г. **„Медиапул“**

Евдокия Кръстева сменя Иванка Мизова във фонд „Земеделие“

37. „Къщи за гости“ на близки на Мустафа Карадайъ

В началото на май 2019 г. „Медиапул“ и в. „Сега“ цитират публикация на сайта „Биволъ“, според която по ПРСР 2007 – 2013 г. са финансирани 8 къщи за гости в с. Борино, като четири от проектите на обща стойност от около 1 млн. лв. се управляват от близки на Мустафа Карадайъ, председател на партия ДПС. Освен това майка му и брат му ръководят семеен хотел „Аркадия“, който е изграден със средства по САПАРД. Всички къщи заедно са оформени в един комплекс, който в интернет се предлага като „Вили Чала“. Сайтът „Биволъ“ посочва, че финансирането на обекти на свързани лица е забранено по правилата на ПРСР.

Според публикацията в „Биволъ“ главен разпоредител на средствата с ПРСР е заместник изпълнител-

ният директор на ДФЗ Атидже Алиева-Вели, която е пета в листата на ДПС за предстоящите евроизбори. Гражданско сдружение „Боец“ е внесло сигнали в прокуратурата в тази връзка.

През юни 2019 г. от публикация във в. „24 часа“ (която цитира материал на БНР) става ясно, че в Борино има проверка на ДФЗ, която най-вероятно е част от общата проверка, обявена от министъра на земеделието в началото на месеца. До момента проверката е установила „нарушения в изпълнението на бизнес плана и в собствеността на къщите на бивш общински съветник и на роднина на председателя на ДПС Мустафа Карадайъ“. Втори обект също е проверяван, но по него срокът за мониторинг по ПРСР е изтекъл през 2016 г. По този обект също броят на отчетените нощувки (на туристи) е далеч по-малко от планирания. Калоян Костадинов, заместник изпълнителен директор на ДФЗ, съобщава, че Главна дирекция Национална полиция също извършва проверки на всички къщи за гости, включително и на тези в Борино.

 10.05.2019 г. **„Медиапул“**

И фамилията на лидера на ДПС е построила хотел с европари

 11.05.2019 г. **„Медиапул“**

Половината от къщите за гости в Борино са на роднини на Мустафа Карадайъ

 13.05.2019 г. **в. „Сега“**

Роднини на лидера на ДПС държат половината къщи за гости в Борино

 17.05.2019 г. **„Медиапул“**

Над 10 млн. лв. инвестиции от еврофондовете в родното място на Мустафа Карадайъ

 21.05.2019 г. **в. „24 часа“**

Проверяват къща за гости на бивш кмет на Борино

 22.06.2019 г. **в. „24 часа“**

Продължават проверките на къщи за гости в община Борино

38. „Къщи за гости“ – уволнение на Янаки Червеняков

През юни 2019 г. „Медиапул“ и в. „Сега“ пишат, че в резултат на проверките за къщите за гости земеделският министър Десислава Танева е уволнила началника на сектор в Дирекция „Договорирание по прилагане на мерки по програмата за развитие на селските райони“ в ДФЗ Янаки Червеняков. Това е третото уволнение на служителя: той е бил отстраняван и преди от ДФЗ, но е възстановен на работа със съдебно решение. Във връзка с това „Медиапул“ припомня, че през 2016 г. сайтът „Биволъ“ е разкрил, че Червеняков кара скъпи автомобили, живее в луксозно жилище, а неговата тъща е спечелила два европроекта, включително един за изграждане на къща за гости. Комисията за конфликт на интереси не е установила нищо нередно. Според публикация във в. „Сега“ от 17.06.2019 г. не е ясно дали прокуратурата е предприела разследване срещу Червеняков.

 2.05.2019 г. **„Медиапул“**

Съдът върна на работа в ДФЗ Янаки Червеняков, уволнен заради къщата за гости на тъща си

 16.06.2019 г. **„Медиапул“**

Служител на фонд „Земеделие“ с „къща за тъща“ е уволнен за трети път

 16.06.2019 г. **в. „Сега“**

За трети път уволняват експерт с „къща за тъща“

 17.06.2019 г. **в. „Сега“**

Несменяем чиновник с къща за тъща е уволнен за трети път

39. Ловеч – Минчо Казанджиев

През юни 2018 г. в. „24 часа“ и в. „Сега“ пишат, че Окръжна прокуратура – Ловеч е внесла в съда обвинителен акт срещу бившия кмет на града Минчо Казанджиев и още двама души. Казанджиев е обвинен в безстопанственост, а другите двама – за документни престъпления. Наказателното производство е във връзка с проект, изпълняван от Община Ловеч и

финансиран по ОП „Регионално развитие“. Проектът включва закупуване на атракционно влакче за туристи. Такова е доставено, но то не отговаря на техническите параметри по обществената поръчка, а приемо-предавателният протокол бил подписан без тестове. Настъпили са щети за около 210 000 лв., което е разликата в цената на реално заплатената и пазарната цена на влакчето. Според обвинението бившият кмет не е положил достатъчно грижи за повереното му имущество, не е съставил и подписал констативен протокол; бивш служител на общината е обвинен като ръководител на проекта за безстопанственост и документно престъпление, а управителят на фирмата, която е доставила атракционното влакче, ще отговаря за документно престъпление. Делото е внесено в Специализирания наказателен съд. Според в. „Сега“ информацията е от пресцентъра на прокуратурата.

 15.06.2018 г.

 в. „24 часа“

Окръжна прокуратура – Ловеч даде на съд бивш кмет

 15.06.2018 г.

 в. „Сега“

Бивш кмет на Ловеч отива на съд заради увеселително влакче

40. МВР – доставка на джипове за Гранична полиция

В началото на януари 2017 г. в. „Сега“ съобщава, че МВР прекратява обявена по-рано обществена поръчка за доставка на 290 високопроходими джипа, защото няма подпис на ръководител от Гранична полицията върху ключов документ. Констатацията е направена след проверка на АОП, която дава препоръка за прекратяване на поръчката.

Два месеца по-късно в. „24 часа“ съобщава, че поръчката е обявена отново, по ускорена процедура, с аргумента за засилен миграционен натиск по границата. Финансирането е осигурено от извънредната помощ от 160 млн. евро, която България получава от ЕС през 2016 г.

В публикацията на в. „24 часа“ от 2.05.2017 г. се твърди, че доставката е спечелена от фирма, близка до бизнесмена Гриша Ганчев; спечелилата фирма на-

скоро е станала собственик на „Литекс Моторс“, която е в процедура по несъстоятелност. Освен това МВР е променило критериите за оценка – първоначално е било предвидено 60% от оценката на офертите да се формира от техническите характеристики, а 40% – от цената, но са обърнали съотношението и фирмата печели, защото офертата е най-ниска.

През март 2019 г. медиите съобщават, че поръчката е обект на проверка от ОЛАФ, изглежда, заради удължаване на срока за доставката след подписването на

договора. Заместник-министърът на вътрешните работи Ципов не може да отговори защо се върши проверката, но според него „по всяка вероятност става дума за нарушение на процедурата“. Той прехвърля отговорността към служебното правителство, което е действало по време на подписване на договора за поръчката.

41. МВР – доставка на пожарни автомобили

През август 2018 г. в „24 часа“ и в „Сега“ съобщават за открито писмо на Синдикалната федерация на служителите в МВР, с което се иска проверка на безопасността на доставени по-рано пожарни автомобили. Според Федерацията автомобилите не са подходящи за гасене на горски пожари – с тези автомобили има четири инцидента за 18 месеца, включително един загинал и ранени служители. От Федерацията настояват да се извърши проверка кой е одобрил доставката на тези автомобили, дали те отговарят на заложените в обществената поръчка спецификации, да се направи техническа експертиза за поведението на автомобилите в реални пътни условия, също и „статистическа обработка на данните за използването на този тип автомобили при горски пожари“. МВР е закупило нови пожарни автомобили с финансиране по ОП „Околна среда“.

 12.01.2017 г. в. „Сега“

Гранична полиция забравила да подпише огромна поръчка за джипове

 10.03.2017 г. в. „24 часа“

МВР поръчва спешно джипки за 29 млн. лв.

 2.05.2018 г. в. „24 часа“

Фирма до Гриша Ганчев доставя на МВР 290 джипа за 11,5 млн. лв.

 6.05.2017 г. в. „24 часа“

Две жалби срещу поръчката за 290 джипа за МВР

 24.03.2019 г. в. „24 часа“

290 джипа удрят като гръм президента

 24.03.2019 г. в. „24 часа“

ОЛАФ проверява обществена поръчка за 290 джипа, завършена през 2017 г.

 25.03.2019 г. в. „24 часа“

Ципов и секретарят на президента в спор за разследването на ОЛАФ

 25.03.2019 г. в. „Сега“

ОЛАФ проверява обществена поръчка на служебния кабинет на Румен Радев

 26.03.2019 г. „Медиапул“

ОЛАФ проверява поръчка на МВР за 290 джипа за 14 млн. лв.

 20.08.2018 г. в. „Сега“

Полицейски синдикат иска проверка на 4-те инцидента с пожарни коли

 21.08.2018 г. в. „24 часа“

МВР синдикат се усъмни в безопасността на новите пожарни

42. Обвинение срещу Миню Стайков

В публикации в „Медиапул“ Миню Стайков е описван като „алкохолен бос“ и сочен за собственик на „Винпром Карнобат“ – най-големия производител на вина в страната. На 5.09.2018 г. медиите съобщават, че той е арестуван заедно с още 9 души при операция на Специализираната прокуратура, по която има данни за

производство на цигари без бандерол, данъчни измами по ДДС и пране на пари. След задържането срещу Миню Стайков са повдигнати две обвинения – за пране на пари и за укриване на над 1 млн. лв. данъци.

В публикации на медиите от началото на май 2019 г. става ясно, че в края на април 2019 г. срещу Стайков е повдигнато и трето обвинение, малко преди изтичане на максималния законов срок, до който той може да бъде държан в ареста. Обвинението е, че е използвал деца на свои служители, за да кандидатстват за финансиране от близо 20 млн. лв. по мярка „Млад фермер“ и по мярка за подкрепа на лозаро-винарски бизнес на ПРСР, но реалният собственик е бил той. Изявление по случая прави заместникът на главния прокурор Иван Гешев, който разкрива пред медиите, че „фирмите, които са кандидатствали по тези програми, формално не са били свързани с реалните собственици, но всичките са роднини, служители, деца на служители, свързани, да го наречем, с бизнес империята „Карнобат“. На 3.05.2019 г. „Медиапул“ отбелязва, че има вероятност третото обвинение да е повдигнато единствено с цел Стайков да бъде задържан в ареста.

На 7.05.2019 г. в „24 часа“ съобщава, че във връзка с третото обвинение срещу Стайков в Специализираната прокуратура е бил разпитван Румен Порожанов, министър на земеделието. Той е бил директор на ДФЗ по време на инкриминираните с третото обвинение деяния, но отрича да е бил близък със Стайков.

На 17.07.2019 г. медиите съобщават за полицейска операция, при която са задържани шестима служители на ДФЗ и на петима от тях са повдигнати обвинения. Четирима са обвинени в длъжностно престъпление, извършено в съучастие (чл. 282, ал. 1 от НК) – неизпълнение и нарушаване на служебните им задължения при обработката на заявления пред Фонда за подпомагане на еднолични търговци, свързани с обвиняемия по делото Миню Стайков и други седем души. Петият служител е привлечен като обвиняем за участие в ръководената от Стайков организирана престъпна група (престъпление по чл. 321, ал. 6 от НК). Прокуратурата твърди, че един от обвиняемите е раздал през последната година по договори за заем общо 1,8 млн. лв. на различни търговски дружества. От него са иззети два луксозни автомобили – единият е брониран мерцедес, който е бил оставен на съхранение в дома на Стайко и Миню Стайкови. Той е „в родство по сватовство“ със Стайкови. Единият от задържаните е заместник изпълнителен директор на ДФЗ.

На 23.10.2019 г. медиите съобщават, че прокуратурата е внесла в Специализирания наказателен съд

обвинителен акт срещу Миню Стайков и още 13 души за злоупотреби с еврофондове. Според в „24 часа“ парите са отпуснати по ПРСР по две европейски програми – за подпомагане на селските райони и за лозаро-винарство, като самият Стайков, 5-има служители на ДФЗ и още 7 души, близки до Стайков, са участвали в схема за деклариране на неверни данни с цел да получат средства от еврофондовете.

На 5.11.2019 г. „Медиапул“ съобщава, че съдът за пореден път е отказал да измени мярката за неотклонение на Стайков в по-лека, въпреки че той е задържан вече повече от година и са представени доказателства, че здравословното му състояние е влошено. Сайтът уточнява, че от декември 2018 г. Миню Стайков се явява на съдебни заседания в инвалидна количка.

След задържането на Миню Стайков неговият син – Стайко Стайков, е обявен за издирване от полицията, а впоследствие – и от Интерпол. В края на януари 2019 г. „Медиапул“ и в „Сега“ съобщават, че той е потърсил медицинска помощ, след като е бил отвлечен и пребит от неизвестни лица. В деня, в който го приемат в болница, адвокатът му информира Специализираната прокуратура, че Стайко Стайков не е знаел, че е издирван, и е готов да се яви пред властите и да му бъде предявено обвинение. Той е обвинен за участие в организираната престъпна група на баща си, която според прокуратурата се е занимавала с разпространението на контрабандни цигари и с данъчни престъпления. След отвлечането здравословното състояние на Стайко Стайков е такова, че не позволява той да бъде задържан и лекуван в затворническа болница, и му е определена мярка за неотклонение „домашен арест“. В началото на декември 2019 г. „Медиапул“ и в „Сега“ съобщават, че синът на Миню Стайков е задържан отново за кратко от полицията, този път заради отказ да предостави личните си документи за проверка.

 5.09.2018 г.

 „Медиапул“

Алкохолният бос Миню Стайков е в ареста заради нелегални цигари

 5.09.2018 г.

 „Медиапул“

Почти всички акции срещу ДДС измами отиват в небитието. Ветко Арабаджиев и Миню Стайков могат да спят спокойно

 5.09.2018 г. „Медиапул“

Миню Стайков е обвинен за участие в престъпна група и за укриване на данъци

 5.09.2018 г. „Медиапул“

Вълчо, Миню и Иван – акция „3 в 1“

 7.09.2018 г. в. „Сега“

Прокуратурата обвини собственика на Винпром Карнобат

 8.09.2018 г. „Медиапул“

Алкохолният бос Миню Стайков остава в ареста

 10.09.2018 г. в. „Сега“

Миню Стайков бил „дисидент“ с 4 присъди преди 1989 г.

 12.09.2018 г. „Медиапул“

Нови арести, обвинения и пари по делата срещу Стайкови и Арабаджиеви

 18.09.2018 г. „Медиапул“

ОЛАФ е получила данни за предполагаема измама на Миню Стайков

 18.09.2018 г. в. „24 часа“

И ОЛАФ подхваща Миню Стайков, деца на негови служители получили 7 млн. лева евросредства

 20.09.2018 г. „Медиапул“

Цацаров разкри: производството на цигари и алкохол без бандерол не е престъпление

 21.09.2018 г. „Медиапул“

Брожения и живи вериги срещу митниците във винзавода на Миню Стайков

 22.09.2018 г. „Медиапул“

Работниците на Миню Стайков продължават протестите

 23.09.2018 г. „Медиапул“

Митничарите откриха незаконен спиртопровод във „Винпром Карнобат“

 24.09.2018 г. „Медиапул“

Два от заводите на „Винпром Карнобат“ започват работа

 25.09.2018 г. „Медиапул“

Заводите на Миню Стайков отново започват работа

 12.11.2018 г. „Медиапул“

Съдът запорира имуществото на алкохолния бос Миню Стайков

 13.11.2018 г. в. „Сега“

Съдът блокира имотите и парите на Миню Стайков

 11.12.2018 г. „Медиапул“

Миню Стайков в инвалидна количка пред съда

 28.01.2019 г. „Медиапул“

Издирваният син на Миню Стайков се оказва отвлечен и пребит

 29.01.2019 г. в. „Сега“

Издирваният от Интерпол син на Миню Стайков се оказва в Пирогов

 29.01.2019 г. „Медиапул“

Полицията проверява нахлували ли са гардовете на Стайков в МВР-болница

 30.01.2019 г. в. „Сега“

Мистериите около сина на Миню Стайков се заплитат

 31.01.2019 г. „Медиапул“

Стайко Стайков е пуснат под домашен арест заради влошено здраве

 12.02.2019 г. „Медиапул“

Синът на Миню Стайков бе оставен да се лекува под домашен арест

 18.03.2019 г. „Медиапул“

Бизнесменът Миню Стайков излиза от ареста срещу половин милион лева

 20.03.2019 г. в. „Сега“

Спецсътът вече се трогва от здравословните проблеми на обвиняемите

 26.03.2019 г. „Медиапул“

Алкохолният бос Миню Стайков остава в ареста

 2.05.2019 г. в. „24 часа“

Спецпрокуратурата в 5 града, разследват Миню Стайков за измами с еврофондове

 2.05.2019 г. в. „24 часа“

Полиция влезе в офиса на Миню Стайков в Карнобат, изнася документи

 2.05.2019 г. в. „24 часа“

Спецпрокуратурата разследва Миню Стайков за измама със 7 млн. лв. евросредства, получени чрез подставени лица

 2.05.2019 г. „Медиапул“

Нова акция срещу Миню Стайков дни преди да го пуснат от ареста

 3.05.2019 г. в. „24 часа“

Миню Стайков и негови приближени опитали чрез измама да получат 18,5 млн. лева европари

 3.05.2019 г. в. „24 часа“

Прокуратурата спря плащане на европари към хора на Миню Стайков

 3.05.2019 г. „Медиапул“

Прокурорът по делото „Карнобат“ е правил сделки с „Винпром Пещера“, Цацаров не видя проблем

 7.05.2019 г. в. „24 часа“

Разпитват Румен Порожанов по делото на Миню Стайков за злоупотреби с европари

 7.05.2019 г. „Медиапул“

С ново обвинение Миню Стайков остава за постоянно в ареста

 9.05.2019 г. в. „24 часа“

И зам.-шефката на фонд „Земеделие“ Атидже Вели на разпит

 10.05.2019 г. в. „Сега“

Земеделският министър беше разпитан от спецпрокуратурата

 14.05.2019 г. „Медиапул“

Миню Стайков е обявил гладна стачка

 16.05.2019 г. в. „24 часа“

Гладен, но прегледан от 14 лекари за 60 дни, Миню Стайков съди държавата за 30 хил. лева

 21.05.2019 г. „Медиапул“

Митьо Очите и Миню Стайков – под стража с телефони, вафли и салам

 27.05.2019 г. в. „24 часа“

Миню Стайков няма исхемичен инсулт, болезките му могат да се лекуват с хапчета

 16.07.2019 г. „Медиапул“

Шестима шефове на фонд „Земеделие“ са задържани заради Миню Стайков

 16.07.2019 г. в. „24 часа“

Зам.-шеф на фонд „Земеделие“ и още 5-ма арестувани по делото срещу Миню Стайков за измама с евросубсидии за милиони

 17.07.2019 г. в. „Сега“

Разследването срещу Миню Стайков стигна до зам.-шеф на Фонд „Земеделие“

 17.07.2019 г. **в. „24 часа“**

Повдигат обвинения на задържаните във фонд „Земеделие“

 17.07.2019 г. **„Медиапул“**

Петима шефове на ДФЗ са обвинени за аферата Миню Стайков

 18.07.2019 г. **в. „Сега“**

Арестуван от фонд „Земеделие“ се движел с брониран мерцедес

 19.07.2019 г. **в. „24 часа“**

Пуснаха под гаранция и петимата обвинени служители на Фонд „Земеделие“

 19.07.2019 г. **„Медиапул“**

Всички задържани от ДФЗ по аферата Миню Стайков са пуснати срещу гаранция

 22.07.2019 г. **„Медиапул“**

Васил Грудев: „ДФЗ е в шокираща ситуация – от 23 директори 20 са в отпусък или болнични“

 23.07.2019 г. **„Медиапул“**

Бивш шеф на ДФЗ с нов пост три дни след оставката

 30.07.2019 г. **„Медиапул“**

Не е открита свързаност при европроекти на Миню Стайков

 22.08.2019 г. **„Медиапул“**

Миню Стайков ще навърши една година в ареста

 22.08.2019 г. **в. „24 часа“**

Миню Стайков остава в ареста, наел е адвокат на Мишел Платини

 23.10.2019 г. **„Медиапул“**

Миню Стайков отива на съд за злоупотреби с еврофондове

 23.10.2019 г. **в. „24 часа“**

Съдят Миню Стайков по второ дело

 5.11.2019 г. **„Медиапул“**

Епизод пореден: Миню Стайков пак остава в ареста

 25.11.2019 г. **в. „24 часа“**

Миню Стайков със силна семейна подкрепа в съда

 26.11.2019 г. **в. „24 часа“**

Делото срещу Миню Стайков тръгва на 14 януари догодина

 5.12.2019 г. **„Медиапул“**

Арестуван е синът на Миню Стайков

 6.12.2019 г. **в. „Сега“**

Синът на Миню Стайков пътувал в брониран джип на автостоп

 7.12.2019 г. **„Медиапул“**

Синът на Миню Стайков е пуснат от ареста

43. Министерство на земеделието – конфликт на интереси при Христина Стойкова

През октомври 2017 г. в. „Сега“ цитира разследване на Нова ТВ, според което 18 месеца по-рано до КПУКИ е изпратен сигнал за конфликт на интереси, свързан с висш държавен служител в сектора на земеделието – Христина Стойкова, „шеф на служба „Земеделие“ на София – област“. Според сигнала тя се е възползвала от поста си, за да съдейства на фирми на родители си и на дъщеря си за получаване на европейско финансиране. Родителите на Стойкова са получили близо 400 000 лв. по „неземеделската“ мярка 311 на ПРСР, за да направят три селски къщи за гости. Според публикация във в. „Сега“ „не е ясно дали въпросните къщи, субсидирани с европари, наистина посрещат гости, или са за лично ползване“. Дъщерята на Стой-

кова, която е на 19 години, е взела под наем 1300 дка пасища в землището на Челопеч и получава за тях евросубсидии.

Сигналът до КПУКИ е изпратен от Инспектората на Министерството на земеделието. КПУКИ установява, че Стойкова не е подала декларация за конфликт на интереси и не се е отстранила от упражняване на правомощията си по служба. На 28.09.2017 г. КПУКИ прекратява разследването, без да наложи санкции, тъй като давността на нарушенията вече е изтекла.

Няколко дни след публикацията на Нова ТВ министърът на земеделието Румен Порожанов освобождава Стойкова. Публикацията на Нова ТВ съдържа и информация за други подобни случаи. Няма данни за досъдебно производство в този случай.

 14.10.2017 г.

 в. „Сева“

Висша чиновничка урежда роднини за терени и агросубсидии

 18.10.2017 г.

 в. „Сева“

Порожанов уволни уличената в шуробаджанащина чиновничка

 28.11.2019 г.

 „Медиапул“

Милиони от въздуха

44. Класиране на проекти по ПРСР

На 7.02.2017 г. във в. „24 часа“ е публикувана информация, че министърът на земеделието в служебното правителство на проф. Огнян Герджиков се е опитал да промени класирането на проекти по ПРСР в полза на „червени“ общини. От кабинета му отричат. Няма подробности по случая, нито данни за проверка или разследване.

 7.02.2017 г.

 в. „24 часа“

Бозуков пробвал да промени класирането на проекти. От екипа му: „Не е вярно“

45. Повдигнато обвинение на Мариян Жечев, кмет на Шабла

През ноември 2018 г. в. „24 часа“ и „Медиапул“ съобщават, че Мариян Жечев, кмет на Шабла, е обвинен от Окръжна прокуратура – Добрич за „престъпление със средства от фондовете на ЕС“. Делото е планирано за разглеждане от Окръжния съд, като първото заседание е насрочено за 6.12.2018 г. Според държавното обвинение има злоупотреба с евросредства по проект за изграждане на стадион и други спортни съоръжения (престъпление по чл. 248а, ал. 5 във връзка с ал. 2 и ал. 1 от НК). На 13.11.2015 г. кметът е подал неверни сведения за изпълнени строително-монтажни работи пред Регионалната разплащателна агенция. Представил е като изпълнени дейности, които не са изпълнени, от което са причинени имуществени вреди за над 267 000 лв. Няма информация как се е развило делото в съда.

Пак според медиите на местните избори през 2019 г. Жечев е спечелил втори кметски мандат отново с подкрепата на партия ГЕРБ.

 6.11.2018 г.

 „Медиапул“

Кметът на Шабла на съд за измама с европари

 6.11.2018 г.

 в. „24 часа“

Съдят кмета на Шабла за измама с европари

46. Министерство на образованието и науката – ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“

По информация от медиите през 2016 г. по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ са предвидени 350 млн. лв. за изграждането на четири нови центъра за върхови постижения и осем центъра за компетентност. Управляващ орган на програмата е Дирекция „Структурни фондове“ в МОН. В края на 2016 г. тя е открила две процедури за подбор на проекти.

През януари 2017 г. в. „Сева“ съобщава за писмо на група учени до вицепремиера Томислав Дончев от 28.12.2016 г., в което се настоява за удължаване на срока на процедурите, защото в процеса на разясняване на условията са установени „някои фактически

грешки и несъответствия“ в документите за кандидатстване, което налага преработката на подготвяните проекти. Твърди се още, че управляващият орган дава разяснения, които противоречат на първоначалните указания. През януари 2017 г., пет дни преди крайния срок, в МОН не е подаден нито един проект.

Въз основа на сигнала на учените на 18.01.2017 г. Томислав Дончев пише до министъра на образованието Меглена Кунева и препоръчва да бъдат спрени процедурите за неопределено време, да бъдат отстранени грешките и максимално бързо процедурите да започнат отново. Според писмото на Дончев „насоките за кандидатстване по двете процедури са били изменени съществено, при това по незаконосъобразен ред, което води до опорочаване на провеждането им“. В рамките на обявения срок на конкурса МОН не получава нито един проект и удължава срока на конкурса с един месец.

По същото време депутатът от БСП Стоян Мирчев обвинява в Народното събрание правителството (по това време в оставка), че крие одит от страна на Европейската комисия, който съдържа отрицателна оценка за изпълнението на ОП НОИР. Ресорната комисия в НС се бави с разглеждането на внесената от правителството стратегия за развитие на научните изследвания „По-добра наука за по-добра България 2025“. В края на януари 2017 г. МОН и БАН обявяват, че ще използват времето преди сформирването на новия парламент, за да преработят стратегията.

През февруари 2017 г. „Медиапул“ съобщава, че на 11.02.2017 г. МОН е получило силно критично писмо от Европейската комисия, което предупреждава, че може да бъдат спрени междинните плащания по вече започнали проекти заради сериозни проблеми, свързани със системите за управление и контрол на програмата, както и със самите конкурсни сесии. Писмото е въз основа на одит на програмата, извършен от Европейската комисия през октомври 2016 г. Основният проблем е, че липсва ясно разграничение между управляващия орган на програмата в структурата на министерството и самото министерство, което изпълнява част от проектите.

В средата на февруари 2017 г. медиите съобщават за решение на МОН да не удължава повече сроковете на процедурите за научни центрове. Учени поставят публично въпроса за оценяването на проектите – оценителите са с образователна степен „бакалавър“, която не е достатъчна за оценка на научни проекти. Междувременно МОН спира процедурата за избор на чуждестранни оценители по проектите. Тя е възста-

новена отново през април, а министърът обявява, че водещите европейски фирми не са подали документи.

В началото на март 2017 г. медиите съобщават, че МОН е получило 44 проекта по процедурите за научни центрове. Тяхното оценяване отнема почти година – избраните победители са обявени в средата на 2018 г.

 17.01.2017 г. „Медиапул“

316 млн. лв. са договорени по програма „Наука“

 19.01.2017 г. в. „Сега“

Нов скандал възникна с европарите за наука

 20.01.2017 г. „Медиапул“

С месец е удължено кандидатстването за 350 млн. лв. за наука

 20.01.2017 г. в. „Сега“

Гафове на МОН може да блокират 350 млн. лв. за наука

 20.01.2017 г. в. „24 часа“

Томислав Дончев поиска от Кунева да спре европроекти за наука за 350 милиона лева

 22.01.2017 г. в. „Сега“

Поне месец ще се забавят научните конкурси

 31.01.2017 г. „Медиапул“

МОН и БАН ще преработват стратегиите за развитие на научните изследвания

 7.02.2017 г. в. „Сега“

Просветният министър ще прави преглед на оперативните програми

 7.02.2017 г. в. „24 часа“

Денков проверява защо не се усвояват парите за наука

 7.02.2017 г. „Медиапул“

Под риск са европарите за наука и транспорт

 8.02.2017 г. **в. „Сега“**

Вицепремиер видя риск за европарите за наука и транспорт

 9.02.2017 г. **в. „Сега“**

Над 7000 европейски стипендии останаха нераздадени

 10.02.2017 г. **„Медиапул“**

Парите по програма „Наука“ са застрашени от спиране

 11.02.2017 г. **в. „24 часа“**

Чистка в МОН след писмо от Брюксел, че може да спре пари за образование

 11.02.2017 г. **в. „24 часа“**

Нинова пита Борисов кой носи отговорност за спрените средства

 12.02.2017 г. **в. „Сега“**

ЕК заплаши да блокира парите по ОП „Наука и образование“

 12.02.2017 г. **в. „24 часа“**

Европейските стипендии за студенти не са застрашени

 13.02.2017 г. **„Медиапул“**

България губи пари по програма „Наука и образование“

 14.02.2017 г. **в. „Сега“**

Губим пари по „Наука и образование“, но още не е ясно колко

 14.02.2017 г. **в. „24 часа“**

8 проекта за 180 млн. лв. в образованието с нарушения

 20.02.2017 г. **„Медиапул“**

И проектите за научни центрове са минирани от проблеми

 22.02.2017 г. **в. „Сега“**

МОН прекрати поръчката за външни оценители на научните центрове

 22.02.2017 г. **в. „24 часа“**

МОН спря търга за избор на оценители на научните центрове

 22.02.2017 г. **„Медиапул“**

Кунева и Денков продължават спора за провала на програма „Наука“

 2.03.2017 г. **в. „Сега“**

44 кандидати искат да правят научни центрове с европари

 2.03.2017 г. **в. „24 часа“**

44 проекта за научни центрове кандидатстват за европари

 14.04.2017 г. **в. „Сега“**

7 Вуза и БАН ще получат 5 млн. лв. европари за наука

 22.04.2017 г. **в. „24 часа“**

405 учени от цял свят ще оценяват проекти

 23.04.2017 г. **в. „Сега“**

Над 400 учени от цял свят искат да оценяват проекти у нас

 26.04.2017 г. **„Медиапул“**

Кабинетът прие екшън план срещу критиките по програма „Наука“

 27.04.2017 г. **„Медиапул“**

МОН се похвали, че е минимизирало риска от загуба на пари по научната програма

 28.04.2017 г. **в. „Сега“**

ЕК може да размрази парите за наука през есента

 11.05.2017 г. **в. „24 часа“**

Фондът за научни изследвания класира проекти за близо 7 млн. лв.

 12.06.2017 г. **в. „Сега“**

Рискуваме 100 млн. лв. загуби по европрограмата „Наука“

 3.07.2017 г. **в. „Сега“**

ВАС отмени избора на чужди учени за оценяване на научните проекти

 6.07.2017 г. **в. „Сега“**

МОН призна, че ще има загуби на евросредства

 22.07.2017 г. **в. „Сега“**

Под въпрос са 70 млн. лв. от европарите за наука

 7.09.2017 г. **в. „Сега“**

Агенция поема управлението на ОП „Наука и образование“

 13.10.2017 г. **„Медиапул“**

Специална агенция ще управлява европарите за наука и образование

 18.10.2017 г. **„Медиапул“**

Управлението на европарите за наука минава към нова агенция

 1.12.2017 г. **„Медиапул“**

Плащанията по европрограмата за наука и образование изостават

 5.12.2017 г. **в. „Сега“**

Бавят се научни проекти за 350 млн. лв.

 5.12.2017 г. **„Медиапул“**

България си самооряза парите по европрограмата за наука и образование

 25.01.2018 г. **в. „Сега“**

До дни ще е ясно кой ще строи научни центрове за 200 млн. лв.

 1.02.2018 г. **в. „Сега“**

И банята в „Овча купел“ се добра до европарите за наука

 13.02.2018 г. **„Медиапул“**

7 проекта си разпределят 135 млн. лева за наука

 15.03.2018 г. **в. „Сега“**

И регионални вузове се добраха до европарите за наука

 4.04.2018 г. **„Медиапул“**

Връзката между науката и бизнеса ще се заздравява със 123 млн. лева от ЕС

 5.04.2018 г. **„Медиапул“**

България вероятно ще загуби 30 млн. лв. от европарите за наука

47. Министерство на правосъдието / Висш съдебен съвет – електронно правосъдие

Според медийни публикации въвеждането на електронно правосъдие се финансира по редица европейски проекти още от времето преди пълноправното членство на България в ЕС. През март 2018 г. в. „Сега“ съобщава, че Министерството на правосъдието обявява обществена поръчка за 53 400 лв., за да се направи преглед на съществуващите сайтове, на тяхната функционалност, проблеми при достъпа, преглед на аналогични портали на европейско ниво и да се изготви предложение за архитектура на бъдещ портал за електронно правосъдие у нас. Според публикацията „порталът е-правосъдие се превърна в символ на неспособността на институциите да се справят с подобна задача (...) за него се говори над 10 години и досега са правени неколкостотни безуспешни опити за реализацията му“.

През октомври 2018 г. става известно, че за портал за е-правосъдие ще бъдат отделени и 320 000 лв. по ОП „Добро управление“.

През февруари 2019 г. в. „Сега“ съобщава, че над 250 адвокати, организирани във Фейсбук общност на българските адвокати (ФОБА), са изпратили писма до Министерството на правосъдието и до ВСС с настоятелно искане за въвеждане на единни правила за електронен достъп до делата, които да са валидни за всички съдилища и адвокати. Те подчертават също, че изпитват трудности да използват съществуващия портал <http://ecase.justice.bg>, който практически не работи, включително и заради малкия брой съдилища, които са се присъединили към него, както и заради различните изисквания, които отделните съдилища имат към адвокатите за осигуряване на достъп до електронните дела. В писмото адвокатите питат къде са потънали 34 млн. евро, които до момента са изразходвани за е-правосъдието. Според министъра на правосъдието Цецка Цачева отговорността (за въвеждане на електронно правосъдие) е на ВСС, а Министерството на правосъдието играе ролята на медиатор.

 19.03.2018 г. в. „Сега“

Управляващите пак се засилиха да правят е-правосъдие

 29.10.2018 г. в. „Сега“

В е-правосъдието ще потънат още 320 хил. лв.

 13.02.2019 г. в. „Сега“

Адвокати попитаха Цачева къде са парите за е-правосъдие

 22.02.2019 г. в. „Сега“

Електронното правосъдие се отлага за неизвестно време

48. Конфликт на интереси при саниране в гр. Червен бряг

През юни 2017 г. по сигнал на Христо Гешов⁴, разследващ журналист от гр. Червен бряг, предаването

⁴ Вж. също случая с програмата „Топъл обяд“ в община Червен бряг. Сигналът е от същия журналист.

„Господари на ефира“ на Нова ТВ разгласява, че къщите на председателя на Общинския съвет, на секретаря на Общината и на директора на Дирекция „Архитектура и строителство“ в града ще бъдат санирани за близо 380 000 лв. с европейски средства. Засегнатите лица са участвали в гласуването на решението, но смятат, че няма конфликт на интереси. Средствата са по ОП „Региони в растеж“. МРРБ препраща сигнала до КПУКИ, която обаче след проверка съобщава, че не открива конфликт на интереси. Заместник-министърът на регионалното развитие Деница Николова обжалва решението на КПУКИ, но административен съд отказва да гледа жалбата с аргумента, че заместник-министърът не е заинтересована страна. Според публикация в „Медиапул“ от 1.02.2018 г. „случаят в Червен бряг проправя пътя за незаконно и без-

 19.06.2017 г. „Медиапул“

Топ общинари от Червен бряг ще си санират къщите с европарии

 21.06.2017 г. в. „Сега“

Общинари от Червен бряг се уредили с безплатно саниране

 22.06.2017 г. „Медиапул“

Общинарите от Червен бряг – роднина, партизан, роднина, партизан...

 1.02.2018 г. „Медиапул“

Безконфликтно и законно саниране на къщи на общинари с европарии

 31.03.2018 г. „Медиапул“

Журналист е подложен на тормоз след разкрития за нередности в община Червен бряг

 11.05.2018 г. в. „24 часа“

Пребиха журналиста Христо Гешов в Червен бряг

 1.12.2018 г. „Медиапул“

Прокуратурата не смята за нередно общинари да ремонтират къщите си с европарии

конфликтно саниране на общински къщи в 28 малки общини, които попадат в т.нар. четвърто ниво на ОП „Региони в растеж“. Според публикацията идеята при одобряването на програмата е била средствата да отидат до най-нуждаещите се и до възможно най-много хора.

През март 2018 г. „Медиапул“ съобщава, че журналистът Христо Гешов и семейството му са подложени на натиск и репресия, а през май той е пребит на улицата пред дома си.

В началото на декември 2018 г. „Медиапул“ съобщава, че прокуратурата също се е произнесла, че няма нищо нередно в случая със санираните къщи на общинари.

49. Министерство на транспорта – ремонт на Централна гара

На 12.02.2017 г. „Медиапул“ и в. „Сега“ съобщават за изненадваща проверка на служебния министър на транспорта на Централна гара, при която е установено наличието на течове и лоша хигиена. Ремонтът на Централна гара струва 62 млн. лв. (без ДДС) и е приключил в началото на 2016 г. Той е изпълнен с финансиране по ОП „Транспорт“ 2007 – 2013 г. от обединение, в което влизат фирмите „Водстрой 98“ и „ГБС Инфраструктурно строителство“. При спечелване на поръчката първата фирма неофициално е била част от портфолиото на бизнесмена и депутат от ДПС Делян Пеевски. След проверката от „ГБС Инфраструктурно строителство“ съобщават, че фирмата ще отстрани повредите за своя сметка, понеже обектът е още в гаранция.

 12.02.2017 г.

 „Медиапул“

Течове и мръсотия на жп гара София откри транспортният министър

 13.02.2017 г.

 „Медиапул“

Строителни обекти на Пеевски под прицела на транспортния министър

 13.02.2017 г.

 в. „Сега“

Транспортният министър видя калпавия ремонт на Централна гара

50. Стойчо и Ива Ваневи (Окръжна прокуратура – Пловдив)

На 16.01.2019 г. в. „24 часа“ цитира съобщение на Окръжна прокуратура – Пловдив, според което са задържани двама души – мъж на 50 години и жена на 45 години, „за присвояване на над 600 000 лв. от еврофондове“. Престъплението е извършено между октомври 2017 и януари 2019 г. Дватамата са представили неверни сведения в бюрата по труда в Пловдив, Раковски, Велинград, Котел, Харманли и Сливен, за да получат пари по проектите „Работа“ и „Обучение и заетост“ по ОП „Развитие на човешките ресурси“. Разполагали са с банковите карти на 101 души и са изтеглили пари от тях.

Два дни по-късно във в. „24 часа“ има второ съобщение, в което са споменати имената на двама задържани, за които Пловдивският окръжен съд гледа мерки за неотклонение. Във втората публикация не е указано да има връзка с първата, но понеже част от обстоятелствата съвпадат, може да се предположи, че става въпрос за един и същ случай.

Според втората публикация окръжната прокуратура иска и за двамата да бъде взета мярка за неотклонение „задържане под стража“. Обвинението е, че са успели да присвоят 93 000 лева европейски средства с фиктивни документи и рекламни брошури, в които се твърдяло, че пръскат срещу инсектициди. Можело е да получат 600 000 лв., но са били разкрити. Съпрузите са обвинени в „пране на пари в особено големи размери и предоставянето на неверни сведения“. Фактите са от 2017 г., когато съпрузите са кандидатствали по ОП „Човешки ресурси“ чрез четири отделни фирми, които не са развивали реално дейност. В тях са назначавали хора формално на трудов договор за разнасяне на брошури и рекламни материали, без да са им плащали заплати, а само са им давали на ръка по 20 – 50 лв.

 16.01.2019 г.

 в. „24 часа“

Арестуваха двама от Пловдив, присвоили над 600 000 лева по европроекти

 18.01.2019 г.

 в. „24 часа“

Съпрузи отмъкнали 93 000 лв. от ЕС с лъжа, че пръскат срещу инсекти

51. Петър Пищалов – евросубсидии за отглеждане на коне в Осоговската планина

През март 2018 г. медиите съобщават, че туристи са открили в Осоговската планина на 1800 м надморска височина бедстващо стадо коне, част от животните са били вече умрели, друга част са били гладни и измършавели. Туристите разпространяват снимки на конете в социалните мрежи и те предизвикват голям обществен отзвук. Българската агенция за безопасност на храните (БАБХ) обявява, че ще извърши проверка, но не успява да стигне до мястото заради високия сняг в планината. Доброволци обаче достигат и занасят храна на животните.

На 26.03.2018 г. в. „24 часа“ съобщава, че Районна прокуратура – Кюстендил започва проверка за случая. Публикацията сочи, че стопанинът на стадото Петър Пищалов е получавал два пъти от ДФЗ европейски субсидии за отглеждане на коне, „двете субсидии се изпълняват в срок от пет години“, а той вече веднъж е глобяван за нарушение. На следващия ден в нова публикация вестникът цитира говорителката на прокуратурата Румяна Арнаудова, която потвърждава, че се прави проверка.

Година по-късно, в началото на март 2019 г., в. „24 часа“ съобщава, че Районна прокуратура – Кюстендил е внесла в съда обвинение срещу Пищалов за нехуманно отношение към животните, а производството е по реда на чл. 78а от НК – прокуратурата предлага Пищалов да бъде освободен от наказателна отговорност с налагане на административно наказание.

 26.03.2018 г. в. „24 часа“

Десетки коне умират без храна и вода в Осоговската планина

 26.03.2018 г. в. „24 часа“

Масова смърт на коне в Осогово – оставени да загинат от глад и студ

 26.03.2018 г. в. „24 часа“

Стопанинът на бедстващите коне в планината и преди глобяван за нарушения

 26.03.2018 г. „Медиапул“

Прокурорска проверка за изоставени и умрели коне в Осоговската планина

 27.03.2018 г. в. „Сега“

Скandalът с бедстващите коне затъна в проверки

 27.03.2018 г. „Медиапул“

Собственикът на измрелите коне е вземал по 200 000 лв. евросубсидии годишно

 27.03.2018 г. в. „24 часа“

Арнаудова: „Собственикът на конете в Осогово е получавал субсидии, разследваме“

 28.03.2018 г. в. „Сега“

Множество нарушения изскочиха при коневъда Пищалов

 28.03.2018 г. „Медиапул“

Собственикът на умрелите в Осогово коне обвини друг за смъртта им

 29.03.2018 г. в. „Сега“

Случаят с бедстващите коне не е единичен

 30.03.2018 г. в. „Сега“

След трагедията в Осогово инспектори хукват по всички конеферми

 6.03.2019 г. в. „24 часа“

Обвиняват фермер заради умрели животни в стадото му

52. Пловдив – европейска столица на културата

През 2019 г. Пловдив е обявен за европейска столица на културата. Според публикации на в. „Сега“ от май – юни 2017 г. обещаното от държавата финансиране за града се бави почти две години заради проблеми

с правната основа за отпускане на средствата: според апликационната форма на проекта държавата трябва да отпусне средства за събития в културната програма, но това е в противоречие със Закона за публичните финанси. В крайна сметка се стига до отмяна на приетото през 2015 г. правителствено постановление и приемане на ново, с което става възможно отпускането на 20 млн. лв. общо, които обаче трябва да отидат за строителство и ремонти, а не за културни събития.

През януари 2019 г. „Медиапул“ съобщава, че прокуратурата се е самосезирала „след множество публикации и коментари в различни медии“, според които разходите за откриващото събитие от програмата на „Пловдив, европейска столица на културата“ са твърде високи. Окръжна прокуратура – Пловдив е възложила предварителна проверка по случая на Икономическа полиция и на Агенцията за държавна финансова инспекция (АДФИ).

През лятото на 2019 г. в. „Сега“ публикува три материала за липса на прозрачност в управлението на различни инфраструктурни проекти в Пловдив, финансирани по ОП „Региони в растеж“, както и в работата на общинската фондация „Пловдив 2019“. На 2.08.2019 г. в. „Сега“ съобщава, че Общинският съвет е одобрил отчета на фондацията за второто тримесечие на 2019 г. „въпреки липсата на прозрачност върху пръснатите милиони“. Вестникът цитира общинския съветник от Пловдив Дани Каназирева, според която не е ясно какви са заплатите на ръководството на фондацията, не е ясно и колко струва събитието за откриване на годината.

В началото на декември 2019 г. в. „Сега“ съобщава, че Окръжна прокуратура – Пловдив е решила да образува досъдебно производство за длъжностно престъпление, което вероятно ще се разследва и в началото на 2020 г. Решението на прокуратурата е мотивирано от резултатите от ревизия на АДФИ, която е установила няколко нарушения и е наложила глоба на директора на фондация „Пловдив 2019“.

 30.05.2017 г. **в. „Сега“**

Властта се сети да оправи парите на Пловдив за 2019 г.

 30.05.2017 г. **в. „24 часа“**

Дават 16 млн. лв. на Пловдив за европейска столица на културата

 1.06.2017 г. **в. „Сега“**

Държавата ще поеме ремонтите вместо културата в Пловдив

 1.06.2017 г. **в. „24 часа“**

Пловдив плаща 46,4 млн. лв. и търси още 10 млн. да е столица на културата

 11.12.2017 г. **в. „24 часа“**

В Пловдив спряха мащабно облагородяване на центъра и ремонт на градската галерия. Анка от Антоново със 100 лв. взриви поръчки за 24 млн.

 14.12.2017 г. **в. „24 часа“**

Овчарката Анка блокира поръчка и в Сливен за 4 млн. лв.

 25.08.2018 г. **„Медиапул“**

Архитектите в Пловдив възмутени от обществени поръчки за значими сгради

 28.11.2018 г. **„Медиапул“**

Пълна каша с възстановяването на кино „Космос“ в Пловдив

 17.12.2018 г. **в. „Сега“**

„Пловдив 2019“ заобикаля зала за 50 милиона лева

 4.01.2019 г. **в. „Сега“**

Пловдив не е готов, но има естествен чар

 16.01.2019 г. **„Медиапул“**

Прокуратурата проверява откриването на Пловдив 2019

 3.04.2019 г. **в. „Сега“**

Милионите за култура в Пловдив пак скараха партиите

 9.04.2019 г. **в. „Сега“**

ГЕРБ парира всички опити за прозрачност в Пловдив 2019

📅 3.06.2019 г.

📰 в. „Сега“

Похарчени на тъмно 20 млн. лв. скараха съветници и чиновници в Пловдив

📅 5.06.2019 г.

📰 в. „Сега“

ГЕРБ се измъкна от отчета за похарчените на тъмно милиони в Пловдив

📅 2.08.2019 г.

📰 в. „Сега“

И кметът Тотев се разбърза с поръчки за милиони

📅 4.11.2019 г.

📰 в. „Сега“

Скандалната фондация „Пловдив 2019“ е на път да остане

📅 11.12.2019 г.

📰 в. „Сега“

И догодина Пловдив ще е клиент на прокуратурата

ла разследване и не е извършвала никаква оперативно-издирвателна дейност. Съобщението, че няма конфликт на интереси, е публикувано на сайта на вече несъществуващата комисия за конфликт на интереси, като са премахнати всички основни елементи от информацията с аргумента, че трябва да се гарантира защита на личните данни. Вестникът сочи обаче, че за друг проверяван комисията не е крила инициалите и длъжността му. Министър Порожанов коментира пред в. „Капитал“: „Това е стара история. Представени са чернови на договори с твърденията, че синът ми ги е разпространявал. Такива чернови може да направи всеки“.

📅 29.05.2018 г.

📰 „Медиапул“

Антикорупционната комисия си затваря очите за сигнал срещу министър

📅 30.05.2018 г.

📰 в. „Сега“

Земеделският министър тайно е проверен за конфликт на интереси

53. Румен Порожанов, министър на земеделието – проверка за конфликт на интереси

В края на май 2018 г. „Медиапул“ и в. „Сега“ съобщават за публикация на в. „Капитал“, според която по-рано същия месец антикорупционната комисия не е открила конфликт на интереси по подаден сигнал срещу министъра на земеделието Румен Порожанов. Според този сигнал през ноември 2017 г. двама души са предлагали консултантски услуги на различни фирми, като са гарантирали получаването на евросубсидии и избягването на проверки. Единият е бил бивш служител на Министерството на земеделието, а другият – управител и собственик на консултантската фирма и син на министъра. Сигналът е подписан с името на жена, която отрича да го е подавала.

Публикацията във в. „Капитал“ коментира критично избора на комисията да направи проверка за конфликт на интереси, а не за престъпление. Проверката е продължила три месеца, което е най-дългият възможен срок и се прилага само за най-сложни казуси. Вестникът твърди, че комисията е събрала само информация от публични източници, но не е прави-

54. Румен Порожанов, министър на земеделието – несъответствия в декларация за имуществото

В началото на 2019 г. сайтът „Биволъ“ разкрива, че през 2017 г. съпругата на министъра на земеделието е извършила сделки, които по закон би трябвало да фигурират в годишната декларация за имуществено състояние на министъра, но липсват. В началото на май 2019 г. в. „Сега“ съобщава, че е поискал от КПКОНПИ копие от подадената от министъра декларация и е установил, че има разлика между текста на хартия и този, който е публикуван на сайта на комисията. Според комисията данните са заличени от електронната публикация по искане на министъра – той има право да поиска да не бъде публикувана информация за лицето, с което живее във фактическо съжителство без брак. Според самия министър става въпрос за механичен пропуск. Той иска от КПКОНПИ да публикува декларацията в пълния ѝ вид, както е подадена. Четири дни след първоначалната публикация на в. „Сега“ и в разгара на скандала с „къщите за гости“ Румен Порожанов подава оставка като министър на земеделието.

📅 10.05.2019 г.

📄 в. „Сегга“

Антикорупционната комисия е редактирала декларацията на Порожанов

📅 10.05.2019 г.

📄 „Медиапул“

КПКОНПИ забърка абсолютна каша с декларацията на Порожанов

📅 11.05.2019 г.

📄 в. „24 часа“

Порожанов поиска КПКОНПИ да публикува цялата информация от декларацията му за 2017 г.

📅 11.05.2019 г.

📄 в. „Сегга“

Порожанов обясни подробно проблема с декларацията за 2017 г.

📅 11.05.2019 г.

📄 „Медиапул“

Порожанов поиска от КПКОНПИ да публикува цялата му декларация

55. Дело срещу Марио Николов и др.

През юни 2017 г. медиите съобщават, че Марио Николов заедно с други седем подсъдими са оправдани от Специализирания наказателен съд по обвинение за източване на 7,5 млн. евро от предприєдинителната програма САПАРД по дело, започнало преди 9 години. Николов е обвинен за организирана престъпна група за внос на стари машини за месопереработка, които са били представени за нови, и след това за тях е било получено еврофинансиране. Срещу Николов и групата му е било водено и второ дело – за пране на пари, по което по-рано също е постановена оправдателна присъда. В Германия е било водено дело срещу двама немски бизнесмени, които са били контрагенти на Николов по сделката за доставка на стари месопереработващи машини – те са били осъдени още през 2008 г.

За този случай сигналът е подаден до българските власти от ОЛАФ, а през 2007 г. е проведена съвместна акция на българската, германската и швейцарската прокуратура. След акцията българската прокуратура завежда серия от дела срещу Марио Николов и свързания с него Людмил Стайков (сайтът „Медиапул“ определя и двамата като бизнесмени, близки до БСП).

Пред „Медиапул“ експерти коментират, че основната грешка на държавното обвинение е, че делото е било разделено на две – водено е едно дело по обвинение за източването на евросредствата по програма САПАРД (обвинението е за ОПГ и документно престъпление) и друго дело – за пране на пари. Така се е загубила връзката между двете: съдят го за пране на пари, но не са доказали обвинението по предикатното престъпление. Освен това има и проблем с експертите. Прокуратурата изобщо не е направила експертиза по време на досъдебното производство. В съда е направена съдебно-икономическа експертиза, но вещото лице заявява пред съда, че не е специалист и че е виждал машините само „информативно“.

📅 9.06.2017 г.

📄 „Медиапул“

Марио Николов е оправдан и по второто дело за аферата „САПАРД“

📅 10.06.2017 г.

📄 в. „24 часа“

Оправдаха Марио Николов и още 7 души за САПАРД

📅 2.03.2018 г.

📄 в. „24 часа“

Съдия Галя Георгиева се оттегли от делото „САПАРД“

56. Дело срещу Йордан Лечков

В края на февруари 2017 г. медиите съобщават, че бившият кмет на Сливен Йордан Лечков е осъдил прокуратурата и ще получи обезщетение от над 57 000 лв. заради преживени болки и душевни страдания във връзка с водени срещу него наказателни дела, по които той е обявен за невинен. Лечков е бил съден за сключване на неизгодна сделка и нанесена щета за около 500 000 лв. във връзка с избора на фирма изпълнител без обществена поръчка и оскъпяване на ремонтите дейности за реконструкция на водопреносната мрежа в кв. „Дружба“ на града. Проектът е бил финансиран по предприєдинителната програма ИСПА. На първа инстанция Окръжният съд – Стара Загора е осъдил Лечков на две години лишаване от свобода. На втора инстанция обаче Апелативният съд – Пловдив го оправдава, а през 2014 г. Върховният касационен съд потвърждава оправдателната присъда.

В началото на 2015 г., след като бива оправдан, Лечков дава интервю, в което твърди, че ще иска обезщетение от държавата. Той казва: „...в Сливен аз съм пречка, защото всичко е една борба за публичните финанси“. Според него целта на делата е постигната: след неговото отстраняване обществените поръчки в града вече не се вземат от местни фирми, а от фирми, свързани с депутата от ДПС Делян Пеевски. Лечков казва: „Не е нужно да купуваме циганските махали, а можем да си купим прокурори. Сваляме кметовете, превземаме банки, няма задкулисие, завесите са паднали и е ясно всичко“⁵.

През ноември 2017 г. „Медиапул“ съобщава, че междуременно по проекта за ремонт на водопроводната мрежа в Сливен Европейската комисия е разпоредила спиране на целия проект и възстановяване на средствата. Вследствие на това решение

МОСВ е наложило заповед върху сметките на Община Сливен и иска Общината да възстанови на Министерството 4,5 млн. лв., които са усвоени по проваления проект. От Общината казват, че ще обжалват налагането на заповедта.

От същата публикация става ясно, че по време на разследването срещу Лечков градът стои две години с разкопани улици. След това изпълняват нов проект за ремонт и реконструкция на водопроводната мрежа, но този път финансиран с 64 млн. лв. от ОП „Околна среда“ (2007 – 2013 г.)

57. София – завод за горене на отпадъци

На 13.03.2017 г. в. „Сега“ съобщава, че повече от година се бави съдебно дело, по което сдружение „За земята“ и група граждани оспорват дадената оценка за въздействие върху околната среда по проект на Столична община за изграждане на инсталация за изгаряне на битови отпадъци на територията на „Топлофикация София“. Според медийни публикации инсталацията представлява трети етап от голям проект за управление на отпадъците, при който първо е изградена инсталация за компостиране на хранителни и зелени отпадъци, а след това и завод за преработка на битови отпадъци, от който като краен продукт се получават брикети. Тези брикети се горят в циментовите заводи извън София, за което Общината заплаща. Планиран е трети етап от проекта, който предвижда оползотворяване на продукта, получаван при преработка на битовите отпадъци като гориво за столичната „Топлофикация“, и за целта на територията на „ТЕЦ София“ се предвижда изграждането на инсталация за изгаряне на отпадъци. Ако тя не бъде изградена, Столичната община ще трябва да възстанови европейските средства, които е получила за втория етап на проекта. Проектът за инсталацията за изгаряне на отпадъци е на стойност 157 млн. евро. От тях около 92 млн. евро са предоставени от ОП „Околна среда“, а останалите 67 млн. евро Община София осигурява чрез заем от Европейската инвестиционна банка.

През ноември 2019 г. в. „Сега“ съобщава и за решение на ВАС по второ дело, което сдружение „За земята“ води срещу Общината по Закона за достъп до обществена информация. Сдружението иска да получи достъп до редица документи, сред които до самия идеен проект, предпроектното проучване, анализа за разходи-ползи, анализа на държавната помощ и анализа на осъществимостта на проекта. Общината от-

 25.02.2017 г. „Медиапул“

И Йордан Лечков осъди прокуратурата

 25.02.2017 г. в. „24 часа“

Йордан Лечков осъди прокуратурата за 57 000 лева

 25.02.2017 г. в. „Сега“

Йордан Лечков осъди прокуратурата

 28.02.2017 г. в. „24 часа“

Лечков: „Децата ми пораснаха с думите срещу мен „крадец“ и „лъжец“

 7.11.2017 г. „Медиапул“

Община Сливен е пред фалит заради дълг по европроект

 9.11.2017 г. в. „24 часа“

Лечков: „Прекратяването на договора за водния цикъл доведе до по-малки загуби за община Сливен“

⁵ Лечков посочи Пеевски като причина за съдебните си проблеми. – Медиапул, 28.01.2015.

казва да предостави идейния проект с аргумента, че той представлява служебна информация, а за останалите документи е в условията на мълчалив отказ – покъсно се оказва, че такива документи не са налични в завършен вид. ВАС постановява, че Столичната община няма право да държи в тайна идейния проект за инсталацията и съпътстващата го документация и трябва да ги предостави на заявителя.

Вестник „Сега“ цитира информация в ИСУН от края на 2019 г., според която по проекта са изразходвани вече около 70 млн. лв., без да е ясно за какво са били изразходвани средствата и без да са били обявявани обществени поръчки.

 13.03.2017 г.

 в. „Сега“

Над 1 г. се бави дело срещу инсталация за горене на боклук в София

 28.10.2017 г.

 в. „24 часа“

Обжалване бави проекта на София за парно от боклук

 28.02.2018 г.

 „Медиапул“

София ще плаща 19 години заем от 67 млн. евро за „Топлофикация“

 8.11.2018 г.

 „Медиапул“

И съдът ще се занимава с референдума за парно от боклук в София

 21.11.2018 г.

 „Медиапул“

Кабинетът даде зелена светлина за изгарянето на отпадъците в ТЕЦ София

 10.10.2019 г.

 в. „Сега“

Опозицията иска референдум за горенето на боклук в ТЕЦ София

 18.11.2019 г.

 в. „Сега“

Съдът задължи София да освети проекта за горене на боклука

 7.11.2017 г.

 „Медиапул“

ЕК одобри парите за парното от боклук в София

58. София – ремонт на Ларгото („Ало, Банов“)

През март 2018 г. „Медиапул“ описва сигнал на организацията „Спаси София“ за лошо качество на голям ремонт в центъра на София на пространството, известно като Ларгото. Ремонтът е извършен две години по-рано и е на обща стойност над 17 млн. лв., финансиран по ОП „Регионално развитие“. Възложител на ремонта е било Министерството на културата, което по това време стопанисва имота. През февруари 2018 г. Министерският съвет предлага да прехвърли управлението на целия имот на Столичната община, но кметът на София изразява резерви да го приеме заради съмнителното качество на ремонта.

В началото на 2019 г. медиите съобщават за разкрития на депутатата от БСП Елена Йончева във връзка със същия ремонт. Тя уличава министъра на културата Боил Банов в опит да спести на фирмите, които са извършили ремонта, 700 000 лв. неустойки, които те дължат заради забавяне на строителните работи.

Публикация на „Медиапул“ от 30.01.2019 г. съобщава за пресконференцията на Йончева по случая и уточнява, че по-рано проверка на АДФИ е установила, че Министерството на културата неправилно не е поискало неустойка от изпълнителя. Елена Йончева внася сигнал по случая до прокуратурата и до ОЛАФ. Веднага след разкритията на Йончева прокуратурата разпорежда предварителна проверка по случая. В началото на февруари 2019 г. „Медиапул“ цитира представител на фирмата, която е извършила ремонта, според който Министерството на културата носи отговорност за забавяне на изпълнението на проекта и дължи пари на фирмата.

На 12.04.2019 г. медиите съобщават, че Специализираната прокуратура отказва да започне разследване срещу министър Банов с аргумента, че Йончева не е представила оригинала на аудиозаписа и не може да се установи дали той не е манипулиран, а също и поради това, че Йончева не е разкрила самотичността на свидетеля и прокуратурата не е могла да го разпита. Това решение на прокуратурата е обжалвано от лидера на БСП Корнелия Нинова и от Григор Здравков от „Антимафия“. По случая започва проверка от Апелативната специализирана прокуратура, която на 19.12.2019 г. се произнася, че наистина няма данни за извършено престъпление – няма нарушение на служебните задължения от страна на министъра, нито има настъпили щети (в. „Сега“, 30.12.2019 г.).

 6.02.2017 г. **в. „24 часа“**

София си взема ларгото, става място за театър и концерти

 24.10.2017 г. **в. „Сега“**

Ремонтите в София пак скандализират столичани

 31.10.2017 г. **в. „Сега“**

Граждани настояват за извънредна сесия на СОС за калпавите ремонти

 13.03.2018 г. **„Медиапул“**

Общината иска Министерството на културата бързо да ремонтира ремонта на Ларгото

 14.03.2018 г. **„Медиапул“**

Дефектите на ремонтираното Ларго в София били в реда на нещата

 15.03.2018 г. **в. „Сега“**

След ремонт за 17 млн. лв. Ларгото вече тъне в разруха

 24.01.2019 г. **в. „Сега“**

Прокуратурата закачи Елена Йончева за неизвестна престъпна група

 30.01.2019 г. **в. „24 часа“**

Спецпрокуратурата ще сменя обяснения от Рашидов и Йончева за Ларгото

 30.01.2019 г. **„Медиапул“**

Йончева опровергана от Банов, че искал да „опрости“ 700 хил. лв. на фирма

 30.01.2019 г. **„Медиапул“**

ГЕРБ за разкритието „Ало, Банов съм“: Йончева е пощенска кутия на фалшиви новини

 30.01.2019 г. **в. „24 часа“**

Йончева вади афера „Ало, Банов съм“

 31.01.2019 г. **„Медиапул“**

„Ларгогейт“ затъна в съмнения за какви пари иде реч и компрометиран ли е източникът на записа

 31.01.2019 г. **„Медиапул“**

„Информаторът“ на Йончева се оказва герой от трилър в коридорите на властта

 31.01.2019 г. **„Медиапул“**

Банов обяви, че компроматът срещу него е дело на схемаджии по европроекти

 1.02.2019 г. **в. „24 часа“**

Министър Боил Банов за скандала с Ларгото: „Това е огромна, гадна манипулация“

 1.02.2019 г. **в. „24 часа“**

Проф. Николай Овчаров: „Банов и Рашидов спасиха проекта за Ларгото“

 1.02.2019 г. **„Медиапул“**

Строителят на „Ларгото“: „Не само не дължим неустойка, но МК ни дължи пари“

 1.02.2019 г. **„Медиапул“**

Проекти за 80 млн. лв. довели до чиновническата война преди „Ало, Банов съм“

 3.02.2019 г. **„Медиапул“**

Йончева обяви записите на Банов за автентични

 4.02.2019 г. **„Медиапул“**

Записите „Ало, Банов“ тръгнаха към ОЛАФ, преди да са стигнали в прокуратурата

 4.02.2019 г. **„Медиапул“**

МРРБ не е получавало сигнали за злоупотреби на Банов за Ларгото

 5.02.2019 г. **„Медиапул“**

Странният случай с ремонта на Ларгото

 5.02.2019 г. **в. „Сега“**

Йончева връчи на прокурорите интервю с анонимен свидетел

 7.02.2019 г. **„Медиапул“**

Държавата е на крачка от фиаско по делото за Ларгото

 8.02.2019 г. **„Медиапул“**

БСП: „Съдът потвърди, че има афера „Ало, Банов съм“

 7.03.2019 г. **„Медиапул“**

Намесата на Томислав Дончев удължи проверката по „Ало, Банов съм“

 12.04.2019 г. **в. „24 часа“**

Прокуратурата отказа да разследва министъра на културата Боил Банов по сигнала на Йончева

 12.04.2019 г. **„Медиапул“**

Няма запис, няма свидетел, няма разследване „Ало, Банов съм“

 15.04.2019 г. **в. „Сега“**

Елена Йончева вади нови документи по „Ало, Банов съм“

 22.04.2019 г. **„Медиапул“**

Йончева намери оригиналния запис от „Ало, Банов съм“

 23.04.2019 г. **в. „Сега“**

Йончева дава на прокуратурата оригиналния запис на „Ало, Банов съм“

 3.05.2019 г. **в. „24 часа“**

Защо прокуратурата отказа на Йончева да разследва министър Банов – няма данни за престъпление, тя не каза за телефона

 3.05.2019 г. **„Медиапул“**

Прокуратурата ще проверява защо е отказала да разследва Банов

 16.07.2019 г. **„Медиапул“**

Задава се пореден ремонт на столичното Ларго

 16.07.2019 г. **в. „24 часа“**

Ако няма ремонт на Ларгото: Министерството на културата ще съди фирмата изпълнител

 17.07.2019 г. **в. „Сега“**

Софийското Ларго пак е в плачевно състояние

 17.07.2019 г. **„Медиапул“**

Скейтбордисти били виновни за изпочупените плочки на Ларгото

 17.07.2019 г. **в. „24 часа“**

Боил Банов: „Ремонтът на Ларгото няма да бъде платен от данъкоплатците“

 29.07.2019 г. **в. „Сега“**

Прокуратурата се ослушва за проверката по „Ало, Банов съм“

 30.07.2019 г. **в. „24 часа“**

Димитър Франтишек: „Елена Йончева ни даде „оригинален“ запис по аферата „Ало, Банов съм“ на телефон, който не е бил произведен по време на разговорите“

 7.08.2019 г. **в. „Сега“**

Ларгото е със счупени плочки и след третия ремонт

 13.11.2019 г. **„Медиапул“**

„Ало, Банов съм“ пропусна да обжалва неустойката за Ларгото

 14.11.2019 г. **„Медиапул“**

Банов видя заговор срещу себе си в съдебното фиаско за ремонта на Ларгото

 14.11.2019 г. **в. „24 часа“**

Боил Банов за Ларгото: „Моята е здрава карловска глава, не пада лесно“

 15.11.2019 г. **в. „Сега“**

Министър Банов мина в кръгова отбрана за Ларгото

 15.11.2019 г. **в. „24 часа“**

Боил Банов за Ларгото: „Водим дела неслучайно, някой ги е спрял на трета инстанция“

 25.11.2019 г. **в. „24 часа“**

Боил Банов за скандалите около Ларгото: „Сигналът на БСП беше неоснователен“

 25.11.2019 г. **„Медиапул“**

Банов видя полза от пропуснатото обжалване за Ларгото

 27.11.2019 г. **в. „Сега“**

Съдът в Страсбург ще гледа жалбата на Елена Йончева срещу България

 30.12.2019 г. **в. „Сега“**

Втора прокуратура оневини културния министър по „Ало, Банов“

Столичния общински съвет искат оставката на ресорния заместник-кмет и на отговорни общински служители. По план ремонтът е на стойност над 24 млн. лв., трябва да е готов до средата на октомври 2018 г. и се изпълнява от фирмата „Джи Пи Груп“. Финансирането е осигурено по ОП „Региони в растеж“.

На 17.10.2018 г. „Медиапул“ съобщава, че неправителствената организация „Спаси София“ е изпратила сигнали за извършени нарушения при изпълнение на договора за ремонт до българските власти и до ОЛАФ. Извършена е промяна на проекта в хода на неговото изпълнение и за виброизолация на трамвайното трасе е използван материал, различен от одобрения. На 26.10.2018 г. в. „Сега“ съобщава, че прокуратурата е започнала проверка по случая и е изисквала документи от Общината; проверка е образувана и от общинската дирекция „Вътрешен одит“.

На 4.12.2018 г. медиите съобщават, че Евгени Крушев, заместник-кмет на София, е подал оставка, защото е привлечен като обвиняем в образувано наказателно производство. Той е обвинен за извършено длъжностно престъпление, понеже е допуснал изменение на договора с „Джи Пи Груп“ за ремонт – позволил е постфактум подмяна на материала за виброизолация на трамвайното трасе. Одобреният материал за изпълнение е бил Getzner, а Крушев е разрешил да бъде заменен с Pandrol. По време на търга друг кандидат е бил отстранен точно защото е предложил да изпълни ремонта с материала Pandrol. Според обвинението Крушев е създавал риск за нанасяне на щета в размер на около 5 млн. лв., тъй като подмяната на материала може да доведе до финансова корекция по програмата. Обаче впоследствие от Общината са уточнили, че точно този елемент от договора се изпълнява със собствено финансиране на Общината, а не с европейски средства.

От публикация на „Медиапул“ от 29.05.2019 г. става ясно, че ден по-рано столичният кмет Йорданка Фандъкова е обявила ремонта на Зона 2 за приключил и Общината е приела ремонта, но с констатации, че по 15 от 40-те декара от ремонта има некачествени работи. На изпълнителя са наложени глоби на стойност около 250 000 лв. за некачествено изпълнение, но не и за забавяне на изпълнението.

Според медиите към началото на ноември 2019 г. делото срещу Е. Крушев е в ход. Разпитват свидетели и чакат резултати от експертизи. На местните избори в края на 2019 г. сдружението „Спаси София“ издигна свой кандидат за кмет на София, който достигна до четвърто място.

59. София – ремонт на Зона 2 – ул. „Граф Игнатиев“

Според публикация на в. „24 часа“ от май 2017 г. ремонтът на Зона 2 в София включва зоната около ул. „Граф Игнатиев“, пл. „Гарибалди“, пл. „Славейков“ и ул. „Солунска“, но първоначално обявената процедура по Закона за обществените поръчки е спряна от Столичната община заради пропуски в документацията.

В началото на октомври 2018 г. ремонтът вече тече, но едновременно с това в социалните мрежи и в медиите се появяват гневни коментари на граждани заради лошото качество на изпълнението. Според публикация в „Медиапул“ от 3.10.2018 г. някои от членовете на

 4.04.2017 г. **в. „Сега“**

Центърът на София ще се обновява с над 50 млн. лв.

 19.05.2017 г. **в. „24 часа“**

Отмениха поръчки за 42 млн. лв., отлага се ремонтът на „Графа“

 30.05.2017 г. **в. „24 часа“**

През юни пускат отново поръчката за ремонт на „Графа“

 19.01.2018 г. **в. „24 часа“**

Влагат над 41 млн. лв. за ремонт на „Графа“ и други знакови места в София

 7.05.2018 г. **в. „24 часа“**

Ремонтът на улица „Граф Игнатиев“ в София започна

 9.07.2018 г. **в. „Сега“**

Граждани заплашват с протест поради сеч на дървета по „Графа“

 17.09.2018 г. **в. „Сега“**

Безобразията със столичните ремонти продължават

 3.10.2018 г. **„Медиапул“**

Общинари поискаха оставки заради ремонта на ул. „Граф Игнатиев“

 3.10.2018 г. **в. „Сега“**

Нови грозни гледки се показаха на ремонта на „Граф Игнатиев“

 3.10.2018 г. **в. „24 часа“**

Не е завършил още ремонтът на „Графа“, успокои Фандъкова недоволни от качеството му

 8.10.2018 г. **в. „Сега“**

Столичани пратиха на поправителен скандалния ремонт на „Граф Игнатиев“

 9.10.2018 г. **„Медиапул“**

И общината видя проблем в обновяването на софийския център

 11.10.2018 г. **„Медиапул“**

Общината платила над 4,8 млн. лева за „Граф Игнатиев“ досега

 17.10.2018 г. **„Медиапул“**

Ремонтът на „Графа“ стигна до ОЛАФ: подменени материали и преправяне на проекта в крачка

 19.10.2018 г. **„Медиапул“**

Проектантът на релсите по „Графа“ видя проблеми в ремонта им

 24.10.2018 г. **в. „Сега“**

Контролът на контрола на „Граф Игнатиев“

 25.10.2018 г. **в. „Сега“**

На „Граф Игнатиев“ вече всичко било по конец

 25.10.2018 г. **„Медиапул“**

Прокуратурата проверява ремонта на релсите по „Графа“

 26.10.2018 г. **в. „Сега“**

Прокуратурата започна проверка на ремонта на „Граф Игнатиев“

 8.11.2018 г. **„Медиапул“**

Общината пуска телефон за оплаквания и сигнали за ремонта на „Граф Игнатиев“

 9.11.2018 г. **„Медиапул“**

И регионалното министерство проверява ремонта на ул. „Граф Игнатиев“

 10.11.2018 г. **„Медиапул“**

Търговци ще съдят общината заради ремонта на „Граф Игнатиев“

 29.11.2018 г. **в. „Сега“**

Общината е готова да пусне трамваите по „Граф Игнатиев“

 30.11.2018 г. **в. „Сега“**

Фандъкова обвини „фотошоп“ за калпавия ремонт на „Графа“

 4.12.2018 г. **„Медиапул“**

Столичен зам.-кмет с оставка и призовка заради ремонта на „Графа“

 4.12.2018 г. **в. „24 часа“**

Зам.-кметът на София Евгени Крушев подаде оставка, обвиняват го за ремонта на „Графа“

 5.12.2018 г. **„Медиапул“**

Ремонтът на „Графа“ докара на Евгени Крушев дело за длъжностно престъпление

 6.12.2018 г. **в. „Сега“**

Фандъкова: „Не е ли отговорно, че се лиших от заместника си“

 11.12.2018 г. **в. „24 часа“**

Зам.-кметът на София в оставка Крушев обвинен за ул. „Граф Игнатиев“ заради „евентуални“ щети за 5 млн. лв.

 11.12.2018 г. **„Медиапул“**

Крушев обвинен за евентуална щета от 5 млн. лв. при ремонта на „Графа“

 11.12.2018 г. **„Медиапул“**

Общественото мнение сви „перките“ по „Графа“

 12.12.2018 г. **в. „Сега“**

Търси се наследник на перките по „Графа“

 14.12.2018 г. **в. „Сега“**

София тества днес нови ограничители на „Граф Игнатиев“

 14.12.2018 г. **„Медиапул“**

Новите ограничители по „Графа“ – „перките“, разрязани наполовина

 16.12.2018 г. **„Медиапул“**

Част от новите ограничители на столичната ул. „Граф Игнатиев“ са потрошени

 19.12.2018 г. **„Медиапул“**

Трамваите отново тръгват по „Графа“, общината призова хората да внимават

 1.02.2019 г. **в. „Сега“**

Ремонтът на „Графа“ пак скара софиянци и кметството

 7.02.2019 г. **„Медиапул“**

Ремонтът на „Графа“ закъснява със 79 дни

 22.02.2019 г. **в. „Сега“**

Главният архитект на София се ожали от майсторите по „Графа“

 2.03.2019 г. **„Медиапул“**

Ремонтът на „Граф Игнатиев“ за малко не взе жертва

 8.03.2019 г. **в. „Сега“**

Съд задължи Фандъкова да докаже глобата за ремонта на „Графа“

 11.03.2019 г. **„Медиапул“**

Още един пострадал от ограничителите на столичната улица „Граф Игнатиев“

 12.03.2019 г. **в. „Сега“**

Ограничителите на „Графа“ предизвикаха пореден инцидент

 12.03.2019 г. **„Медиапул“**

Пак сменят ограничителите на „Графа“ след масови спъвания

 13.03.2019 г. **в. „Сегга“**

Фандъкова възложи да се търсят нови ограничители за „Графа“

 20.03.2019 г. **„Медиапул“**

Отново колчета на „Графа“ вместо сегашните „перки“

 21.03.2019 г. **в. „Сегга“**

Граф Игнатиев пак ще се разкопава

 26.03.2019 г. **„Медиапул“**

Ремонтът на „Графа“ трупа още закъснение

 28.03.2019 г. **„Медиапул“**

Новата „водна“ стена на площад „Гарибалди“ ще бъде махната

 28.03.2019 г. **в. „Сегга“**

Поредна нова придобивка на „Графа“ разгневи софиянци

 29.03.2019 г. **„Медиапул“**

Софиянци нямало да плащат за провала с водната стена на пл. „Гарибалди“

 1.04.2019 г. **в. „Сегга“**

Фандъкова обжалва искането да докаже глобата за „Графа“

 3.04.2019 г. **в. „Сегга“**

Търговци по „Графа“ съдят Фандъкова заради безкрайния ремонт

 10.04.2019 г. **в. „Сегга“**

Дъждът принуди общината да види резила на „Графа“

 23.04.2019 г. **в. „Сегга“**

Общината още умува кога ще махне „перките“ от „Графа“

 2.05.2019 г. **в. „Сегга“**

ПСТ Груп: „Цените ни са такива, защото ремонтираме европейска столица“

 10.05.2019 г. **в. „Сегга“**

Столичната община е платила вече 65% от ремонта на „Графа“

 22.05.2019 г. **в. „Сегга“**

Общината най-сетне обяви финал на ремонта на „Графа“

 27.05.2019 г. **„Медиапул“**

„Джи Пи Груп“ може да се размине със санкции за бавен ремонт на „Графа“

 28.05.2019 г. **„Медиапул“**

Ремонтът на „Графа“ продължава и след официалния край на ремонта

 29.05.2019 г. **„Медиапул“**

Не е качествено, но е готово – ремонтът на „Графа“ приключи

 4.06.2019 г. **в. „Сегга“**

„Графа“ ще се покрива с локви след всеки дъжд

 10.06.2019 г. **„Медиапул“**

Ремонтът на „Графа“ вече даде дефект, чакат се още

 11.06.2019 г. **„Медиапул“**

„Джи Пи Груп“ отхвърли вината за надигнатите плочки по „Графа“

 11.06.2019 г. **в. „Сегга“**

„Графа“ се оказа неподготвен за горещо време

 12.06.2019 г. **„Медиапул“**

Първи официален ремонт на ремонта по „Графа“

12.06.2019 г. **в. „Сега“**

Проектант и изпълнител спорят кой е виновен за „Графа“

13.06.2019 г. **„Медиапул“**

След ремонта – общината изследва „Графа“ за потенциални проблеми

14.06.2019 г. **в. „Сега“**

Фандъкова скри ключова информация за „Графа“

18.06.2019 г. **„Медиапул“**

Обвинението срещу Евгени Крусев за ремонта на „Графа“ влезе в съда

19.06.2019 г. **в. „Сега“**

Бивш заместник на Фандъкова отива на съд за „Графа“

20.06.2019 г. **„Медиапул“**

Търговците от „Графа“ могат да съдят общината един по един, но не и колективно

21.06.2019 г. **в. „24 часа“**

Евгени Крусев на съд за ощетяване на Столичната община с 919 863,55 лева

21.06.2019 г. **„Медиапул“**

Прокуратурата смали щетата от ремонта на „Графа“ с 4 млн. лв.

30.06.2019 г. **в. „Сега“**

Графа и околните градинки стоят недовършени вече два месеца

11.07.2019 г. **„Медиапул“**

Нов сигнал за ремонта на „Графа“ е внесен в прокуратурата

11.07.2019 г. **в. „24 часа“**

Процесът срещу зам.-кмета на София Евгени Крусев започва на 30 септември

27.08.2019 г. **„Медиапул“**

Още ремонти в центъра на София официално приключиха некачествено

21.10.2019 г. **в. „Сега“**

И ремонтът на „Солунска“ цъфна с дефекти

5.11.2019 г. **в. „24 часа“**

Главният архитект на София свидетел по делото за ремонта на Графа

5.11.2019 г. **„Медиапул“**

Главният архитект и шефът на метрото отиват на разпит по делото за „Графа“

6.11.2019 г. **в. „Сега“**

Делото за ремонта на „Графа“ продължава с нови разпити

60. София – ремонт на трасето на трамвай № 5

Според публикации във в. „Сега“ и в „Медиапул“ от средата на октомври 2018 г. по-рано през същия месец (на 12.10.2018 г.) премиерът Бойко Борисов е наредил на ръководството на АПИ да намери правно основание и фирмата „Джи Пи Груп“ да бъде „извадена от търгове с публични средства“ във връзка с разкрития за нейна съпричастност към манипулиране на обществени поръчки (вж. случаите с Лот 3.1 на автомагистрала „Струма“ и с разследването срещу съдружници в „Джи Пи Груп“). В следващия работен ден (понеделник, 15.10.2018 г.) самата фирма съобщава, че се отказва от изпълнението на две големи обществени поръчки, които вече е спечелила. Едната е за тунела „Железница“ от автомагистрала „Струма“, а другата е за ремонта на трасето на трамвай № 5 в София.

Според „Медиапул“ втората поръчка е на стойност 40 млн. лв. и е за подмяна на трасето на трамвай № 5 от кв. „Княжево“ до Съдебната палата. Тя е част от по-голям проект с европейско финансиране за подобряване на транспортната инфраструктура на София на стойност 125 млн. лв., финансиран по ОП „Региони в растеж“. Търгът за ремонта на трасето на трамвай

№ 5 е спечелен от обединение между „Джи Пи Груп“ и компанията „РВП Илиенци“, но договор не е бил подписан към момента на оттеглянето на „Джи Пи Груп“. По принцип след оттеглянето на „Джи Пи Груп“ Общината би трябвало да сключи договор с втория класиран кандидат – консорциум от българска и испанска фирма. „Медиапул“ обаче сочи, че собственикът на българската фирма има обща фирма с управителя на „Джи Пи Груп“. Кметът на София обявява, че поръчката ще бъде прекратена заради оттеглянето на класирания на първо място кандидат и ще бъде обявена наново.

 15.10.2018 г. „Медиапул“

„Джи Пи Груп“ отказа втора поръчка с европари

 16.10.2018 г. в. „Сега“

„Джи Пи Груп“ реши да се оттегли от още един ремонт за 40 млн. лева

61. Ремонт на парк в Стара Загора

Публикация във в. „Сега“ от 11.03.2019 г. разказва, че наскоро в социалните мрежи гражданинът на Стара Загора Николай Колев е алармирал за извършен некачествен ремонт в парк „Аязмото“. Според публикацията не са спазени условията, на които трябва да отговарят пейките в парка, кошчетата за боклук вече са ръждясали, на места асфалтът в парка е изронен и се налага „ремонт на ремонта“. Изпълнител на поръчката е фирма „Водстрой 98“. Ремонтът на парка е възложен през ноември 2017 г. от Община Стара Загора по проект на стойност 7 млн. лв., финансиран от ОП „Региони в растеж“. Кметът на града Живко Тодоров признава, че има промени спрямо първоначалния проект, но твърди, че те са несъществени и са били съгласувани с Института за паметници на културата. Той разпорежда кошчетата да бъдат подменени за сметка на изпълнителя, а пейките да бъдат боядисани и грундиранни.

 11.03.2019 г. в. „Сега“

Чисто нови кошчета и пейки в Стара Загора хванаха ръжда

62. Изграждане на нов корпус на УНСС

На 23.04.2019 г. УНСС разпространява свое писмо, отразено и в трите наблюдавани медии, според което Университетът е пред фалит. Медиите съобщават, че на 7.12.2016 г. УНСС е подписал договор за изпълнение на проект по ОП „Региони в растеж“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския фонд за регионално развитие, приоритетна ос 3 Регионална образователна инфраструктура. Проектът се нарича „Нов учебен корпус на УНСС“ и предвижда изграждането на нова пететажна сграда за нуждите на Университета. Проектът е на стойност около 11,7 млн. лв., от които 3,8 млн. европейско финансиране и 7,2 млн. съфинансиране, които

 23.04.2019 г. „Медиапул“

УНСС е пред фалит

 23.04.2019 г. в. „24 часа“

УНСС пред фалит! Спори с правителството кой трябва да плати новия корпус

 24.04.2019 г. в. „Сега“

След оплакване за фалит УНСС се сдоби с проверка от Горанов

 25.04.2019 г. „Медиапул“

Държавата отпуска 7,5 млн. лв. на УНСС за новия учебен корпус

 25.04.2019 г. в. „24 часа“

Борисов обеща 7,5 млн. лв. на УНСС

 25.04.2019 г. в. „24 часа“

Петя Аврамова: „Договорът за новия корпус на УНСС е сключен през 2016 г.“

 25.04.2019 г. в. „Сега“

Борисов води трима министри в УНСС да решават казуса с новия корпус

 30.04.2019 г. в. „24 часа“

Борисов: „Одобряваме 7,5 млн. лв. за УНСС“

Университетът очаква да бъдат осигурени от държавата. Срокът на договора е 30 месеца (до 7.05.2019 г.). Сградата се строи от консорциум между фирмите „Галчев инженеринг“ ЕООД и „Вамос“ ООД.

Според цитираното от медиите писмо на УНСС държавата е обещала 7,5 млн. лв. държавно финансиране за реализиране на проекта, но тези средства не са предоставени, на строителя не е плащано и има риск той да търси принудително изпълнение срещу УНСС. От МОН уточняват, че средства в техния бюджет за този проект няма. От публикация на в. „Сега“ от 25.04.2019 г. става ясно, че междувременно проектът е поскъпнал, а от Министерството на финансите съобщават, че ще дадат първоначално обещаната сума от 7,5 млн., но само след като УНСС изразходи получено европейско финансиране в размер на 4,5 млн. лв. Вестникът съобщава още, че министърът на финансите е разпоредил и финансова инспекция на обществената поръчка за строежа на новия корпус.

63. Червен бряг – разследване срещу кмета Данаил Вълв

На 20.03.2019 г. в. „24 часа“ съобщава, че в гр. Червен бряг е проведена полицейска операция и са задържани шестима общински служители, включително и кметът Данаил Вълв. Операцията е на Специализираната прокуратура и на КПКОНПИ. Разследването се води от отдел „Следствен“ на Специализираната прокуратура и се подпомага от КПКОНПИ. Вълв е освободен, след като му е повдигнато обвинение и му е взета мярка за неотклонение гаранция от 75 000 лв.

На следващия ден „Медиапул“ преразказва официалното съобщение по случая, според което през април 2017 г. Община Червен бряг е обявила обществена поръчка за приготвяне и доставяне на топъл обяд за нуждаещи се в Червен бряг и Койнаре. Документи са подали три фирми, но вместо да подпише договор с фирмата, подала най-ниска цена, кметът е прекратил поръчката на 16.05.2017 г., като според прокуратурата целта му е била да облагодетелства другите две фирми (които са печелили предишните конкурси). Индикативната стойност на поръчката е 229 106 лв.

„Медиапул“ уточнява още, че образуваното досъдебно производство срещу Вълв е за длъжностно престъпление по чл. 282, ал. 2 от НК; останалите петима задържани са привлечени като свидетели. Кметът е бил задържан по ЗМВР.

Според публикациите по случая разследването е било образувано въз основа на материали, изпратени

в прокуратурата от АДФИ, и след журналистическо разследване от „Господари на ефира“ (Нова ТВ), излъчено на 7.05.2018 г. В доклада на АДФИ са били установени редица нередности в обществената поръчка и въз основа на това са съставени 15 акта на кмета и на началника на отдел „Обществени поръчки“ в Общината.

На 17.10.2019 г. „Медиапул“ съобщава, че няколко дни преди местните избори Вълв е бил възстановен на кметския пост, ще участва в местните избори и ще се бори за трети кметски мандат.

 20.03.2019 г. **в. „24 часа“**

Спецакция в Червен бряг, арестуваха кмета на града

 20.03.2019 г. **в. „24 часа“**

Кметът на Червен бряг обвинен за злоупотреби с европари, освободиха го срещу 75 хил. лв.

 21.03.2019 г. **в. „Сега“**

Прокурорска акция „обезглави“ Червен бряг

 21.03.2019 г. **„Медиапул“**

Прокуратурата обвини кмета на Червен бряг в престъпление по служба

 21.03.2019 г. **в. „24 часа“**

Кметът на Червен бряг обвинен, че незаконно спрял обществена поръчка за топъл обяд

 21.03.2019 г. **в. „24 часа“**

Кметът на Червен бряг: не съм плащал никаква гаранция

 24.08.2019 г. **в. „24 часа“**

Без конфликт на интереси при кмета на Червен бряг за обществената поръчка „топъл обяд“

 17.10.2019 г. **„Медиапул“**

Прокурорските обвинения не спряха кметовете от местния вот

Институт Отворено общество – София
ул. „Солунска“ 56, София 1000
тел.: (+359 2) 930 66 19, факс: (+359 2) 951 63 48

www.osis.bg